

28.2.2018

Valtiokonttorin Tilinpäätös 2017

Sisällysluettelo

1	Toimintakertomus	2
1.1	Johdon katsaus	2
1.2	Vaikuttavuus	5
1.2.1	Toiminnan vaikuttavuus	5
1.3	Toiminnallinen tehokkuus	6
1.3.1	Toiminnan tuottavuus	9
1.3.2	Toiminnan taloudellisuus	14
1.3.3	Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus lukuina	16
1.3.4	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	21
1.3.5	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	24
1.4	Tuotokset ja laadunhallinta	27
1.4.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	28
1.4.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	29
1.5	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	30
1.5.1	Henkilöstötunnuslukuja	31
1.5.2	Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi	32
1.6	Yhteiskuntavastuu Valtiokonttorissa	33
1.7	Tilinpäätösanalyysi	38
1.7.1	Rahoituksen rakenne	38
1.7.2	Talousarvion toteutuminen	39
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma	44
1.7.4	Tase	46
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	47
1.9	Arviointien tulokset	48
1.10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	48
2	Talousarvion toteumalaskelmat	49
3	Tuotto- ja kululaskelma	53
4	Tase	54
5	Liitetiedot	56
6	Allekirjoitus	72
7	Tilintarkastajan merkintä	72

LIITTEET:

LIITE 1: Valtiokonttorin maksullisen toiminnan suoritteiden maksullisuuden säädös- ja päätösperusteet

LIITE 2: Kustannusvastaavuuslaskelmat muiden säästösten perusteella maksullisista suoritteista, joiden tuotot ovat vähintään 1 000 000 euroa

LIITE 3: Kustannusvastaavuuslaskelma Valtiokonttorin liiketaloudellisesti hinnoitellusta toiminnasta, jonka kokonaistulot ovat alle 1 000 000 euroa

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Merkittävimmät tapahtumat Valtiokonttorin toiminnassa

Suomen 100-vuotisjuhlavuosi oli merkittävä Valtiokonttorille, koska tärkeänä tehtävänä on hoitaa sotainvalidien ja veteraanien korvauksiin liittyviä asioita. Vuoteen sisältyi useita veteraanitapahtumia, joihin osallistuttiin. Myös sotaveteraanien ja sotainvalidien korvauksiin liittyviä toimintatapoja päivitettiin kertomusvuoden aikana. Päivittämistarve johtui niin sotiemme veteraanien määrän vähentymisestä kuin uudistuneesta lainsäädännöstä ja sen mukanaan tuomasta asiakasmäärän laajentumisesta. Sotainvalidien ja -veteraanien hoito- ja kuntoutuspalvelujen kilpailutus toteutettiin onnistuneesti, ja vuoden 2018 alusta alkavaa uutta sopimuskautta valmisteltiin loppuvuoden aikana.

Suomen valtio otti vuonna 2017 uutta lainaa 3,1 miljardia euroa. Täydennettynä erään-tyvien ja uudelleen rahoitettavien lainojen osuudella velanoton kokonaissumma on 20,2 miljardia euroa, mikä sisältää sekä pitkän että lyhyen yli vuodenvaihteen ulottuvan varainhankinnan osuudet. Kaikkien valtion takausten nimellisarvo on kaksinkertaistunut muutamassa vuode-sa ja oli vuoden 2017 kolmannella neljänneksellä 49 mrd. euroa. Vuoden takaisesta kasvua oli 4,5 mrd. euroa. Tästä takauskannasta Valtiokonttori hallinnoi reilua 40%.

Hallitusohjelmaan sisältyvä Kirjanpidon ja tilinpäätöksen siirto Palkeisiin –hanke (KiTi) toteutettiin yhdessä valtiovarainministeriön ja Palkeiden kanssa.

Valtiokonttorin tehtävistä Kansalaisneuvonta siirrettiin Väestörekisterikeskukseen ja Tilha sekä Valtiolle.fi -järjestelmien omistajuudet ja niihin liittyvät tehtävät Palkeisiin. Siirrot toteutettiin vuoden 2018 alusta lukien.

Viraston sisällä kertomusvuotta leimasi toimitiloihin liittynyt remontti, jota suunniteltiin jo edellisenä vuonna, ja jonka toteutus alkoi vuoden 2017 alussa ja valmistui syys-kuussa. Hanke kosketi paitsi siinä tekijänä mukana olleita koko henkilöstöä remontista aiheutuneen häiriön, muuttojen ja väliaikaisjärjestelyjen vuoksi.

Merkittävä toiminnallinen riski Valtiokonttorin toiminnalle on kertomusvuonna aiheutu-nut Valtorin palveluiden suuresta käyttöhäiriöiden määrästä, joka kohdistuu etupäässä työasema- ja viestintäjärjestelmäpalveluihin ja tietoliikenteeseen. Häiriöistä seuraa, että tietojärjestelmien käyttö Valtiokonttorin palvelutuotannossa estyy, mikä käytän-nössä pysäyttää koko palvelutuotannon.

Strategian toteuttaminen vuonna 2016

Tuotamme erinomaisen asiakaskokemuksen

Asiakaskokemuksen kehittämisessä käynnistettiin ensimmäiset asiakkaan ja muiden sidosryhmien tarpeet tunnistavat kehittämistyöt. Työ oli toistaiseksi vasta perustan luo-mista, joka ei vielä näy merkittävästi asiakkaille toimitettavissa palveluissa.

Korvaustoiminnassa asiakkuuksien johtaminen sai aiempaa suuremman painoarvon. Kansalaispalvelut -toimialalle muodostettiin tehtäväkuvia muuttamalla asiakkuuspääl-likköorganisaatio tukemaan asiakkuustavoitteiden toteuttamista. Kohdennetut asiakas-

viestinnän sivut, puhelinneuvonta, puheluiden nauhoitus, chat-palvelut ja palvelukokemuksen kerääminen mobiilikyselyllä välittömästi palvelutilanteen jälkeen on otettu asiakastyöskentelyn ja -johtamisen työvälineiksi.

Asiakastyytyväisyysmittausten tulokset alenivat vuodesta 2016. Keskiarvo tuloksista jäi alle 8. Haastattelututkimuksena toteutetussa toimeksiantajakyselyssä sen sijaan Valtiokonttori sai kouluarvosanoilla arvioituna arvosanan 8,5 ja toimeksiantajat kokivat, että suurin osa palvelusta on moitteetonta. Toimeksiantajat myös ymmärtävät hyvin Valtiokonttorin toiminnan monialaisuuden mukanaan tuomia haasteita.

Uudistuneet palvelumme tuottavat asiakkaille enemmän lisäarvoa ja ovat parantaneet tuottavuuttamme merkittävästi

Kertomusvuonna Valtiokonttori määrittä tulevaisuuden digitaalisten palveluidensa viitearkkitehtuurin ja kilpailutti palveluiden kehittämiskumppanin. Asiakaslähtöisten digitaalisten palveluiden perustaksi toteutettiin viitearkkitehtuurin mukainen moderni palvelualusta, joka mahdollistaa ketterän palvelutuotannon.

Liikennevakuuttamisen laiminlyönteille määrättävien maksujen päätöskäsittely siirtyi Valtiokonttorin hoidettavaksi 1.1.2017. Hakemusten käsittelyn alkuvuoteen jälkeen toiminta vakiintui reaaliaikaiseksi. Tapaturmavakuutuslain uudistamiseen liittynyt kriisinhallintahenkilöstön tapaturmavakuutusurva sekä sotilastapaturmaturvaa koskeva laki tuli voimaan myös 1.1.2017. Uusien korvauskäytäntöjen ja korvauspolitiikan toteuttaminen yhdessä henkilöstön kanssa toteutui hyvin.

Valtionhallinnon sisäistä kehittämistä toteutettiin useilla jo vuonna 2016 käynnistetyillä hankkeilla. Näistä mainittakoon hankintojen ja laskujen käsittelyyn liittyvän Handi-ohjelman toteutus, keskuskirjanpidon uudistus, Kuntatieto-ohjelman toteutus, Verkko-maksamisen hanke sekä vasta alkuvaiheessa oleva Tiedolla johtamisen hanke.

Sähköisen asioinnin edellytyksenä oleva uusi asianhallinnan järjestelmä on ollut ammattikäyttäjien käytössä jo kaksi vuotta, mutta substanssiprosessien integraation ja virkamieskäyttäjien osalta käyttöönotto on myöhästynyt alkuperäisestä aikataulustaan noin puolitoista vuotta järjestelmään liittyneiden haasteiden vuoksi. Kertomusvuoden päättyessä ensimmäisiä substanssiprosesseja oltiin siirtämässä tuotantokäyttöön, ja täysin digitaalinen käsittely tapaturmavahingoissa sekä eräissä hallinnon prosesseissa pääsi käynnistymään vuoden 2018 alussa.

Palveluiden häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi ja kustannussäästöjen aikaansaamiseksi toteutettu isojen substanssietojärjestelmiemme käyttöpalvelualustojen vaihto oli iso voimanponnistus, joka vietiin läpi hienosti kaikille substanssitoiminnoille. Tietojärjestelmien alustat ja niitä tukevien verkkojen tuotantopalvelut ovat olleet projektin jälkeen häiriöttömiä. Teknologisesti pääsimme eteenpäin ottamalla kaksi merkittävää pilviteknologiapohjaista palvelua käyttöön.

Uutena Valtiokonttorin vastuualueena on valtion virkamiesten ulkomaan matkustusturvan tuottaminen. Palvelun käynnistämiseen liittyviä toimia toteutettiin koko kertomusvuoden ja palvelu käynnistyi suunnitellusti vuoden 2018 alusta.

Valtion palveluiden digiloikka on toteutunut

Vuoden 2016 lopulla perustetun D9:n toiminta käynnistettiin todenteolla kertomusvuoden alkukuukausina kokeilujen hengessä. Työ eteni suunnitelman mukaisesti. Vuosien 2017 ja 2018 aikana tavoitteena olevasta 50:stä toimeksiannosta toteutui vuoden aikana 26. Kaikissa toimeksiannoissa on huomioitu digitalisaation periaatteet soveltuvien osin.

Valtiokonttorin osalta ainutlaatuinen, koko julkishallinnon kattava uusi verkkomaksamispalvelu saatiin valmiiksi ja on käyttöön otettavissa koko julkisessa hallinnossa. Palvelu otettiin käyttöön kertomusvuoden aikana 41 organisaatiossa. Palvelu sisältää yhtenäisen verkkomaksamisratkaisun käytettäväksi julkishallinnon sähköisten asiointipalvelujen yhteydessä, ja on viralliselta nimeltään Suomi.fi-maksut. Hanke toteutettiin yhteistyössä kuntasektorin, valtion virastojen ja muiden julkishallinnon toimijoiden kanssa.

Valtion rahoituspalvelut toimivat laadukkaasti kaikissa olosuhteissa

Suomen valtion maksuvalmius pystyttiin hoitamaan ilman häiriöitä. Keskeiset luottoluokittajat ovat pitäneet Suomen valtion pitkäaikaisen velan luottoluokituksensa (AA+/Aa1) ennallaan. Valtion takaus- ja takuukannan tietojen keräämistä, hallintaa ja raportointia jatkettiin valtiova-rainministeriön antamien linjausten mukaisesti.

Toimintamme perustuu vaikuttavuuden ja taloudellisen lisäarvon tuottamiseen

Vaikuttavuushyötyjen mittaaminen ja tulosten saattaminen systemaattisesti julkisiksi on tunnistettu olennaiseksi asiaksi koko julkisen hallinnon tehtäviä arvioitaessa. Vaikuttavuuden mittaamista on kehitetty myös Valtiokonttorissa, ja tämän ilmentymänä Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin väliseen vuoden 2018 tulossopimukseen on lisätty vaikuttavuustavoitteita, joiden tuloksellisuuden arviointi tapahtuu useamman vuoden aikajänteellä.

Valtiokonttorin talouden suunnittelutarkkuuden ja ennusteiden luotettavuuden parantamiseksi toteutettiin vuosien 2016 ja 2017 aikana kehittämistyö, joka kohdistui erityisesti investointien suunnittelu- ja seurantaprosessiin sekä henkilöstömenojen suunnitteluun ja seurantaan. Työn tulokset ovat näkyvissä vuodelta 2017 siirtyvän siirtomäärärahan ennustamisessa, jonka tarkkuus loppuvuonna 2017 parantui merkittävästi sekä investointien suunnittelussa kehysuunnitelmaan vuosille 2019-2022.

Valtiokonttori on huippupaikka onnistua ja kehittyä

Valtiokonttorin toiminta perustuu luottamukseen ja avoimeen palautekulttuuriin. Tavoitteenamme on lisätä luottamukseen perustuvaa toiminnan joustavuutta, vähentää ohjeistusta, kannustaa henkilöstöä huippusuorituksiin sekä asiantuntemuksensa kehittämiseen.

Kertomusvuoden aikana toteutetussa toimitilamuutoksessa otettiin käyttöön osallistaen valmistellut nykyaikaiset ja monimuotoiset työskentelyn toimintatavat, ja pääosin luovuttiin henkilökohtaisista työpisteistä. Osana uusia toimintatapoja etätönn käyttö lisääntyi kertomusvuonna edelleen. Tilaratkaisussa on huomioitu myös työmatkaliikunta ja muu fyysisen kunnon ylläpitomahdollisuus sekä muu harrastustoiminta. Muuttoprosessi uudistettuihin toimitiloihin onnistui hyvin.

Vuoden lopulla toteutetussa työolobarometrimittauksessa Valtiokonttorin tulokset paraniivat merkittävästi. Tähän ovat vaikuttaneet sekä tietoisesti tehdyt työyksiköiden kehittämishankkeet että Huippupaikka 1:n mukanaan tuomat uudet työtilat, työvälineet ja työntekemisen mahdollisuudet sekä lisätyt työajan joustot.

Valtiokonttorin taloudellinen tilanne ja henkilöstötiedot

Kertomusvuoden aikana Valtiokonttorin toiminnan rahoitus turvattiin edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja käyttämällä. Vuodelta 2016 siirtyneeseen toimintamäärärahaan sisältyi muita kuin D9-toiminnan käyttöön tarkoitettuja määrärahoja noin n. 6 milj euroa. Tästä jouduimme käyttämään kertomusvuonna noin 4,7 miljoonaa toteutetuista henkilöstö- ja kulutusmenojen säästötoimista huolimatta. Rahoitusasemamme tuleviin vuosiin näyttää entistäkin haasteellisemmalta.

Valtiokonttorin kokonaishenkilötyövuosien määrä laski edellisestä vuodesta 54 henkilötyövuodella. Toimintamenojen osuus laskusta on 26 htv. Muutoksesta suurin osuus tulee Kieku-toiminnan siirtymisestä pois Valtiokonttorista. Lisäävä muutos oli D9 -toiminnan perustaminen. Toimintojen muutoksista puhdistettu henkilötyövuosien vähenys toimintamenojen piirissä oli 4 htv.

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisen tulossopimuksen toteutuminen on arvioitu Valtion tulostietojärjestelmässä (Netra) käytettävän valtion arvosana-asteikon mukaisesti.

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2017 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Taulukko 1 Vaikuttavuus-tavoitteiden toteutuminen 2015–2017

Mittari	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Arvosana 2017
Velanhallinnan tulos	>0	>0	>0	>0	4
Taloudellisuustiedot kirjanpitoyksiköiden tilinpäätöksissä oikeita ja riittäviä, %	93*	92**	>92	94***	4
Talous- ja henkilöstöhallinnon htv-määrä suhteessa virastojen kokonaishtv:iin	0,0280	0,0315	0,0250	0,0300	4

* toteuma 2014

** toteuma 2015

*** toteuma 2016

Kirjanpitoyksiköiden tilinpäätöksessä esitettyjen taloudellisuustietojen oikeellisuutta ja riittävyttä koskeva tavoite toteutui Valtiontalouden tarkastusviraston (VTV) kertomuksen mukaan 94%:sti.

Talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävien tuottavuus on parantunut edellisvuodesta mutta ei ole kehittynyt tavoitteen mukaisesti. Tuottavuutta kuvaavan htv-suhdeluvun laskenta on sisällöllisesti uudistunut perustuen suoraan Kieku-työaikaraportointiin perusteella laskettuun suhdelukuun aikaisemman kirjanpitoyksiköiden ilmoittaman tiedon sijaan. Seuranta on aikaisempaa kattavampi, kun kaikki kirjanpitoyksiköt käyttävät Kieku-järjestelmää.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2017 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Taulukko 2 Taloudellisuus ja tuottavuus -tavoitteiden toteutuminen 2015–2017

Mittari	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Arvosana 2017
Antolainauksen tehokkuusluku, riskipainotettu luottokanta milj.eur/htv	426,1	488	425	491	4
Vahingonkorvaustoiminnan tuottavuus, painotetut (hakemus) kpl / htv	270	273	287	262	2
Toimitilatehokkuus m ² /htv*	27,2	23,5	22	14,7	5
Kansalaisneuvonnan hoidetut yhteydenotot / htv	3 600	4 200	4 500	4 700	3

Vuodesta 2016 alkaen nelimäärä tullut Senaatin ylläpitämästä HTH-tietopalvelusta, jossa toimistotilaksi ei lasketa enää esim. arkisto- ja kokoustiloja. Aiemmin Valtiokonttorin toimistotilaan on sisällytetty myös toimistokiinteistöjen arkisto- ja kokoustilat, minkä vuoksi uuden laskentatavan mukainen tunnusluku ei ole vertailukelpoinen vuoden 2015 kanssa.

Antolainauksen tehokkuusluku toteutui yli asetetun tavoitetason johtuen kokonaislainakannan kasvusta erityisesti korkotukiluottojen osalla, sekä tilapäisestä resurssivajeesta.

Vahingonkorvaustoiminnan tuottavuus laski vuodesta 2016 eikä tavoitetta soa saavutettu. Hakemuksien kokonaismäärä pieneni edellisvuodesta, mutta työpanos pysyi samalla tasolla. Kehittämisinvestoinnit sitoivat henkilöresursseja eikä sijaistuksilla täysin kyetty paikkaamaan vajetta.

Toimitilatehokkuus toteutui reilusti alle tavoitteen. Sörnäisten rantatien kiinteistöissä toteutettiin vuonna 2017 kiinteistön muutostyöt, minkä seurauksena toimitalo muuttui kahden käyttäjän tilaksi. Toiseksi vuokralaiseksi tuli Patentti- ja rekisterihallitus (PRH). Tässä yhteydessä Valtiokonttori otti käyttöönsä valtion tilastrategiaan perustuvan tilakonseptin, joka perustuu ns. ylibuukkaukseen. Toimitilakonseptin muuttuessa myös tilojen laskentaperuste muuttui siten, että PRH:n kanssa yhteiskäytössä olevia tiloja ei oteta mukaan laskentaan.

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2017 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Toteutetaan ja otetaan käyttöön uusi verkkomaksupalvelu koko julkiseen hallintoon. (Digitalisaatio, kärkihanke 1 ja Reformi 2)

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Uusi verkkomaksupalvelu on otettu käyttöön koko julkisessa hallinnossa. Palvelu sisältää yhtenäisen verkkomaksamisen ratkaisun asiakkaiden sähköisten asiointipalvelujen yhteydessä, virallisesti Suomi.fi-maksut. Hanke oli koko julkishallinnon kattava ja siinä mielessä Valtiokonttorin osalta ai-

nutlaatuinen. Hanke toteutettiin yhteistyössä kuntasektorin, valtion virastojen ja muiden julkishallinnon toimijoiden kanssa. Vuoden aikana palvelun otti käyttöön 41 organisaatiota, joista 27 oli kuntaorganisaatiota, 11 valtion virastoa ja 3 ammattikorkeakoulua. Palvelu on toiminut tuotannossa virheettömästi.

Verkkomaksamisen palvelun hankintaa koskeva valitus on korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsittelyssä. Palvelun laajentuva käyttö aiheuttaa tarpeen varmistaa tulevien vuosien keskitetyn rahoituksen riittävyys.

Uudistetaan Valtiokonttorin tarjoamat raportointipalvelut keskitetyksi analysointi- ja raportointipalveluksi (Reformi 2).

- Tiedollajohtaminen / tieto- ja analyysipalvelu - Tuotetaan 2017 aikana Valtiokonttorin ja valtiovarainministeriön yhteistyönä yhteinen tavoitetaso ja suunnitelma tietotuotannon järjestämisestä (tiedollajohtamisen tiekartta)
- Tulosohtauksen kehittäminen edelleen Valtiokonttorin ja valtiovarainministeriön välisessä yhteistyössä. Kehitetään uutta Yhteiset tavoitteet –kokonaisuutta (yhteiset poliittiset tavoitteet, konsernitietokokonaisuus) erityisesti ottaen huomioon tiedon laatu ja palvelujen käytettävyys.
- Valtiokonttori aloittaa vuoden 2016 aikana tekemänsä projektisuunnitelman mukaisesti Kuntatieto-ohjelman toimeenpanon käyttöönottoimet. Valtiokonttori valmistautuu suunnittelemaan tulevia maakuntia koskevat laajennukset osaksi käyttöönottoimia ja näiden mahdollisten laajennusten toteuttamisen vuoden 2017 aikana. Käyttöönotto- ja laajennustoimenpiteet vuodelle 2017 rahoitetaan valtiovarainministeriön erillisillä käyttöönottovaltuuspäätöksillä.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Tiedolla johtaminen/ tieto- ja analyysipalvelu

Valtiokonttori on koonnut tarjoamansa raportointipalvelut Tiedolla johtamisen tuki -toimintayksikköön. Uuden toiminnan painopisteenä on tietojen analysointi ja hyödyntäminen. Tavoitteena on tuottaa keskitettyä analysointi- ja raportointipalvelua yhteistyössä keskeisten konsernitoimijoiden kanssa. Yhteistyön edistämiseksi perustettiin Konsernitiedon verkosto, jossa ovat mukana Valtiokonttori, valtiovarainministeriö, valtioneuvoston kanslia, Palkeet, Hansel, Valtori, Senaatti ja HAUS. Verkoston työnä kartoitettiin konsernitoimijoiden hallinnoimia tietovarastoja sekä analytiikkaan ja raportointiin liittyviä palveluita ja tietojärjestelmiä. Kartoituksen pohjalta laadittiin karkea arkkitehtuurikuvaus sekä palvelukuvausten yhteenveto yhteisen analysointi- ja raportointipalveluiden kehittämisen tueksi.

Tiedolla johtamisen tiekartta - Kohti keskitettyä julkishallinnon analysointi- ja raportointipalvelua – on laadittu. Suunnitelman pohjalta käynnistettiin Julkishallinnon analysointi- ja raportointipalvelu -hanke, minkä toteutuksessa ovat tiiviisti mukana Palkeet ja Hansel. Valtiovarainministeriö myönsi hankkeelle rahoituksen vuoden 2019 loppuun saakka.

Valtiokonttori toteutti vuonna 2017 yli kymmenen analysointi-casea yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Näistä esimerkkeinä: valtioneuvoston resursikartoitus (VNK), talous- ja henkilöstöhallinnon tuottavuusseuranta 2016/2017 (Valtiokonttori), työterveyshuollon kustannusten vertailu (Valtiokonttori/Hansel), yhteenveto vuonna 2016 myönnetystä Kaiku-työelämän kehittämisrahasta (Valtiokonttori), ministeriöiden talousyksiköiden

henkilöstömäärä (KPMG), valtion maksullinen toiminta 2016 (Valtiokonttori) ja valtion henkilöstökertomus 2016 (VM).

Tulosohjauksen kehittäminen

Valtiokonttorin ja valtiovarainministeriön yhteistyönä julkaistiin ”Valtionhallinnon yhteiset tavoitteet – Hallituksen yhteiset tavoitteet sekä tavoitteet valtionhallinnon tukipalveluille” -raportti. Raportissa tarkastellaan valtionhallinnon yhteisiä tavoitteita sekä hallitusohjelman että tukipalveluiden näkökulmista.

Tulostietojärjestelmään on toteutettu hallitusohjelman kärkihankkeiden mukainen luokittelu tavoitteena tuottaa tietoa siitä, missä määrin virastojen tavoitteet toteuttavat hallitusohjelman tavoitteita.

Kuntatalouden tietopalvelu

Kunta- ja maakuntatalouden tietopalvelu -projekti etenee suunnitelman mukaisesti. Kuntien taloustietojen siirtopalvelun toteutus on valmistunut ja testaukseen pilottikuntien kanssa päästään alkuvuodesta 2018. Automatisoidun talousraportoinnin koulutukset aloitettiin kahdella infotilaisuudella kunnille ja muille sidosryhmille Oulussa ja Helsingissä.

Projektin toteutukselle on asettanut haasteita maakuntalaajennus sekä vaatimus Yhteinen tiedonhallinta (YTI) -hankkeen kansallisten koodistopalvelujen välineiden käyttämisestä. YTI-välineet eivät ole valmistuneet, minkä johdosta koodistojen hallintaan on jouduttu tekemään väliaikaisia toteutusratkaisuja. Maakuntalaajennus sekä korvaavat toimet on päivitetty projektisuunnitelmiin ja niiden toteutus etenee tavoitteiden mukaisesti.

Käynnistetään valtiotasoinen digitalisaation tukitoiminto (Digitalisaatio, kärkihanke 1)

- Laaditaan Digitalisaation tuki -toiminnoille tammikuun 2017 loppuun mennessä toimintasuunnitelma hallituksen syyskuussa 2016 päättämien digitalisaatiota koskevien strategisten linjausten pohjalta ja toteutetaan vuodelle 2017 suunnitellut tehtävät.
- D9:n tehtävänä on tukea virastojen kehittämishankkeita digitalisoinnin yhdeksän periaatteen mukaisesti ihmis- ja yrityskeskeisesti, valtionhallinnon toimintaa tehokkaasti ja asiakkaiden elämänpolut huomioivasti.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

D9:n toiminta käynnistettiin ketterästi kokeilujen hengessä. Toimintasuunnitelma valmistui lopullisesti kesällä, kun henkilöstö oli rekrytoitu ja edellytykset suunnitelman tekoon olivat olemassa.

Työ on edennyt suunnitelman mukaisesti. Vuosien 2017 ja 2018 tavoitteena olevasta 50 toimeksiannosta toteutui vuoden aikana 26. Lisäksi esiinnyttiin 70:ssä eri tilaisuudessa ja toteutettiin 13 vajaan työpäivän mittaista neuvontatyypistä toimeksiantoa. Käynnissä on 49 toimeksiantoa eri hallinnonaloille. Kaikissa toimeksiannoissa on huomioitu digitalisaation periaatteet soveltuvien osin.

Riippumattoman arvioinnin alustavien tulosten mukaan D9:n työ on koettu hyödylliseksi, asiakaslähtöiseksi ja vaikuttavaksi.

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2017 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Viedään meneillään olevat Valtiokonttorin palveluiden digitalisointihankkeet loppuun. (Digitalisaatio, kärkihanke 1)

- Digitalisoidaan vuoden 2017 loppuun mennessä työtapaturmien ja sotilastapaturmien substanssiprosessit.
- Sähköistetään kaikki sisäiset hallintoprosessit vuoden 2017 loppuun mennessä, sisältäen sähköisen allekirjoituksen käyttöönoton.
- Toteutetaan digipalvelut matkustajavahinkoihin.
- Toteutetaan mobiiliasiointikanava osassa Kansalaispalveluiden prosesseja.

Tavoitteessa edettiin, arvosana 3.

Valtiokonttorilla on käytössä uusi asianhallintajärjestelmä (Valtikka), joka vastaa SÄHKE2-vaatimuksia tiedon elinkaarenhallinnasta ja muodostaa Valtiokonttorille digitaalisen asian- ja dokumenttienhallinnan, sekä arkistoinnin tukipalvelun. Järjestelmää on kehitetty edelleen osana palvelun käytön laajentamista kattamaan sekä sisäiset hallintoprosessit että substanssiprosessit ja niihin liittyvät vaatimukset.

Valtikka-asianhallintajärjestelmä on ollut ammattikäyttäjien käytössä jo kaksi vuotta, mutta substanssiprosessien integraation ja virkamieskäyttäjien osalta käyttöönotto on myöhästynyt alkuperäisestä aikataulustaan noin puolitoista vuotta. Yksi keskeinen myöhästymisen tekijä on, että järjestelmäkokonaisuudessa on pitänyt tehdä paljon työtä tuotteen sovittamiseksi täyttämään Valtiokonttorin vaatimukset ja tähän työhön on ollut sekä Valtiokonttorin että järjestelmätoimittajan puolella vain rajalliset resurssit käytettävissä. Toinen myöhästymisen taustalla oleva tekijä on, että erityisesti substanssiprosessien asianhallinnan osalta vaatimusten toteuttaminen on osoittautunut luultua monimutkaisemmiksi.

Eräs viivästyistä aiheuttanut tekijä on ollut, että Valtiokonttorin järjestelmän kehittämisprojektilla on lokalisoitu 360-niminen järjestelmä suomalaiseen valtionhallintoon, jota myöhemmät käyttöönotot (kuten Valtioneuvoston Vahva) ovat voineet hyödyntää.

Sisäisten hallintoprosessien käyttöönotto Valtikassa toteutettiin vuoden 2018 alussa. Ensimmäisten substanssiprosessien, työ- ja sotilastapaturmien palveluprosessit digitalisoitiin rakentamalla integraatorajapinta Valtikan ja korvausjärjestelmän (TIA) välille, joka otettiin käyttöön 2018 alussa. Valtiokonttoriin saapuvan postin digitointi otettiin käyttöön samana ajankohtana.

Matkustajavahingot

Matkustajavahinkoihin toteutettiin digipalvelut ja niiden käyttöönotto tapahtui vuoden 2018 alussa.

Mobiiliasiointikanava

Valtiokonttorin uusi sähköisen asioinnin alusta tukee mobiililaitteella tehtävää asiointia. Alustalle on rakennettu palvelu, jonka avulla virkamies voi

mobiilisti hakea korvauksia ulkomaanmatkalla tapahtuneesta matkavahingosta. Mobiiliasiointikanava otetaan käyttöön matkavakuutusten vahinkoilmoituksiin vuoden 2018 alkupuolella.

Toteutetaan HR-selvityksen kehittämisehdotusten toimeenpano valtiovarainministeriön linjauksen mukaisesti. Jatketaan jo käynnissä olevia valtionhallinnon johtamisen ja työhyvinvoinnin kehittämishankkeita. (Digitalisaatio, kärkihanke 5 ja Reformi 2)

- Jatketaan Työ 2.0 kehitysprosessia ja Sitra-yhteistyötä Työelämän taitekohdat – hankkeessa.
- Tarjotaan virastojen käyttöön yhtenäinen kyselykokonaisuus (Tyty-baro, 360)
- Tuetaan virastojen työhyvinvointityötä asiantuntemuksella ja erillisellä hankerahoituksella.
- Tuetaan virastoja VMBaron tulosten ratkaisukeskeisessä käsittelyssä ja hyödyntämisessä mm. luomalla vuoden 2017 aikana lanseerattava malli tähän tarkoitukseen.
- Jatketaan valtionhallinnon sisäisen liikkuvuuden edistämistä ja vuonna 2015 pilotoidun henkilökierron käyttöönottoa osaksi jatkuvaa toimintaa.
- Toteutetaan osaamisen hallinnan mahdollisten yhteisten työvälineiden kartoitus ja laaditaan tiekartta etenemiselle.
- Jatketaan CAF-itsearviointimallin käyttöönoton tukea. Erityisinä painopisteinä CAF-arvioinnin kytkeminen tukemaan organisaatioiden ohjaus- ja johtamisjärjestelmiä ja niiden kehittämistä, ulkoisen palautteenannon (PEF) prosessin kokeilu ja sen pohjalta laadittava ehdotus jatkotoimintatavasta.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

HR-selvityksen toimeenpanoa ei virallisesti vuoden aikana aloitettu vaan odotettiin ministerin kantaa sekä ministeriön strategisia toimenpiteitä (mm. valtion HR-johtajan eli hallinnollisen alivaltiosihteerin rekrytointi). Selvitykseen liittyviä toimenpiteitä kuitenkin edistettiin seuraavasti: tehtiin kartoitus HR-kumppanimallista ja autettiin virastoja toimintamalliin siirtymisessä, aloitettiin yhteistyö HAUSin kanssa tavoitteena HR-kumppaneiden valmennuskonseptin suunnittelu ja perustettiin valtiolle HR-lakimiesten verkosto, jossa käsiteltiin ajankohtaisia juridiikkaan liittyviä aiheita.

Työ 2.0 ja Sitra

Työ 2.0 -prosessissa tehtiin aktiivista työtä yhdessä valtiovarainministeriön, Senaatin ja Valtorin kanssa, josta esimerkkinä Uuden työn Kaiku-palkinto 2017, verkkoavoriikkykysely valtiontyöntekijöille ja HR Buut Camp, jonka avulla autetaan HR:ää viemään eteenpäin muutosta virastoissa. Sitran kanssa tehtiin yhteistyötä ns. lipunkantajien roolissa Työelämän taitekohdat -hankkeessa, jossa noin 50 työpaikkaa tuotti itselleen uniikin uudistumistyökalun valitsemaansa uudistumistarpeeseen. Valtiolta mukana oli 8 virastoa.

Yhtenäinen kyselykokonaisuus

Tyty-baron (VMBaro) kattavuus on 70 % valtion henkilöstöstä. Ainoastaan poliisihallinto ja puolustusvoimat eivät käytä VMBaroa. Myös poliisihallinnon kanssa on keskusteltu liittymisestä VMBaron käyttäjäksi.

Valtion yhteinen esimiesten 360-arviointi on valmis sisällöllisesti mutta yhteinen välineratkaisu odottaa SAP SuccessFactors-kehitystyön edistymisestä. Useat virastot käyttävät jo yhteistä sisältöä omissa välineissään.

Työhyvinvointityön tukeminen

Virastojen työhyvinvointityötä on tuettu erityisesti muutostilanteissa konsultimallilla ja antamalla juridista tukea sekä myöntämällä hankerahoitusta virastojen työhyvinvointihankkeisiin. Hankerahoitusta myönnettiin 41 hankkeelle arvoltaan yhteensä 816 450 euroa.

HR-koordinaattoreiden verkostotoimintaa lähdettiin kehittämään yhdessä hallinnonalakoordinaattoreiden kanssa. 31. Kaiku-kehittäjäkoulutusryhmä valmistui ja uusi ryhmä käynnistyi. Koulutus on toteutettu yhteistyössä HAUS:in kanssa.

Valtion yhteisen kehityskeskusteluprosessin konseptikehittämiseen liittyen järjestettiin asiakkaille useita työpajoja sekä lisäksi näkemyksiä kerättiin laajasti valtion työntekijöiltä verkkoavoriihen avulla.

VMBaro

Keväällä julkaistiin VMBaroon pohjautuvat valtion työtyytyväisyystilastot vuodelta 2016 ja niihin liittyvä analyysiraportti. Lisäksi julkaistiin virastojen käyttöön ratkaisukeskeinen tulosten käsittelymalli.

Valtionhallinnon sisäisen liikkuvuuden edistäminen

Valtionhallinnon sisäisen liikkuvuuden edistämistä tuettiin ohjeistuksella ja kokoamalla henkilökiertoa tukeva materiaali Valtiokonttorin verkkosivuille. Lisäksi kartoitettiin virastoissa toteutuneet henkilökierrat ja selvitettiin virastojen näkemystä henkilökierron hyödyistä, haasteista ja käytännöistä. Henkilöstöpäälliköille suunnattu koordinoitu henkilökiertokokeilu lisäsi osaltaan asian tunnettuutta ja tuotti kohderyhmän keskuudessa muutaman toteutuneen henkilökierron. Henkilökiertoa edistettiin myös osana HR-koordinaattoriverkostojen toimintaa aktivoiden verkostoja ja niiden toimijoita.

Osaamisen hallinta

Osaamisen hallinnan toteuttamiseen kartoitettiin työvälineitä ja päädyttiin tavoittelemaan Kiekun laajentamista SAP:in SuccessFactors-toiminnallisuuksilla. Myös virastojen halukkuutta osaamisen hallinnan työvälineiden käyttöönottoon selvitettiin, minkä pohjalta laadittiin yhdessä Palkeiden kanssa investointiehdotus valtiovarainministeriölle.

CAF-itsearviointimalli

CAF-itsearviointimallin käyttöönoton tukea jatkettiin painopisteenä organisaatioiden ohjaus- ja johtamisjärjestelmät ja niiden kehittäminen. Vuoden alussa kehitettiin CAFiin pohjautuvaa applikaatiota mutta kehitystyötä ei jatkettu. Ulkoisen palautteenannon kansallinen malli valmistui. Tehtiin ensimmäinen ulkoinen arviointi, johon liittyvä malli todettiin toimivaksi ja toimintatapaa ehdotetaan jatkettavan.

Toteutetaan valtion talous- ja henkilöstöhallinnon kehittämis- ja toimeenpanotehtäviä. (Reformi 2)

- Varmistetaan virastojen kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävien siirto palvelukeskukseen – hankkeen laadukas toteutus aktiivisella muutosjohtamisella sekä tarvittavilla määräyksillä ja ohjeilla.
- Tehdään valtiontalouden kokonaislaskelmat (budjettitalous, rahastotalous ja liikelaitokset) Hallituksen vuosikertomukseen vuodelta 2016 ja vuoden 2018 talousarvioesitykseen.
- Toteutetaan keskuskirjanpitojärjestelmän uusiminen yhdessä Palkeiden kanssa siten, että uusi Kiekuun perustuva toteutus on käytettävissä vuoden 2018 alusta, ja että sitä voidaan hyödyntää myös valtiontalouden kokonaislaskelmien tuottamisessa. Hankkeessa varaudutaan konsernilaskelmien tuottamiseen v. 2020 alusta alkaen.
- Jatketaan hankinnasta maksuun prosessin kehittämistä hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti.
- Varmistetaan muilla prosessiohjauksen toimenpiteillä valtion talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien sujuvuutta ja yhtenäisyyttä ja otetaan käyttöön Palkeiden kanssa uusi yhteistyömalli Kieku-käyttöönottojen jälkeiselle ajalle.
- Valmistellaan yhteistyössä Palkeiden kanssa Tilha- järjestelmän omistajuuden siirto Palkeisiin vuoden 2017 loppuun mennessä.
- Valmistellaan yhteistyössä Palkeiden kanssa Valtiolle.fi -järjestelmän omistajuuden siirto Palkeisiin vuoden 2017 loppuun mennessä. Siirtoa valmistellaan tekemällä alkuvuonna palvelukokonaisuuden toimintasuunnitelma, josta sovitaan kaikkien toimijoiden (Valtiokonttori, Palkeet, valtiovarainministeriö) kesken.
- Kiekun ja Rondon omistajuus siirtyy Palkeille 1.1.2017. Valtiokonttori tukee Palkeita siirron toteutuksessa ja järjestelmävastuiden haltuunotossa asiantuntijuudellaan alkuvuonna 2017.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävien siirto palvelukeskukseen

Valtiokonttori osallistui aktiivisesti hallitusohjelman Kirjanpidon ja tilinpäätöksen siirto Palkeisiin -hankkeen (KiTi) toteutukseen yhdessä valtiovarainministeriön ja Palkeiden kanssa. Valtiokonttori valmisti ja antoi siirtoon liittyvät määräykset, jotka tulivat voimaan 1.10.2017. Valtiokonttori on viestinyt KiTi-hankkeen toimeenpanon tilanteesta Uutisia konttorilta -uutiskirjeessä.

Valtiokonttori vastaanotti seitsemän poikkeuslupahakemusta ja yhden ilmoituksen poikkeavasta toimintatavasta. Myöhemmin saapui kolme poikkeuslupahakemusta. Myös Puolustusvoimilta, johon sovelletaan siirtymäaikaa 31.12.2018 saakka, saapui poikkeuslupahakemus.

Valtiontalouden kokonaislaskelmat

Valtiokonttori on tehnyt valtiontalouden kokonaislaskelmat (budjettitalous, rahastotalous ja liikelaitokset) Hallituksen vuosikertomukseen vuodelta 2016 sekä vuoden 2018 talousarvioesitystä varten.

Keskuskirjanpitojärjestelmän uusiminen

Valtiokonttori on uudistanut tiiviissä yhteistyössä Palkeiden kanssa *keskuskirjanpitojärjestelmää*. Valtiokonttori on vastannut järjestelmään tarvittavien toiminnallisuuksien ja raporttien sisällöstä Palkeiden vastatessa hankkeen

toteutus- ja käyttöönottovaiheesta. Uusi Kiekuun perustuva toteutus otetaan käyttöön vuoden 2018 alusta vaiheittain. Hyväksymistestaus on vaahtunut odotettua enemmän aikaa, testaus jatkuu vuoden 2018 alkupuolella.

Uuteen keskuskirjanpitojärjestelmään on valmius rakentaa jatkokehitysprojektiina kokonaislaskelmat (budjettitalous, rahastotalous, liikelaitokset). Kokonaislaskelmat on tavoitteena tehdä uudella keskuskirjanpitojärjestelmällä vuoden 2019 lopun tilanteesta, mikä ei näytä realistiselta. Ensimmäisenä vaiheena laskelmien kehittämisessä kohti konsernilaskelmia on eliminointien kehittäminen budjetti- ja rahastotalouden osalta.

Hankinnasta maksuun prosessi

Hankinnasta maksuun prosessia on kehitetty hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti. Prosessin kehittämis ehdotukset käsiteltiin kuukausittain koostuvassa Valtiokonttorin ja Palkeiden yhteisessä Hankinnasta maksuun ja tilauksesta perintään –prosessialueiden ohjausryhmässä. Hyvät käytännöt ohje päivitettiin kirjanpitoyksiköille.

Valtiokonttori osallistui aktiivisesti Handi-ohjelman toteutukseen ja kehittämistoimenpiteisiin ja myös merkittävällä panoksella Palkeiden Handi-järjestelmän kilpailuttamiseen ja määrittelyyn.

Valtiokonttori on laatinut automatisointiin liittyvät tavoitteet eri laskukategorioille vuoteen 2020 saakka. Tavoitteet on saavutettu ja ylitetty vuoden 2017 osalta tarkasteltaessa automaation piirissä olevien laskujen määrää kokonaisuudessaan. Hallitusohjelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää automaatioasteen nostamista seuraavasti:

Taulukko 3

	Nykyinen automaatioaste, %	Tavoitteiden edellyttämä automaatioaste, %
Tilaukselliset laskut	46,2	70
Sopimukselliset laskut	82,9	90
Tiliöintikoodi	99,5	100

Muut prosessiohjauksen toimenpiteet

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon *prosessien sujuvuutta ja yhtenäisyyttä* on edistetty saattamalla loppuun Hyödyt irti Kiekusta /turvasectori -projektivaihe. Projektissa arvioitiin turvallisuusviranomaisten henkilöstöhallinnon prosesseja. Tavoitteena on kehittää erityisesti järjestelmien toimintavarmuutta ja ominaisuuksia yhteistyössä asiakkaiden ja Palkeiden kanssa. Työ jatkuu ja alkuvuodesta 2018 tarkastellaan työn edistymistä yhdessä asiakkaiden kanssa.

Valtiokonttori on yhteistyössä *Palkeiden kanssa* käynnistänyt jo vuoden 2016 puolella *yhteisen johtoryhmän*, jonka tehtävänä on erityisesti prosessiohjauksen ja palvelutuotannon välinen koordinointi, Valtiokonttorin ja Palkeiden hankkeiden keskinäinen koordinointi ja priorisointi sekä yhteisen kuvan muodostaminen asiakassegmenttien tarpeista. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii vuoroin Valtiokonttori, vuoroin Palkeet.

Tilha- ja Valtiolle.fi -järjestelmien omistajuuden siirto Palkeisiin

Tilha- ja Valtiolle.fi -järjestelmien omistajuuden siirrot Palkeisiin toteutettiin tavoitteen mukaisesti. Valtiolle.fi -siirron yhteydessä osallistuttiin myös tulevien säädösmuutosten aiheuttamiin kehittämistoimenpiteisiin, joilla on vaikutusta sekä itse rekrytointiprosessin että sen hallintaan järjestelmässä. Valtiokonttori tuki Palkeita Kiekun ja Rondon omistajuuden siirrossa ja järjestelmävastuiden haltuunotossa alkuvuonna 2017.

Viedään loppuun vuonna 2016 aloitettu toiminnan mittaamisen kehittämissanke, ja kiinnitetään strategisia tavoitteita koskevat mittarit pilotoinnista saatujen kokemusten pohjalta seuraavaan tulossopimuskierrokseen mennessä. (Reformi 2)

Tavoitteessa edettiin, arvosana 3.

Toiminnan mittaamisen hanke vietiin loppuun ja sen jälkeen selvitettiin vielä tiketöintijärjestelmän hankintaa Valtiokonttorin eri palvelutoimintojen tarpeisiin. Järjestelmän hankintahinta osoittautui liian kalliiksi hyötyihin nähden. Vuoden 2018 tulossopimukseen on lisätty toiminnan vaikuttavuutta kuvaavia tavoitteita.

Selvitetään mahdollisuudet karsia tai sujuvoittaa Valtiokonttorin antamia määräyksiä. (Digitalisaatio, kärkihanke 3)

Tavoite saavutettiin, arvosana 3.

Valtiokonttori on selvittänyt työryhmätyönä antamiensa määräysten ja ohjeiden lukumäärät ja yleisellä tasolla niiden aiheet sekä tunnistanut joukon kehittämiskohteita. Työ jatkuu vuonna 2018, jolloin paneudutaan mahdollisuuksiin purkaa ja nykyaikaistaa normeja sekä yhtenäistää niiden laadintaan liittyvää prosessia.

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2017 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Selvitetään mahdollisuuksia laajentaa valtion vastuuseen perustuvaa vahingonkorvaustoimintaa esine- ja omaisuusvahinkojen osalta sekä tarkentaa valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetun lain soveltamisalaa muiltakin osin. (Reformi 2)

- Toteutetaan vahingonkorvausten käsittelyyn liittyvät tietojärjestelmien päivitykset niin, että valtion virkamiesten ja työntekijöiden ulkomaanmatkojen vahingonkorvaukset voidaan siirtää Valtiokonttorin hoidettavaksi v. 2018 alkaen.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Selvitys liittyen mahdollisuuksiin laajentaa valtion vastuuseen perustuvaa vahingonkorvaustoimintaa esine- ja omaisuusvahinkojen osalta on valmistunut. Selvityksen nojalla Valtiokonttori esittää valtiovarainministeriölle, että valtion vahingonkorvaustoiminnasta annettua lakia muutetaan tarvittavilta osin.

Valtion virkamiesten ja työntekijöiden ulkomaanmatkojen vahingonkorvauksiin liittyvä palvelu käynnistyi suunnitellusti vuoden 2018 alussa. Uuden korvausprosessin vaatimat muutokset toteutettiin tietojärjestelmään (TIA) minkä lisäksi uusi matkahätäpalvelukumppani kilpailutettiin ja valtion matkayhdyshenkilöt koulutettiin uuteen toimintatapaan.

Hoidetaan rahoitukseen liittyvät tehtävät kustannustehokkaasti hyväksytyllä alhaisella riskitasolla huolehtien jatkuvuudesta.

- Valtion velanhallinnassa tyydytetään valtion budjettitalouden lainatarve ja minimoidaan velasta aiheutuva kustannus hyväksyttäväksi katsotulla riskitasolla.
- Vahvistetaan valtion rahoitustoiminnan kybersietokykyä ja prosessien jatkuvuuden hallintaa
- Jatketaan valtion takaus- ja takuukannan keskittämistä Valtiokonttoriin (aloitettu v. 2016)
- Kehitetään valtion antoluottokannan vakuushallintaa (3v)
- Kehitetään valtion velan korkoriskinhallinnassa käytettyjen johdannaisten vakuudenhallintaa (2-puolinen CSA vakuus ja keskusvastapuoliselvitys) (3v)
- Antolainauksen Laiho- ja Kota –järjestelmien tekninen modernisaatio (elinkaari) (3v)

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtion budjettitalouden lainatarve ja velasta aiheutuva kustannus

Budjettitalouden varainhankintatarve toteutettiin vuonna 2017 suunnitellusti vallitsevaa varainhankintastrategiaa noudattaen. Varainhankinta toteutettiin maksuvalmiuden tarpeiden mukaisesti eli talousarvion osoittamaa brutto/nettovarainhankintatarvetta pienempänä. Myös velan lopulliset kustannukset määrittävää korkoriskistrategiaa toteutettiin suunnitellusti.

Kybersietokyky ja jatkuvuudenhallinta

Kyberturvallisuuden parantamiseksi Valtiokonttori tilasi Valtorilta selvityksen koskien erillisen wss-työasemaverkon toteutusmahdollisuuksia. Selvitys auditoitiin. Selvitysten pohjalta päätettiin rakentaa erillinen wss-työasemaverkko. Toteutus alkaa tammikuussa 2018. Uusi valtion velanhallinnan jatkuvuussuunnitelma on laadittu.

Takaus- ja takuukannan keskittäminen

Valtion takaus- ja takuukannan tietojen keräämistä, hallintaa ja raportointia jatkettiin valtiovarainministeriön antamien linjausten mukaisesti. Tehtävään, sekä koko antolainojen hallinnointiin, liittyvän työmäärän ennakoidaan lisääntyvän, kun sotien yhteydessä kunnilta maakunnille siirtyvien lainojen valtioneuvoston hoito siirtyy Valtiokonttorin hoidettavaksi.

Antoluottokannan vakuushallinta

Vakuushallinnan esiselvitykseen kilpailutettiin konsultti. Esiselvitys saatiin lähes valmiiksi vuoden 2017 puolella.

Johdannaisten vakuudenhallinta

Valtiokonttori on perustanut projektin, jossa valmistellaan kaksisuuntaisen CSA-sopimuksen käyttöönottoon liittyviä toimenpiteitä. Nykyistä markkina-käytäntöä vastaava CSA-mallisopimuksen luonnos on valmis. Lisäksi on

varauduttu kasvavaan markkina-arvostusten täsmäytyksen tarpeeseen ottamalla käyttöön tätä tukeva sovellus.

Siirtyminen kaksisuuntaiseen CSA-sopimukseen edellyttää valtioneuvoston suostumusta vakuuden antamiseen. Velanhallinnan määräyksen muutosehdotus on tulossa käsittelemään valtioneuvoston talouspoliittiseen ministerivaliokuntaan sekä raha-asiainvaliokuntaan vuoden 2018 alkupuolella.

Antolainauksen Laiho- ja Kota –järjestelmät

Laiho-järjestelmän tekninen modernisaatio on aloitettu, Kota-järjestelmän modernisaatio siirtyi vuodelle 2018. Laiho/KoTa -kokonaisuuden arkkitehtuurin päivitykseen vaikuttavat toiminnan tulevaisuuden tarpeet, mm. maakuntaudistuksen vaikutukset.

Rahoitus

Valtiokonttorin toimintamenomomentin (28.20.01) toteumista käsitellään kappaleessa 1.7.2.1 *Toimintamenomomentin toteutuminen*, henkilötyötä 1.5 *Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen* ja erillisrahoitusta 1.3.5 *Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus*.

1.3.3 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus lukuina

Työpanos ja kustannukset toiminnoittain -taulukkoissa on esitetty Valtiokonttorin merkittävimpien palveluprosessien toimintokohtaiset työpanokset ja kustannukset.

Taulukko 4 Työpanos ja kustannukset toiminnoittain: Valtion rahoitustoiminta

	2015	2016	2017	Muutos (%) ed. vuoteen
Asuntolainoitus				
<i>Työpanos (htv)</i>	15,7	16,9	16,9	0 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	2 818	2 974	2 925	-2 %
Korkotuet ja valtiontakaukset				
<i>Työpanos (htv)</i>	6,7	7,1	6,9	-3 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 138	1 125	1 029	-9 %
Valtionvelka				
<i>Työpanos (htv)</i>	24,4	23,0	22,9	0 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	5 471	5 296	5 306	0 %
Yritys- ja muut lainat				
<i>Työpanos (htv)</i>	8,1	7,4	7,0	-5 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 265	1 113	1 018	-9 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	54,9	54,4	53,8	-1 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	10 691	10 509	10 279	-2 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Valtion rahoitustoiminnan työpanos ja kustannukset toiminnoittain pysyivät lähes edellisvuoden tasolla. *Asuntolainoituksen* ja *Valtionvelan* työpanoksissa ja kustannuksissa ei ollut muutosta edellisvuoteen. Korkotukien ja valtiontakauksien työpanokset ja kustannukset laskivat hieman edellisvuodesta. Toiminnon välittömät menot pysyivät lähes edellisvuoden tasolla, mutta yleiskustannusten pieneminen laski kokonaiskustannuksia. *Yritys- ja muiden lainojen* työpanokset laskivat edellisvuodesta etenkin rekrytointien takia, ja sen myötä myös toimintoon kohdistuneet kustannukset laskivat.

Taulukko 5 Valtiontalous, valtion talousarvio ja taloudenhoito, valtion varat ja varallisuus sekä maksupolitiikan ja maksujen yleiset perusteet

	2015	2016	2017	Muutos (%) ed. vuoteen
Tietotuotanto				
<i>Työpanos (htv)</i>	5,6	5,5	6,2	12 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 203	1 154	1 323	15 %
Talousprosessien ohjaus				
<i>Työpanos (htv)</i>	9,9	8,9	9,1	2 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 772	1 611	1 409	-13 %
Hallinnolliset järjestelmät				
<i>Työpanos (htv)</i>	1,6	1,1	0,9	-25 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 036	853	655	-23 %
Muut				
<i>Työpanos (htv)</i>	1,6	2,3	0,4	-83 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	364	432	122	-72 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	18,7	17,9	16,5	-7 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	4 375	4 050	3 508	-13 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Valtiontalous, valtion talousarvio ja taloudenhoito, valtion varat ja varallisuus sekä maksupolitiikan ja maksujen yleiset perusteet -osa-alueen työpanokset ja kustannukset laskivat edellisvuodesta. Osittain työpanoksen muutosta selittää se, että osa työpanoksesta on kohdistunut taulukossa 6 esitettyihin *analysointi ja raportointipalveluun* ja *kunta- ja maakuntatalouden tietopalveluun* sekä taulukossa 7 esitettyyn *Verkkomaksamisen* toimintoon. *Tietotuotantoon* kohdistunut työpanos ja kustannukset kasvoivat etenkin sen takia, että keskuskirjanpidon siirto Kieku-tietojärjestelmään on teettänyt töitä enemmän vuoden 2017 aikana. *Talousprosessien ohjaus* -toiminnoille kohdistunut työpanos kasvoi hieman. Toimintoryhmän kustannukset laskivat edellisvuodesta pääomakustannuksissa tapahtuneiden muutosten takia. *Hallinnollisiin järjestelmiin* kohdistunut työpanos ja kustannukset ovat pienentyneet edellisvuodesta Tilha-tilaustenhallintajärjestelmän asiakkaiden vähentymisen ja Tilhan pienkehittämisen merkittävän vähentymisen vuoksi, koska Tilha korvataan uudella ratkaisulla Handi-hankkeessa vuonna 2018. Muut tämän toimintokokonaisuuden työpanokset ja kustannukset laskivat etenkin sen takia, että vuonna 2016 työpanos oli tavanomaista suurempi mm. digi-selvitys-projektin johdosta.

Taulukko 6 Julkishallinnon yleinen kehittäminen sekä valtionhallinnon rakenteiden, ohjausjärjestelmien ja toiminnan kehittäminen

	2015	2016	2017	Muutos (%) ed. vuoteen
Kunta- ja maakuntatalouden tietopalvelu				
<i>Työpanos (htv)</i>		0,2	1,0	493 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>		6	22	291 %
Analysointi- ja raportointipalvelu				
<i>Työpanos (htv)</i>		0	3,1	
<i>Kustannukset (1000€)</i>		0	398	
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	0,0	0,2	4,1	2283 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	0,0	6	421	7237 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Kunta- ja maakuntatalouden tietopalveluun liittyvä työ alkoi Valtiokonttorissa vuonna 2016. Sen suhteellinen osuus sekä työpanosten että kustannusten osalta on niin merkittävä, että sitä seurataan omana toimintoryhmänään. Palvelun käynnistämiseen liittyvä työ kustannetaan pääasiassa erillismäärärahalla, jonka osalta kustannukset ja henkilötyö eivät näy tässä taulukossa. *Analysointi- ja raportointipalvelu* -toiminto on niin ikään osittain erillismäärärahoitteinen hanke, joten kaikki tähän toimintoon liittyvä työ ja kustannukset eivät näy tässä taulukossa. Näihin liittyvät erillisrahoituksella katetut osuudet ovat mukana yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuustaulukossa kappaaleessa 1.3.5.

Taulukko 7 Valtionhallinnon tietohallinnon ohjaus, sähköisen asioinnin ja tietoturvallisuuden yleiset perusteet, valtion ja kuntien tietohallintoyhteistyö sekä valtioneuvoston yhteinen tietohallinto

	2015	2016	2017	Muutos (%) ed. vuoteen
Verkkomaksaminen/Suomi.fi-maksut				
<i>Työpanos (htv)</i>		0,5	2,2	355 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>		105	696	561 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Verkkomaksamisen palvelu alkoi Valtiokonttorissa vuonna 2016. Palvelua tuotetaan koko julkishallinnolle. Palveluun liittyvät pankkien transaktiomaksut, jotka maksetaan keskitetysti Valtiokonttorista koko julkisen sektorin puolesta, on maksettu vuonna 2017 Valtiokonttorin toimintamenoista, joten kaikki palveluun liittyvät Valtiokonttorin kustannukset näkyvät taulukossa 7.

Taulukko 8 Valtionhallinnon työnantaja-, henkilöstö- ja työmarkkinapolitiikka, henkilöstön oikeudellinen asema, eläkkeet ja muut palvelussuhteen ehdot

	2015	2016	2017	Muutos (%) ed. vuoteen
Tietotuotanto				
<i>Työpanos (htv)</i>	4,9	4,0	3,1	-23 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	933	848	689	-19 %
Henkilöstöprosessien ohjaus				
<i>Työpanos (htv)</i>	4,1	2,7	5,4	98 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	574	466	603	29 %
Hallinnolliset järjestelmät				
<i>Työpanos (htv)</i>	1,2	2,2	1,4	-35 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	788	947	1 060	12 %
Työnantajapalvelut				
<i>Työpanos (htv)</i>	7,3	6,0	4,7	-22 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 364	1 112	1 214	9 %
Muut				
<i>Työpanos (htv)</i>	1,9	2,1	0,8	-60 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	332	403	122	-70 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	19,4	17,0	15,3	-9 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	3 991	3 777	3 688	-2 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Valtionhallinnon työnantaja-, henkilöstö- ja työmarkkinapolitiikka, henkilöstön oikeudellinen asema, eläkkeet ja muut palvelussuhteen ehdot -osa-alueen työpanokset ja kustannukset laskivat edellisvuodesta. *Tietotuotannon* työpanokset ja kustannukset laskivat etenkin Tahtiin kohdistettujen panosten vähenemisen myötä. Tahti-järjestelmän uusiminen on kytketty Valtion keskitetyn konsernitiedon analysointi ja raportointi -hankkeen suunnitteluun.

Henkilöstöprosessien ohjaukseen liittyvä työpanos ja kustannukset kasvoivat selvästi edellisvuodesta. Työpanosten ja kustannusten kasvu johtui etenkin siitä, että vuoden 2016 resursointitasoa pidettiin matalalla, kun odotettiin Kieku-hankkeen päättymisestä vapautuvien henkilöresurssien saamista henkilöstöprosessinohjaustehtäviin. Osaltaan työmäärää kasvatti esimerkiksi uuden M2blue-version käyttöönottoon liittyvät työt. Lisäksi aiemmin toiminnolle *Muut* kohdistettuja työaikoja on vuonna 2017 kohdistettu henkilöstöprosessien ohjaukseen mm. vuonna 2016 Valtiokonttorille uutena tehtävänä tulleiden CAF-tehtävien osalta.

Hallinnollisten järjestelmien työpanosten lasku johtui etenkin Valtiolle.fi:n siirtymisestä Palkeiden hoidettavaksi syksyn 2017 aikana. Palkeiden Valtiolle.fi:lle tekemä työpanos on laskutettu Valtiokonttorilta palvelumaksuna.

Muille tämän osa-alueen toiminnoille kohdistunut työpanos ja kustannukset laskivat etenkin sen takia, että vuonna 2016 sinne kohdistui merkittävästi työtunteja kasvattaneita hankkeita, kuten selvitys valtion HR-johtamisesta sekä osittain myös Digi-selvitys-projekti.

Taulukko 9 Kansalais- ja yhteisöpalvelut

	2015	2016	2017	Muutos (%) ed. vuoteen
Tapaturmat ja muut korvaukset				
<i>Työpanos (htv)</i>	42,5	47,1	50,0	6 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	7 878	8 842	9 389	6 %
Rikosvahingot ja syyttömästi vangitut				
<i>Työpanos (htv)</i>	12,8	11,8	12,0	2 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 881	1 650	1 586	-4 %
Sotilasvamma-asioiden kuntoutus ja korvaukset				
<i>Työpanos (htv)</i>	15,6	14,5	12,2	-15 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	3 058	2 234	1 760	-21 %
Kansalaisneuvonta				
<i>Työpanos (htv)</i>	10,3	12,1	12,1	0 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 556	1 898	1 772	-7 %
Suomi.fi				
<i>Työpanos (htv)</i>	5,9	7,7	0,0	-100 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 163	1 379	0	-100 %
Perintö- ja maksuvapautusasiat				
<i>Työpanos (htv)</i>	4,3	4,0	3,6	-11 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	657	617	532	-14 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	91,4	97,2	89,9	-7 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	16 193	16 619	15 039	-10 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Kansalaispalveluissa sekä toimintojen työpanos että kokonaiskustannukset laskivat edellisvuodesta. Merkittävin syy tähän oli *Suomi.fi*:n siirtyminen Väestörekisterikeskukseen 1.1.2017 alkaen. Työpanokset ja kustannukset nousivat *tapaturmissa ja muissa korvauksissa*, mikä johtui etenkin TIA-korvausjärjestelmään tehdystä työstä, valtion yleisen vahingonkorvaustoiminnan kasvusta sekä vuoden 2017 alusta tulleesta uudesta lakisääteisen liikennevakuuttamisen laiminlyöntimaksujen määräämistöiminnosta.

Rikosvahinkokorvaukset ja syyttömästi vangituille maksettavat korvaukset –toimintoryhmän työpanos kasvoi hieman edellisvuodesta etenkin syyttömästi vangittujen korvauksiin liittyvän työmäärän kasvun takia. Toimintoryhmän kokonaiskustannukset kuitenkin laskivat edellisvuodesta toiminnolle vyörytettävien pääomakustannusten pienehmissen takia.

Sotainvalidien määrän väheneminen edellisvuodesta vaikutti *sotilasvammakorvausten ja -kuntoutuksen* työpanoksen ja kustannusten vähenemiseen. Kustannuksia alensi myös käyttöpalvelumenojen huomattava aleneminen toteutetun järjestelmäuudistuksen ansiosta.

Kansalaisneuvonnan hoidettujen yhteydenottojen määrä kasvoi edellisvuodesta jopa yli tavoitetason, mutta työpanos pysyi samalla tasolla. Toiminnon kokonaiskustannukset laskivat jonkin verran edellisvuodesta, koska tehtäväkokonaisuuteen käytettyä hallinnollista työpanosta vähennettiin. Säästöjä kohdistettiin myös markkinointimenoihin. Vuoden 2018 alusta myös Kansalaisneuvonta siirtyi Väestörekisterikeskukseen.

Perintö- ja maksuvapautusasioiden työpanokset ja kustannukset laskivat edelleen edellisvuodesta.

Taulukko 10 Työpanos toiminnoittain: Yhteiset palvelut

	2015	2016	2017	Muutos (%) ed. vuoteen
Henkilöstöhallinto				
<i>Työpanos (htv)</i>	4,6	3,3	4,1	27 %
Taloushallinto ja toiminnan suunnittelu ja raportointi				
<i>Työpanos (htv)</i>	6,7	7,3	5,7	-21 %
Tiedon hallinta				
<i>Työpanos (htv)</i>	7,5	9,0	5,3	-41 %
Toimitilojen hallinta				
<i>Työpanos (htv)</i>	1,8	2,2	2,1	-6 %
Viestintä				
<i>Työpanos (htv)</i>	3,1	3,7	3,3	-11 %
Sisäinen tarkastus, riskienhallinta ja turvallisuus				
<i>Työpanos (htv)</i>	2,1	2,5	2,0	-22 %
Tietohallinto *				
<i>Työpanos (htv)</i>	2,8	3,8	4,3	12 %
Yleishallinto				
<i>Työpanos (htv)</i>	10,0	11,3	11,2	0 %
Muut				
<i>Työpanos (htv)</i>	0,6	0,3	0,2	-54 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	39,4	43,4	38,1	-12 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

** Ei sisällä tietohallinnon ydintoiminnoille tekemää työtä, em. sisältyy ydintoiminnon työpanoksiin ja kustannuksiin*

Yhteisten toimintojen työpanos on pienentynyt selvästi edellisvuodesta. Tämä johtui eläköitymisistä, virkavapauksista ja irtisanoutumisista, joita ei ole kaikilta osin korvattu toiminnan tehostamisen ja Valtiokonttorin pienenemisen takia. Lisäksi korvausrekrytoinneissa oli rekrytointiivettä.

Henkilöstöhallinnon työpanoksen kasvu johtui Kiekun erillisrahasta maksetun resurs-sin siirtymisestä takaisin Valtiokonttorin toimintamenomomentilta rahoitettavaksi.

1.3.4

Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Taulukko 11 Valtiokonttorin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus -tavoitteen toteutuminen 2015–2017

Mittari	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Arvosana
Valtiokonttorin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus, %	85,4	79	>90	98 %	4

Valtiokonttorin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus toteutui lähes suunnitel-mien mukaisesti ja saavutti sille asetetun tavoitearvon.

Taulukko 12 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma: muut säädökset

Muut säädökset	Vuosi 2017 toteuma 1 000 €	Vuosi 2017 tavoite 1 000 €	Vuosi 2016 toteuma 1 000 €	Vuosi 2015 toteuma 1 000 €
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	5 665	5 339	5 011	4 804
Maksullisen toiminnan muut tuotot	0	0	0	10
Tuotot yhteensä	5 665	5 339	5 011	4 814
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	1 457	1 330	1 296	1 308
Vuokrat	0	0	0	0
Palveluiden ostot	521	677	600	718
Muut erilliskustannukset	87	82	91	68
Erilliskustannukset yhteensä	2 065	2 089	1 988	2 093
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	2 550	2 137	2 291	2 219
Poistot	1 195	1 106	906	471
Korot	0	30	23	39
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 745	3 274	3 220	2 729
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 810	5 363	5 208	4 822
KUSTANNUSVASTAAVUUS	98 %	100 %	96 %	99,8 %
(tuotot-kustannukset)	-145	-24	-197	-8

Muiden säädösten perusteella maksullista toimintaa ovat tapaturmavakuutusten, liikennevahinkojen, ryhmähenkivakuutusta vastaavan edun, MMM-lainojen ja sotilaallisen kriisinhallinnan korvausten hoito sekä tapaturmavakuutusten laiminlyöntimaksujen määrääminen ja vuoden 2017 alusta uutena suoritteena alkanut liikennevakuutusten laiminlyöntimaksujen määrääminen.

Kustannusvastaavuus toteutui jonkin verran suunniteltua matalampana, mutta kuitenkin edellisvuotta korkeampana. Sekä kustannukset että sen myötä myös tulot toteutuivat suunniteltua korkeampina etenkin maksullisten tapaturmien hoidon osalta, koska sille kohdistui ennakoitua enemmän tukitoimintojen kustannuksia.

Maksullisten tapaturmien tuotot olivat yli 1 milj. euroa, ja sen kustannusvastaavuuslaskelma on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 2. Tämän suoritteiden erilliskustannukset toteutuivat lähes suunnitelmien mukaisesti, mutta toiminnolle kohdistuva suhteellinen osuus yhteiskustannuksista kasvoi Valtiokonttorin tehtävarakenteen muutoksista johtuen.

Taulukko 13 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma: kustannusten korvaus

Kustannusten korvaus	Vuosi 2017 toteuma 1 000 €	Vuosi 2017 tavoite 1 000 €	Vuosi 2016 toteuma 1 000 €	Vuosi 2015 toteuma 1 000 €
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	0	0	0	0
Maksullisen toiminnan muut tuotot	1 792	1 891	16 009	11 475
Vuokrat ja käyttökorvaukset	28	32		31
Tuotot yhteensä	1 820	1 923	16 009	11 505
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	150	130	1 002	814
Vuokrat	25	32	115	32
Palveluiden ostot	1 325	1 361	12 583	9 294
Muut erilliskustannukset	2	0	763	21
Erilliskustannukset yhteensä	1 501	1 524	14 464	10 161
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	183	305	1 260	820
Poistot	171	10	5 559	3 152
Korot	0	8	75	281
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	354	324	6 894	4 253
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 855	1 847	21 358	14 414
KUSTANNUSVASTAAVUUS	98 %	104 %	75 %	79,8 %
(tuotot-kustannukset)	-35	76	-5 348	-2 909

Kustannusten korvaus -toimintoryhmässä käsitellään valtion sisäistä sopimusperusteista kustannusten korvausta. Tähän kuuluvat työnantajan henkilötietojärjestelmä Tahtin simulointi, tilaustenhallintajärjestelmä, Valtiolle.fi -rekrytointijärjestelmä, Valtiokonttorin työntekijöilleen edelleen vuokraamat autopaikat ja petoeläinvahinkojen hoito.

Edellisvuoteen verrattuna merkittävin muutos oli Kiekun ja Rondon maksullinen tuotantotoiminnan siirtyminen Palkeisiin 1.1.2017 alkaen.

Kustannusvastaavuus toteutui suunniteltua pienempänä, mutta selvästi edellisvuotta korkeammalla tasolla. Merkittävin ero edellisvuoteen nähden sekä toiminnan volyymissä että kustannusvastaavuudessa johtui Kieku-tuotantotoiminnan siirtymisestä Palkeisiin.

Vuoden 2017 tavoitteisiin nähden maksullisen toiminnon erilliskustannukset toteutuivat lähes suunnitelmien mukaisesti ja tulot jonkin verran alle suunnitellun. Merkittävin syy eroon suunnitelmien ja toteuman välillä johtui poistoista.

Valtiokonttorin liiketaloudellisin perustein hinnoiteltujen suoritteiden kokonaistulot jäivät alle 1 milj. euron, ja näiden suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma on esitetty liitteessä 3.

1.3.5 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Taulukko 14 Erillisrahoitus 2015–2017

Erillisrahoitus 1 000 euroa	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Suunnitelma 2017	Toteuma 2017
Kieku	16 197	5 840	0	0
Muu erillisrahoitus*	872	1 943	6 998	2 652
Käytettävissä oleva rahoitus	17 070	7 783	6 998	2 652
Kieku, htv**	44,1	31,2	0,0	0,0
Muu erillisrahoitus, htv	0,1	0,8	31,5	2,0

* 2016 Sis. Kieku pienkehitys 1 079t euroa

** 2015-2016 Ei sis. Kiekussa henkilökierron kautta työskentelevien henkilötyövuosia

Valtiokonttorin ja valtiovarainministeriön välisessä tulostavoiteasiakirjassa ei aseteta tavoitetta erillisrahoitukselle. Tässä esitettäviä erillisrahoituksen suunnitelmia laadittaessa mm. Digitalisaation tuki -toimiala, Kieku-käyttöönottojen jälkeinen Tehot irti Kiekusta -hanke suunniteltiin Valtiokonttorissa tehtäväksi erillisrahoitteiseksi toiminnaksi. Digitalisaation tuen perustamiseksi Valtiokonttori kuitenkin sai määrärahalisäyksen toimintamenomomentilleen, eikä Kiekun jatkokehitystä toteuteta Valtiokonttorissa. Tämän johdosta erillisrahoituksen suunnitelma- ja toteumatasoissa on merkittävää eroa.

Taulukko 15 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

	Vuosi 2017	Vuosi 2016	Vuosi 2015
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	2 651 899	7 783 122	17 069 729
EU:lta saatu rahoitus	0	0	0
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	0	0	0
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0	0	0
Tuotot yhteensä	2 651 899	7 783 122	17 069 729
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
<i>Erillisrahoitus</i>			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	66	19 133	27 578
Henkilöstökustannukset	338 683	2 528 230	3 241 836
Vuokrat	0	177 925	328 861
Palveluiden ostot	804 726	1 783 300	5 249 979
Muut erilliskustannukset	3 738	58 668	93 873
Erilliskustannukset yhteensä	1 147 214	4 567 256	8 942 127
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
<i>Toimintamenot (28.20.01)</i>			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0
Henkilöstökustannukset	19 342	159 834	195 845
Vuokrat	0	0	0
Palveluiden ostot	0	38 333	5 401
Muut erilliskustannukset	0	91	436
Erilliskustannukset yhteensä	19 342	198 258	201 683
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus			
Tukitoimintojen kustannukset	492 028	1 317 149	1 757 740
Poistot	40 044	1 592 023	1 650 120
Korot	0	17 642	97 065
Muut yhteiskustannukset	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	532 072	2 926 813	3 504 925
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 698 628	7 692 327	12 648 734
OMARAHOITUSOSUUS			
(Tuotot - Kustannukset)	953 271	90 795	4 420 995
Omarahoitusosuus, %	56 %	1 %	35 %

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuudelle ei ole asetettu tavoitearvoa tulostavoiteasiakirjassa. Kustannusvastaavuuslaskelmalla on esitetty toiminnan tuotoina myös Valtiokonttorille käyttö- ja kirjausoikeuden kautta myönnetty rahoitus.

Valtiokonttorin omarahoitusosuus erillismenoista oli 19 t euroa, jotka olivat kaikki henkilöstökustannuksia.

Valtiokonttorin yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma on 1 milj. euroa ylijäämäinen, koska laskelmalla ei esitetä hankkeiden investointimenoja kuluina, vaikka investointimenoja vastaavat kulut näkyvät laskelman tuloina.

Valtiokonttorin yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeet ja niihin käytetyt määrärahat on eritelty taulukossa 16.

Taulukko 16 Yhteisrahoitteen toiminnan hankkeet ja käytetyt määrärahat

Hanke	Määrärahojen käyttö vuonna 2017
Handi-ohjelmaan kuuluvat Valtiokonttorin vastuulle sovittujen tehtävien toteutus	256 t euroa
Julkisen hallinnon keskitetty analysointi- ja raportointipalvelu	8 t euroa
Kuntatieto-ohjelman tuotosten käyttöönotto ja ylläpidon aloittaminen	1,44 milj. euroa
Kuntatieto-ohjelman tuotosten maakuntalaajennuksen käyttöönotto ja ylläpidon aloittaminen	121 t euroa
Verkkomaksamisen palvelun	754 t euroa
Kieku-tietojärjestelmähanke	75 t euroa
Hankkeet yhteensä	2,7 milj. euroa

Keväällä 2017 valtiovarainministeriöstä siirrettiin Valtiokonttoriin Handi-ohjelman toteutuksen ohjelma- ja muutosjohtamisen tehtäviä. Valtiokonttorin tehtävänä on myös huolehtia ohjelman toteutuksiin liittyvien verkkokurssien ja markkinointiviestinnän toteutuksista. Näitä tehtäviä varten valtiovarainministeriö myönsi Valtiokonttorille erillismäärärahaa käytettäväksi vuosina 2017–2019 yhteensä 705t euroa.

Valtiokonttori sai vuonna 2017 tehtäväkseen uudistaa Valtiokonttorin raportointipalvelut keskitetyksi analysointi- ja raportointipalveluksi. Vuosien 2017–2019 aikana toteutettavan kokonaisuuden ja uuden palvelun käynnistämiseksi Valtiokonttorille myönnettiin 800t euroa erillismäärärahaa palveluostoihin sekä hankkeeseen palkattavien henkilöiden palkkamenoihin.

Valtiokonttori on saanut Kuntatieto-ohjelman tuotosten käyttöönotto ja ylläpidon aloittamiseksi erillismäärärahaa vuosille 2016–2018 yhteensä 1,58 milj. euroa.

Valtiokonttorin on saanut Kuntatieto-ohjelman tuotosten maakuntalaajennuksen käyttöönotto ja ylläpidon aloittamiseen 1,67 milj. euroa vuosille 2017–2018.

Valtiokonttori sai vuonna 2016 tehtäväkseen toteuttaa koko julkishallinnon kattavan verkkomaksamisen palvelun, joka mahdollistaa kaikki nykyisin hyväksytyt ja laajasti käytössä olevat verkkomaksamisen tavat, vuosien 2016–2017 aikana. Verkkomaksamisen palvelun käynnistämiseen Valtiokonttorille myönnettiin oikeus laskuttaa työstä syntyneitä menoja 890t euroon asti vuosina 2016–2017.

Kuntatieto-ohjelmantuotosten ja maakuntalaajennuksen käyttöönottoa ja ylläpidon aloittamista, analysointi- ja raportointipalvelun kehittämistä sekä Verkkomaksamisen palvelu -hankkeen edistymistä on kuvattu kappaleessa 1.3 Toiminnallinen tehokkuus.

Vuoden 2016 lopussa päättyneen Kieku-tietojärjestelmähankeeseen liittyviä menoja korjattiin Valtiokonttorin toimintamenomomentilta erillisrahoitteisen hankkeen menoksi vielä vuoden 2017 puolella n. 75 t euroa.

Yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeiden kokonaismenot laskivat edellisvuodesta, koska Kieku-tietojärjestelmähanke päättyi 31.12.2016. Investointimenojen osuus oli 1,2 milj. euroa ja muiden erillismenojen osuus 1,4 milj. euroa.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmalla on esitetty laskennalliset osuudet hankkeisiin kohdistuvista yhteiskustannuksista, vaikka niihin ei kaikilta osin ole myönnetty rahoitusta.

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2017 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Aloitetaan liikennevakuutuksen laiminlyöntimaksujen määräämistoiminta vuoden 2017 alusta lukien. (Reformi 2)

Tavoitteessa edettiin, arvosana 3.

Laiminlyöntimaksujen määräämistoiminta on käynnistynyt alkuhitauden jälkeen ja saavuttanut tavoitetason.

Luodaan Valtiokonttorille yhteinen malli virastoasiakkaiden kokemuksen mitaamiselle ja tulosten vieminen osaksi laadun kehittämistä.

Tavoitteessa edettiin, arvosana 3.

Asiakaskokemuksen kehittämisessä on käynnistetty ensimmäiset asiakkaan ja muiden sidosryhmien tarpeet tunnistavat kehittämistyöt. Työ on toistaiseksi vasta perustan luomista, joka ei vielä näy merkittävästi asiakkaille toimitettavissa palveluissa. Keskeinen tähän asti saavutettu tulos on oman henkilöstön asiakaslähtöisen kehittämisen pilotointi.

Kehitetään asiakkuuksia ja palveluita järjestelmällisesti yhdessä asiakkaiden kanssa. (Digitalisaatio, kärkihanke 5)

Tavoitteessa edettiin, arvosana 3.

Valtiokonttori määritti tulevaisuuden digitaalisten palveluiden viitearkkitehtuurin ja kilpailutti palveluiden kehittämiskumppanin. Asiakaslähtöisten digitaalisten palveluiden perustaksi toteutettiin viitearkkitehtuurin mukainen moderni palvelualusta, joka mahdollistaa ketterän palvelutuoannon. Palveluiden kehittämistä linjaava ja asiakkaita osallistava digikonsepti on saatu lähes valmiiksi ja Valtiokonttorin peruspalveluiden digitalisoinnin tiekartan laadinta on käynnistynyt viitoittamaan kehittämistä. Digikonseptin ja tiekartan tuella tavoitellaan peruspalveluiden asiakaslähtöistä digitalisoitumista vuoden 2021 loppuun mennessä.

1.4.1

Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Taulukko 17 Suoritteet ja julkishyödykkeet -tavoitteiden toteutuminen 2015–2017

Mittari	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Arvosana 2017
Automatisointia hyödyntäen käsiteltyjen laskujen % -osuus	5	17	21	24	4
Myyntilaskujen verkkolaskujen % -osuus	15	21	30	28	3

Automatisointia hyödyntäen käsiteltyjen laskujen tavoite ylitettiin. Lähes 100 prosentin automaatioaste on tiliointikoodillisissa laskuissa ja sopimus-kohdistuksellistenkin laskujen automaatioase on yli 80 prosenttia. Sen si-
jaan tilauksellisten laskujen automaatioaste on alle 50 %.

Taulukko 18 Muut seurattavat mittarit 2015–2017

Seurantakohde / Mittari	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Arvio 2017	Toteuma 2017
Budjettitalouden velkakanta vuoden lopussa, milj.eur	99 472	101 701	111 055	104 762
Hoidettujen antolainojen kantaluku, kpl / milj. eur	17 398 / 7 103	16 612 / 6 397	15 700 / 6 150	15 516 / 5 741
Omistustalainataukset lkm, kpl / milj. eur	158 929 / 2 046	166 066 / 2 091	175 000 / 2 090	171 431 / 2 113
Korkotukilainojen kantaluku, kpl / milj. eur	34 210 / 12 672 (ASP 27 281/ 2 077)	37 964 / 13 450 (ASP 31 362 / 2 499)	34 500 / 13 000	44 130 / 14 596 (ASP 37 232 / 3 089)
Elinkorkojen ja huoltoeläkkeiden maksukanta (Sove), lkm	10 585	9166	7 600	7 928
Valtion vastuuseen liittyvät korvaustoiminnan päätökset kpl **	300	578	600	831

** nykylainsäädäntö

Elinkorkojen ja huoltoeläkkeiden maksukanta laskee linjassa sotaveteraanipalveluita saavien henkilöiden vähenemisen kanssa. Valtion vastuuseen liittyvien korvaustoiminnan päätösten määrä on kasvanut, mitä osaltaan selittää jatkuvien ansionmenetyskorvausten määrän kasvu.

1.4.2

Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Taulukko 19 Palvelukyky ja laatu -tavoitteiden toteutuminen 2015–2017

Mittari	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Arvosana 2017
Asiakastyytyväisyyden painottamattomien yleisarvosanojen keskiarvo, asteikko 4-10	8	8,5	8	7,7	3
Tapaturmakorvausten käsittelyaika 80 %:ssa päätöksistä, pv	27	23	18	25	2
Elinkoron oikaisujen käsittelyaika, kk	1,9	1,8	1,5	1,6	3
Rikosvahinkokorvausten käsittelyaika, kk	5,3	4,8	5	6,3	2
Vahingonkorvaustoiminnan digitalisaatioaste %		37	35	39	4
Kansalaisneuvonta on vastannut vähintään 80 prosenttiin puheluista alle 30 sekunnin (%)	90	91	80	93	4

Valtiokonttorin vuonna 2017 palveluilleen tekemien asiakastyytyväisyys-tutkimusten keskimääräinen yleisarvosana oli 7.7. Vuonna 2017 Valtio-konttorin asiakastyytyväisyyskyselyt kohdistuivat Kansalaispalveluiden, Talous ja henkilöstö -toimialan sekä Valtiokonttorin yhteisesti tuottamiin palveluihin (kotisivut). Rahoitus-toimialan palveluille ei vuonna 2017 tehty asiakastyytyväisyyskyselyjä. Vuoden 2017 aikana toteutettiin yhteensä 10 palvelukohtaista kyselyä, joihin vastasi 1 298 henkilöä. Arviot vaihteli-vat palveluittain 6,9:n ja 8,86:n välillä, joskin vastaajien määrä oli paikoin hyvin pieni, 36 – 495 vastaajaa. Myös kyselyjen sisältö ja rakenne vaihteli palveluittain. Kokonaisvertailua edellisiin vuosiin ei näin ollen voida suo-raan tehdä.

Erikseen toteutettiin Valtiokonttorin toimeksiantajain haastattelu, johon haastateltiin 25 Valtiokonttoria ohjaavaa tai toimeksiantoja antavaa hen-kilöä. Kouluarvosanaksi Valtiokonttori saa toimeksiantajiltaan 8,5 ja toi-meksiantajat kokevat, että suurin osa palvelusta on moitteetonta. Toi-meksiantajat myös ymmärtävät hyvin Valtiokonttorin toiminnan monialai-suuden mukanaan tuomia haasteita, johon liittyen kehittämiskohteeksi mainittiin tapaa sopia Valtiokonttorin tehtävistä ja roolista palveluiden tuottamisessa. Toisaalta Valtiokonttoria kiitetään muun muassa asiantun-temuksesta, rohkeudesta, digitalisoinnin edistämisestä ja ylimmän joh-don yhteistyökyyvystä.

Tapaturmakorvausten käsittelyaika on hyvällä tasolla, mutta ei ole vielä tavoitteessa. Käsittelyssä on kuitenkin päästy uuden lain edellyttämään tavoitetasoon, jossa tapaukset saadaan vireille lain edellyttämässä 7 päi-vässä ja ratkaistua 30 päivän kuluessa siitä, kun on saatu asian ratkaise-miseksi riittävät selvitykset. Käsittelyaika on ollut vuoden aikana lain edel-lyttämässä aikarajoissa, mikä on merkittävä saavutus, kun samaan aikaan lukuisia käsittelijäresursseja on ollut kiinnitettynä digitaalisen korvausym-päristön rakentamisen ja matkavahinkoturvan projektitöihin.

Digitalisaatioasteen mittaaminen perustuu osittain vielä otokseen. Vahingonkorvauspalveluissa digitalisuus toteutuu noin 39 %:sti, joten asetettu tavoite ylittyi. Merkittävää edistystä vuoden aikana tapahtui mm. hoitolaitosten ja Valtiokonttorin välillä liikkuvien sähköisten lääkärintlausuntojen, laskujen ja maksusitoumusten osalta.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2017 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Kehitetään Valtiokonttorin sisäistä toimintaa luottamukseen ja avoimeen palautekulttuuriin perustuvaksi sekä lisätään toiminnan joustavuutta, vähennetään ohjeistusta ja kannustetaan henkilöstöä huippusuorituksiin ja asiantuntemuksen kehittämiseen. (Digitalisaatio, kärkihanke 5)

Tavoitteessa edettiin, arvosana 3.

Valtiokonttori Huippupaikkana tavoitetta toteuttamista valtiokonttoritasolla jatkettiin toimitilamuutoksen yhteydessä (Huippupaikka 1 -hanke), jonka toteutumista on kuvattu seuraavan tavoitteen kohdalla.

Huippupaikka –strategian toteuttamista jatkettiin esimiesten ja henkilöstön työpajoissa, joissa haettiin määrittelyä siihen, mitä toimenpiteitä pitäisi seuraavaksi tehdä, jotta Valtiokonttorista voisi tulla huippupaikka onnistua ja kehittyä. Työpajojen tulokset käsiteltiin Valtiokonttorissa vuoden 2018 alussa.

Digiosaamisen kehittäminen nivottiin teemaksi syksyn osaamisen kehittämisen keskusteluihin, joissa myös Valtiokonttorin keskitetyn koulutuksen suunnitelmaa hyödynnettiin aikaisempaa laajemmin. Työnantajakuva on kehitetty mm. sosiaalisen median välinein.

Uudistetaan työympäristö yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen, Valtorin sekä Patentti- ja rekisterihallituksen kanssa sekä sisäiset työn tekemisen tavat mm. uusia työnteon muotoja kokeilemalla. (Digitalisaatio, kärkihanke 5)

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttorin työympäristö on uudistettu. Toimitilahanke saatettiin päätökseen vain vähäisellä, Valtiokonttorin toiminnasta riippumattomalla viivästyksellä. Sisäiset muutot uusittuihin tiloihin onnistuivat aiheuttamatta työn tekemiseen katkoksia. Merkittävämmät haasteet liittyivät tietoliikenne- ja työasema-asennuksiin sekä monitoimilaitteiden toimintakuntoon saattamiseen sekä mainittujen laitteiden toimintavarmuuteen, mitkä olivat Valtorin vastuulla.

Toimitilamuutoksen yhteydessä otettiin käyttöön uudet nykyaikaiset ja monimuotoiset työskentelyn toimintatavat, jossa pääosin luovuttiin henkilökohtaisista työpisteistä. Tavoitteena on lisätä organisaation eri yksiköiden välistä kanssakäymistä ja asioiden törmäyttämistä. Tilaratkaisussa on huomioitu myös työmatkaliikunta ja muu fyysisen kunnon ylläpitomahdollisuus sekä muu harrastustoiminta.

Työaikasääntelyä ja -menettelyjä purettiin ja vastuuta lisättiin sekä työntekijöille että esimiehille. Esimiehille ja henkilöstölle järjestettiin myös valmennuksia ja henkilöstölle pidettiin työpajoja, joissa rakennettiin yhdessä monitilatoimiston tilojen käytön pelisääntöjä. Esimiesten vastuuta ja valmiuksia pitää yllä työyhteisön koheesiota ja yhteistyötä lisättiin koulutuksella.

1.5.1 Henkilöstötunnuslukuja

Taulukko 20 Valtiokonttorin toimintamenomomentin henkilötyövuodet -tavoitteen toteutuminen 2015–2017

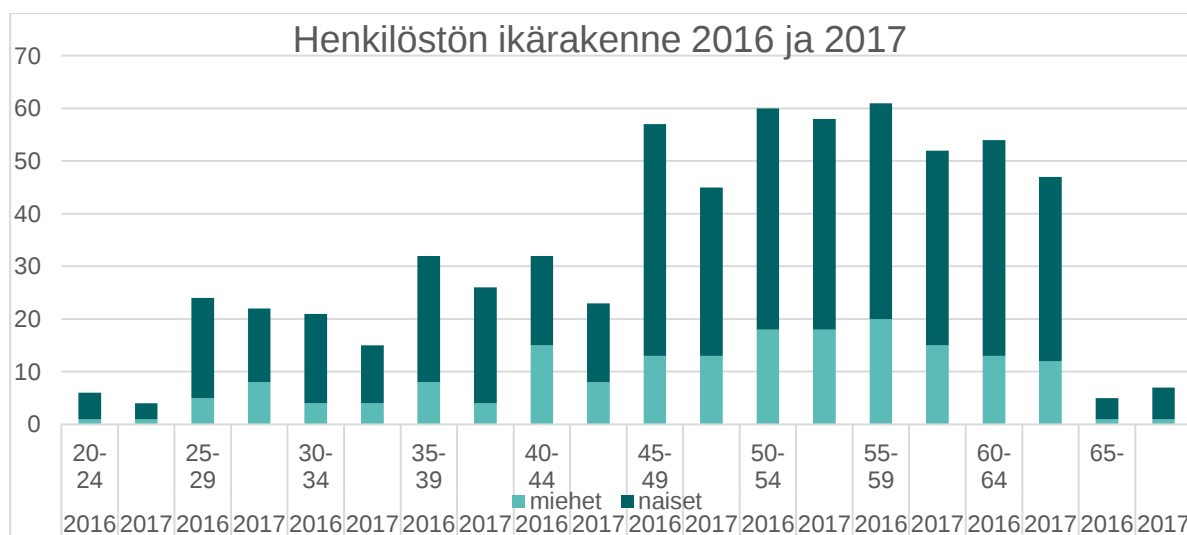
Mittari	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Arvosana 2017
Toimintamenomomentin henkilötyövuodet, htv	294	301,7	297	276,9	4

Valtiokonttorin henkilöstömäärä 31.12.2017 oli 299 (352). Määrä laski vuoden 2016 lopusta 15,1 %, joka on 53 henkilöä. Naisten osuus oli 72 % (72 %) ja miesten osuus oli 28 % (28 %) henkilöstöstä.

Valtiokonttorin henkilötyövuosien määrä laski edellisestä vuodesta 54 henkilötyövuodella. Vuonna 2017 työtuloksen tekemiseen käytettiin Valtiokonttorissa yhteensä 280 (334) henkilötyövuotta, josta toimintamenomomentin osuus oli 277 henkilötyövuotta.

Vuodenvaihteessa 2017–2018 Valtiokonttorin henkilöstön keski-ikä oli 49,8 (49,2) vuotta. Nousua oli vuodentakaisesta kuusi kuukautta. Naisten keski-ikä oli 50,2 (49,1) vuotta ja miesten keski-ikä 48,8 (49,4) vuotta.

Vuodenvaihteessa 2017–2018 Valtiokonttorin henkilöstöstä 55 % (51 %) oli 50-vuotiaita tai sitä vanhempia. 55-vuotiaiden tai sitä vanhempien osuus henkilöstöstä oli 35 % (34 %) ja 60-vuotiaiden tai sitä vanhempien osuus 18 % (17 %). Alle 35-vuotiaiden osuus koko henkilöstöstä oli edellisvuoden tasolla 14 % (14 %).

Kuva 1 Valtiokonttorin henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne

Valtiokonttorin koulutustasoindeksi oli Tahti-järjestelmän tietojen mukaan vuonna 2017 5,4 (5,6). Vuonna 2017 indeksi oli naisilla 5,3 ja miehillä 5,9.

Valtiokonttorissa työskenteli vuoden 2017 lopussa 21 (27) sellaista henkilöä, jotka olivat määräaikaissä palvelussuhteessa ja joilla ei ollut Valtiokonttorissa tai muussa valtion virastossa omaa taustavirkaa. Osuus oli 7 % (8 %) henkilöstöstä. Näistä määräaikaissä henkilöistä 14 eli 67 % oli naisia (85 %) ja 7 eli 33 % miehiä (15%). Vakinaisista työntekijöistä 72 % (72 %) oli naisia ja 28 % (28 %) miehiä.

Kokoaikaisia työntekijöitä vuonna 2017 oli 272 (325) henkilöä eli 90 % (92 %) henkilöstöstä ja osa-aikaisia oli 27 (27) eli 9 % (8 %). Kokoaikaisista työntekijöistä naisia oli 194 eli 71% (71 %) ja miehiä 78 eli 29 % (29 %). Osa-aikaisista työntekijöistä naisia oli 21 eli 78 % (85 %) ja miehiä kuusi eli 22 % (15 %). Kokonaislähtövaihtuvuus vuonna 2017 oli 20,1% (12,4 %) ja tulovaihtuvuus 12,7 % (11,6 %).

Säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli 80,8 % (81,2%). Kokonaistyövoimakustannukset olivat 18,5 milj. euroa (22 milj. euroa). TehdYN työajan palkkojen osuus palkkasummasta oli 77,5% (78,3%). Välilliset työvoimakustannukset olivat 6,5 milj. euroa (7,8 milj. euroa) ja niiden osuus tehdyn työajan palkoista oli 54,6 % (55,0%).

1.5.2 Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi

Taulukko 21 Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi -tavoitteiden toteutuminen 2015–2017

Mittari	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Tavoite 2017	Toteuma 2017	Arvosana 2017
Yhteiset mittarit:					
Työtyytyväisyys (VM-baron kokonaisindeksi, asteikko 1-5)	3,4	3,4	-	3,6	5
Työyhteisöindeksi (uusi)	-	-	3,6	3,8	4
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	8,6	8,0	8	8,6	2
Johtajuusindeksi	-	3,3	3,7	3,4	3
Osaamisen johtamisindeksi, (VMBaro)	3,5	-	-	-	
Innovointikyvykkyyssindeksi (uusi)	-	-	3,4	3,8	4

Työtyytyväisyyden kokonaisindeksi nousi merkittävästi edellisvuoden tasosta. Innovointikyvykkyyss- ja työyhteisöindeksin tavoitteet saavutettiin mutta johtajuusindeksin tavoitteesta jäätin. Sairauspoissaolot lisääntyivät hieman edellisvuodesta. Sairauspoissaolojen ja työkyvyn menettämisen uhan seuranta on edelleen tiivistä työterveyshuollon ja esimiesten sekä henkilöstöhallinnon kesken. Koulutuspäivissä jäätin alle tavoitteen. Koulutuksen painopiste on siirtynyt entistä enemmän työssäoppimiseen mm. kehittämishankkeissa sekä verkko-oppimiseen, mitkä eivät kirjaudu koulutuspäiviksi.

Työkyvyttömyyseläkkeelle ei siirtynyt kukaan vuonna 2017. Tilanne on tältä osin sama kuin vuonna 2016. Työterveyshuoltoon käytettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 162 674 euroa (181 681 euroa), mikä on 581 euroa henkilötyövuotta kohden (544 €/htv). Työterveyshuoltomenoihin on laskettu työterveysaseman veloittamat kustannukset, joista on vähennetty Kelan arvioitu palautuksen määrä.

Henkilöstö on kokenut kertomusvuoden aikana työympäristön, työn tekemisen tapojen ja työvälineiden muutoksen, jota on kuvattu kappaleen 1.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen alussa olevassa tulostavoitteen analyysissä. Tämä on luonut edellytyksiä siirtymistä sähköiseen asian käsittelyyn, jonka valmistelua jatkettiin koko

kertomusvuoden ajan ja jonka piiriin ensimmäiset hallinnolliset ja substanssiprosessit ovat siirtyneet vuoden 2018 alussa. Uudet työvälit ovat mahdollistaneet etätöiden tekemisen silloin, kun työtehtävät mahdollistavat etätöiden tekemisen. Etätöiden käyttö lisääntyi kertomusvuonna edelleen.

Huippupaikka 1 - hankkeen osana järjestettiin kaikille yhteisiä valmennuksia. Esimiehille järjestettiin valmennusta teemalla ”Muuton käsikirjoitus” - ja henkilöstölle teemalla ”Oman työn johtaminen monitilatoimistossa” Lisäksi henkilöstölle pidettiin työpajoja, joissa rakennettiin yhdessä monitilatoimiston tilojen käytön pelisääntöjä.

1.6

Yhteiskuntavastuu Valtiokonttorissa

Yhteiskuntavastuun kolme osa-aluetta ovat erityinen vastuu toiminnan taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristövaikutuksista. Valtiokonttorin arvot – yhteiskunnan hyvä, asiakkuus ja hyvinvointi ja kehitys – ovat Valtiokonttorin toiminnan ja kehittämisen perusperiaatteet, jotka näkyvät sekä Valtiokonttorin strategiassa että jokapäiväisessä työntekemisessä. Alla tarkastellaan Valtiokonttorin yhteiskuntavastuuta näiden arvojen kautta.

Yhteiskunnan hyvä

Valtiokonttorissa yhteiskuntavastuu tarkoittaa Valtiokonttorille määrättyjen tehtävien hoitoa yhteiskunnan edun mukaisesti parhaalla mahdollisella tavalla, joka selkeästi ylittää toiminnalle asetetut vähimmäisvaatimukset. Valtiokonttori on mukana yhteiskunnallisissa muutoksissa niiden mahdollistajana, aloitteentekijänä ja toimeenpanijana.

Valtiokonttorin toiminta-ajatus on olla valtiovarainhoidon luotettava toteuttaja ja valtion toimintatapojen rohkea uudistaja yhteiskunnan ja asiakkaiden eduksi. Valtiokonttorin keskitetysti koko valtioselitykselle tuottamia palveluja ovat mm. valtion rahoitustoiminnot, valtion keskuskirjanpidon hoito sekä laskentatoimen ja maksuliikkeen ohjaus, valtion talous- ja henkilöstötiedon raportointi, valtion sisäinen vahinkovakuutustoiminta, valtion perinnöt ja vielä vuonna 2017 myös kansalaisten neuvontapalvelut. Valtiokonttorin työllä on laaja yhteiskunnallinen merkittävyys ja sen vaikutusalueena on koko valtionhallinto. Arjessa yhteiskunnan hyvä ja yleinen etu on keskeinen päätöksiä ohjaava arvo, koska se palvelee tehokkaimmin yksilön eli kansalaisen etua.

Valtion rahoitustoimintojen hoito on kriittinen yhteiskunnallinen konsernitehtävä. Sen hoitaminen kustannustehokkaasti, asiantuntevasti ja laadukkaasti varmistaa osaltaan valtion maksuliikenteen toimimisen ja luottokelpoisuuden säilymisen sekä ehkäisee aiheuttomien vakuusvajeiden ja luottotappioiden syntymisen. Julkisen talouden kestävyysvajeen ja niukkojen resurssien aikana Valtiokonttorin rooli Suomen valtiolle otettavan velan onnistumisessa korostuu.

Yhteiskuntavastuu näiden palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä tarkoittaa toimintameno- ja säästöjen toteutumista ja tuottavuuden kasvua valtion virastoissa ja laitoksissa. Valtiokonttorin visio 2020 onkin: olemme tehneet tuottavuusloikan Valtiokonttorissa ja valtion palveluissa.

Osoituksena vastuullisuudesta Valtiokonttori pitää myös sitä, että virasto tarjoaa vuosittain useita palkallisia korkeakouluharjoittelupaikkoja sekä palvelupaikkoja siviilipalvelusta suorittaville.

Valtiokonttorilla on mahdollisuus vaatia entistä enemmän ympäristönäkökohtien huomioinnista myös yhteistyökumppaneiden kanssa neuvoteltaessa. Valtiokonttori

pyrkii kaikissa hankinnoissaan hyödyntämään mahdollisimman kattavasti valtion yhteishankintayksikön, Hanselin, puitesopimuksia, joissa vastuullisuusnäkökohdat on huomioitu. Myös pienhankinnoissa, kuten toimitustarvikkeissa, suositaan ympäristöä vähemmän kuormittavia ratkaisuja.

Digitalisaation laaja hyödyntäminen on Valtiokonttorin arkea. Se tukee osaltaan ympäristönäkökulmien huomioonottamista. Valtiokonttorin julkaisut ovat valtaosin sähköisessä muodossa, sähköiset kokousvälineet ovat jokapäiväisessä käytössä ja kokousten materiaalit ovat sähköisiä.

Valtiokonttori tunnistaa vastuunsa myös ympäristöä kohtaan, mikä käytännössä tarkoittaa ympäristönäkökohtien huomioonottamista sekä työnantajana että yksittäisten virkamiesten toiminnassa. Valtiokonttorilla on ollut WWF:n myöntämä Green Office -merkki jo vuodesta 2010 asti. Ympäristönäkökohdat ovat olleet keskeinen tekijä myös Valtiokonttorin tilatehokkuutta parantavissa toimenpiteissä.

Erityisesti vuotta 2017 koskevat toimenpiteet ja saavutukset:

Valtiokonttorin vuonna 2016 tekemän HR-selvityksen pohjalta vuoden 2017 aikana edistettiin HR-kumppani-toimintamallin käyttöönottoa valti-onhallinnossa.

Valtiokonttorin digiselvityksen pohjalta Valtiokonttorin uudeksi määräaikaiseksi tehtäväksi osoitettiin digitalisaation yleinen edistäminen, ja sen toteuttamiseksi Valtiokonttoriin perustettiin uusi Digitalisaation tuki -toimiala (D9) joulukuussa 2016. D9:n työ käynnistyi rekrytointien valmistuttua maaliskuussa 2017. Tiimin tehtävä on auttaa valtionhallinnon toimijoita kehittämään palveluitaan siten, että palvelun kohderyhmän tarpeisiin vastattaisiin mahdollisimman hyvin. Toimialan tavoitteena on sekä tehostaa palveluita että parantaa asiakkaan kokemusta. Kyse on laajemmasta kulttuurimuutoksesta, jossa kehitetään koko palveluprosessia niin, että palvelun käyttäminen on houkuttelevampaa ja asiakasta vähemmän kuormittavaa. Tästä seuraa kustannuksiltaan tehokkaammin toimiva hallinnon palvelu, joka yhdistää asiakkaan näkökulmasta eri viranomais- ja yhtenäiseksi palveluntuottajaksi. Tiimi on työskennellyt muun muassa sisäministeriön sisäisen turvallisuuden tilannekuvan parantamisen hankkeessa, opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustusten digitalisointihankkeessa ja sosiaali- ja terveysministeriön tekoäly- ja robotiikkastrategian valmistelussa.

Vuonna 2017 toteutettu toimitilauudistus vähensi merkittävästi Valtiokonttorin tilankäyttöä ja siten vähensi myös sähkönkulutusta. Samassa yhteydessä koko virastossa siirryttiin pois pöytäkoneista kannettavien koneiden käyttöön, mikä myös osaltaan vähentää sähkönkulutusta. Myös mobiililyön edellytyksiä parannettiin ja tulostinten määrää vähennettiin. Tavoitteellinen etätyön tekemisen lisääminen ja siihen kannustaminen sekä matkustamisen vähentäminen pienentävät osaltaan valtiokonttori-laisten hiilijalanjälkeä. Tiiviimpien toimitilojen ja sähkölukituksen vähene- minen tulee näkymään täysimääräisesti Valtiokonttorin menotasossa vuoden 2018 aikana.

Työ 2.0, Kokeileva Suomi, Suomidigi ja D9 järjestivät syksyn aikana valtion virastoille suunnatun kokeilukiihdyttämön, jonka tavoitteena oli edis-

tää kokeilevan toimintakulttuurin syntymistä valtionhallintoon. Valtiokonttorin aloitteesta Kela, Puolustusvoimat ja Opetus- ja kulttuuriministeriö Valtiokonttorin lisäksi osallistuivat kiihdyttämöön. Kiihdyttämön aikana osallistujat hakivat ratkaisua kysymykseen Miten luomme nuorille maanpuolustukseen osallistuville turvaverkon, joka auttaa heitä välttämään syrjäytymisen asevelvollisuusikänsä aikana? Kiihdyttämön aikana haettiin muutosta toimintatapoihin, muutosten läpivientiin, johtamiseen, työympäristöihin ja mallia digitaalisten ratkaisujen hyödyntämiseen. Kiihdyttämön jälkeen pyrimme toteuttamaan digitaalisen palvelumallin, jonka avulla nuoret saavat apua huoliinsa ja ongelmiinsa.

Valtiokonttori järjesti varusmieskoulutukseen ja kriisinhallintatoimintaan osallistuville kumppaneille työpajan, jonka tarkoituksena on avata uuden lain mahdollisuudet nykyistä sujuvampaan korvauspalveluun vahingoittuneiden eduksi. Tilaisuudessa oli edustus eri sidosryhmistä kuten liitoista ja kuntoutuslaitoksista Puolustusvoimien lisäksi. Tilaisuudessa haettiin korvauslinjauksia vuoden alussa voimaan tulleesta uudistetusta sotilastapaturmalaista ja kriisinhallintatapaturmalaista sekä keskusteltiin siitä, miltä vakuutuksellinen turva näyttää tällä hetkellä ja miten sitä pitäisi kehittää.

Uusi laki sotilastapaturmien ja palvelussairauksien korvaamisesta on mahdollistanut entistä useampien ja entistä lievempien vahinkoilmoitusten korvaamisen. Tämän osana on käynnistetty tehostettu ammatillinen kuntoutus, jossa palveluksensa keskeyttäneen asevelvollisen pitkittyvä tai uhkaava työkyvyttömyys ja syrjäytyminen pyritään ehkäisemään, esim. neuvonnan ja uraohjauksen avulla. Palveluntuottajana toimii Vakuutuskuntoutus ry, jolle lähetettyjen tapausten määrä on merkittävästi kasvanut aiemmasta. Valtiokonttorin rooli tämän palvelun alkuun laittamisessa oli merkittävä.

Vuonna 2017 Valtiokonttori valmisti matkaturvan hoidon aloittamista Valtiokonttorissa vuoden 2018 alusta alkaen. Tämä paitsi laajentaa valtion virkamiesten turvaa, tuottaa myös kustannussäästöjä yhteiskunnalle.

Valtiokonttori otti vuonna 2016 käyttöön uuden asianhallintajärjestelmän. Käyttöönotto on vielä virastossa kesken. Tavoitteena on siirtää asteittain kaikki asianhallinnan prosessit sähköisiksi, mikä tuottaa asiakkaillemme parantunutta palvelua ja valtiolle rahallista säästöä työn tuottavuuden paranimisena sekä paperinkulutuksen ja arkistotilan vähenemisenä.

Asiakkuus

Valtiokonttorissa vastuu asiakkaita kohtaan on työskentelyä oikeiden asioiden parissa, asioiden, joilla on asiakkaillemme merkitystä. Valtiokonttorin palvelulupauksen mukaisesti asiat hoituvat vaivattomasti, nopeasti ja läpinäkyvästi. Valtiokonttorin strategisena tavoitteena on erinomaisen asiakaskokemuksen tuottaminen asiakkaillemme.

Arjessa Valtiokonttori arvioi mikä on asiakkaan hyvä ja miten tämä suhteutuu yhteiskunnan hyvään, joka on selvimmillään ilmaistu normeilla. Mikäli eduissa on ristiriitaa, viraston velvollisuutena on nostaa asia keskusteluun ja ehdottaa muutoksia normeihin asiakkaan hyvän ja yhteiskunnan hyvän kohtaamiseksi. Tämä näkyy erityisesti Valtiokonttorin aktiivisena roolina lainsäädännön valmistelutyössä.

Valtiokonttorilla on sekä organisaatio- että henkilöasiakkaita. Asiakkaitaan Valtiokonttori kohtelee yhdenvertaisesti. Yhdenvertainen kohtelu tarkoittaa myös sitä, että Valtiokonttorin palvelut ovat helposti saatavilla siinä palvelukanavassa, josta asiakas ne helpoiten saa; puhelimella, verkossa, mobiilisti tai asiakaspalvelutiskillä. Oikea-aikaisella ja -paikkaisella viestinnällä varmistetaan että asiakkaat voivat hyödyntää niitä Valtiokonttorin tuottamia palveluja, joihin he ovat oikeutettuja.

Toimitilaremontin yhteydessä Valtiokonttorin toimitilojen esteettömyyttä parannettiin liikunta- ja kuulorajoitteisten asiakkaiden asiointia helpottavaksi. Myös yksi Valtiokonttorin toimitilojen edustan parkkipaikoista on varattu ainoastaan liikkumis- ja toimimises-teisten asiakkaiden käyttöön.

Asiakasvastuu on keskeinen näkökulma Valtiokonttorin palveluita kehitettäessä. Asiakkaiden tyytyväisyyttä palveluihin kysytään säännöllisesti, ja palveluita kehitetään yhdessä asiakkaiden kanssa.

Erityisesti vuotta 2017 koskevat toimenpiteet ja saavutukset:

Vuonna 2016 aloitettua some-viestintään panostamista on jatkettu erilaisin kampanjoin. Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessiin osallistujien asiakaskokemusta on alettu kehittää määrätietoisesti. Työ alkoi asiakaspolkujen kuvauksilla, jotka tehtiin vuoden 2017 aikana. Samaa kehittämistyötä on aloitettu myös antolainauttoiminnan asiakaskokemuksen osalta. Tavoitteena asiakaspolkujen kuvaamisella on luoda riittävä tietopohja tukemaan asiakaslähtöisiä kehittämistoimenpiteitä ja niiden toteuttamista tulevana vuosina.

Valtiokonttorissa on aloitettu normienselvittelytyö, jonka perusteella voidaan tehdä varsinaista normienpurku- ja uudistamistyötä. Selvitystyö koskee sekä viraston ulkoisia että sisäisiä ohjeistuksia ja määräyksiä.

Valtiokonttorin toimitiloissa vuoden 2017 aikana tehtävässä remontissa huomioitiin entistä paremmin esteettömyysnäkökohdat liikuntarajoitteisia ja näkö- ja kuulovammaisia asiakkaita varten. Myös digitaalisten palveluiden kokonaiskonseptoinnissa on otettu huomioon Euroopan Unionin saavutettavuusdirektiivin vaatimukset.

Sotaveteraaneille palveluita tarjoavien palveluntuottajien kilpailutuksessa, joka toteutettiin vuoden 2017 aikana, otettiin huomioon sekä palvelun laatu että kustannusten hillintä niin, että kokonaisuus on sekä koko yhteiskunnan että sotaveteraanien etuihin nähden parhaalla mahdollisella tasolla.

Hyvinvointi ja kehitys

Valtiokonttorissa on henkilöstöstrategia, jonka tavoitteena on linjata Valtiokonttorin kannalta keskeisiä henkilöstöperiaatteita ja luoda niihin yhteistä tavoitetilaa. Työnantajana Valtiokonttori huolehtii työntekijöidensä oikeanlaisesta ja -tasoisesta osaamisesta, työntekijöidensä tasa-arvoisesta kohtelusta sekä hyvinvoinnista.

Valtiokonttorissa seurataan henkilökunnan työtyytyväisyyttä vuosittain tehtävillä VMBaro-kyselyillä. Kyselyistä ilmenee toistuvasti, että valtiokonttorilaiset kokevat oman työnsä merkitykselliseksi. Valtiokonttori panostaa yksilön kehittymiseen merkittävästi sekä määrärahoja että työaikaa.

Valtiokonttorissa tehdään määrääjoin esimiestyön onnistumisen seuranta esimiesten 360°-kyselyllä. Kyselyiden tavoitteena on kartoittaa nykytilaa ja etsiä keinoja, miten esimiestyötä ja työtyytyväisyyttä voitaisiin parantaa. Valtiokonttori panostaa esimiesten valmennukseen esimerkiksi siten, että kaikkien esimiesten edellytetään suorittavan esimiespassin ja esimiehille järjestetään yhteisiä kehittämistilaisuuksia.

Valtiokonttorissa on käytössä varhaisen välittämisen malli, jonka puitteissa tehdään tiivistä työterveysyhteistyötä terveystalvontuottajan hoitotiimin, esimiesten ja työkyvynmenettämisuhan alla olevien Valtiokonttorin henkilöiden kanssa. Tästä toiminnasta näkyvänä saavutuksena on sairauspoissaolojen merkittävä väheneminen pitkällä aikavälillä.

Valtiokonttorin arvo Hyvinvointi ja kehitys on sidoksissa koko organisaation avoimuuteen ja organisaatiossa tapahtuvaan vuorovaikutukseen ja sitä kautta työn imuun ja innostukseen. Valtiokonttorin vuorovaikutuskulttuuria onkin muutettu aktiivisesti kohti avoimuutta ja yhteistyön lisäämistä ja toimintatapoja kehitetty kohti tiedon avoimuutta, jakamista ja käytettävyyttä. Tämä myös mahdollistaa ja edistää entistä paremmin organisaation ja yksittäisten henkilöiden oppimista ja kehittymistä.

Valtiokonttori panostaa merkittävästi henkilöstön kerhotoimintaan. Viraston koneille on asennettu Ergo pro -taukoliikuntaohjelma ja henkilöstö saa vuosittain käyttöönsä arvoa Smartum-kortilleen. Myös entistäkin joustavammat työajat ja -käytänteet, kuten etätyö, ovat henkilöstön työhyvinvointia ja työ- ja yksityisen elämän yhteensovittamista parantavia tekijöitä.

Erityisesti vuotta 2017 koskevat toimenpiteet ja saavutukset:

Vuonna 2016 alkanut henkilökierron aktiivinen edistäminen on vakiinnuttanut henkilökierron olennaiseksi osaamisen kehittämisen ja jakamisen keinoksi valtionhallinnossa.

Työntekijöiden tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen kohtelun parantamiseksi vuonna 2017 tehdyssä toimitilaremontissa otettiin entistäkin paremmin huomioon esteettömyysnäkökohdat myös henkilökunnan tiloissa. Koko henkilökunnalla on käytössään korkeussäädettävät pöydät, toimitiloissa on esteettömät wc- ja sosiaalitylat ja sekä ulko- että välioviin on asennettu avausmekanismi.

Toimitilaremontin yhteydessä myös henkilökunnan käytössä olevat liikuntatilat paranivat merkittävästi. Henkilökunnalla on Patentti- ja rekisterihallituksen kanssa yhteiskäyttöinen jumppa- ja kuntosali välineineen. Työmatkaliikunnan edistämiseksi myös suihku- ja pukutiloja on lisätty ja polkupyörille on järjestetty lukittu varasto sisätiloissa.

Toimitilauudistuksen yhteydessä myös Sörnäisten rantatien toimipaikan työpaikkaruokala remontoitiin ja palveluntarjoajan konsepti uudistui. Muutos on ollut erittäin onnistunut ja henkilökunta pitää työpaikkaruokala kaikkialta osin entistäkin laadukkaampana.

Monitilatoimiston pelisäännöt määriteltiin vuoden 2017 aikana. Samassa yhteydessä lisättiin työaikajoustoja ja luottamukseen perustuvaa toimintamallia. Myös näillä työ- ja vapaa-ajan yhdistämistä helpottavilla seikoilla on ollut osuutensa siinä, että viraston työtyytyväisyys on kasvanut.

Huippupaikka 2 -hankkeen, joka on jatkoa toimitila- ja työaikauudistukset sisältäneelle Huippupaikka-hankkeelle, sisällönmäärittely tehtiin vuoden 2017 aikana. Määrittelytyöhön osallistui niin henkilöstö, esimiehet kuin ylin johtokin. Valtiokonttorin strategisena tavoitteena on olla huippupaikka onnistua, ja siihen tähtäävä työ käynnistyy määrittelyjen pohjalta vuoden 2018 aikana.

Valtiokonttorissa tupakointi on kielletty työajalla. 1.1.2018 alkaen. Valtiokonttori on tukenut valtiokonttorilaisia, jotka haluavat lopettaa tupakoinnin kokonaan tarjoamalla mahdollisuutta korvaushoitoon työterveyshuollon kautta.

Vuonna 2017 tehtyjen VMBaro-kyselyiden perusteella Valtiokonttorin panostaminen viestintään, avoimuuteen ja vuorovaikutukseen ovat kantaneet hedelmää ja tyytyväisyys on niiltä osin parantunut.

1.7 Tilinpäätösanalyysi

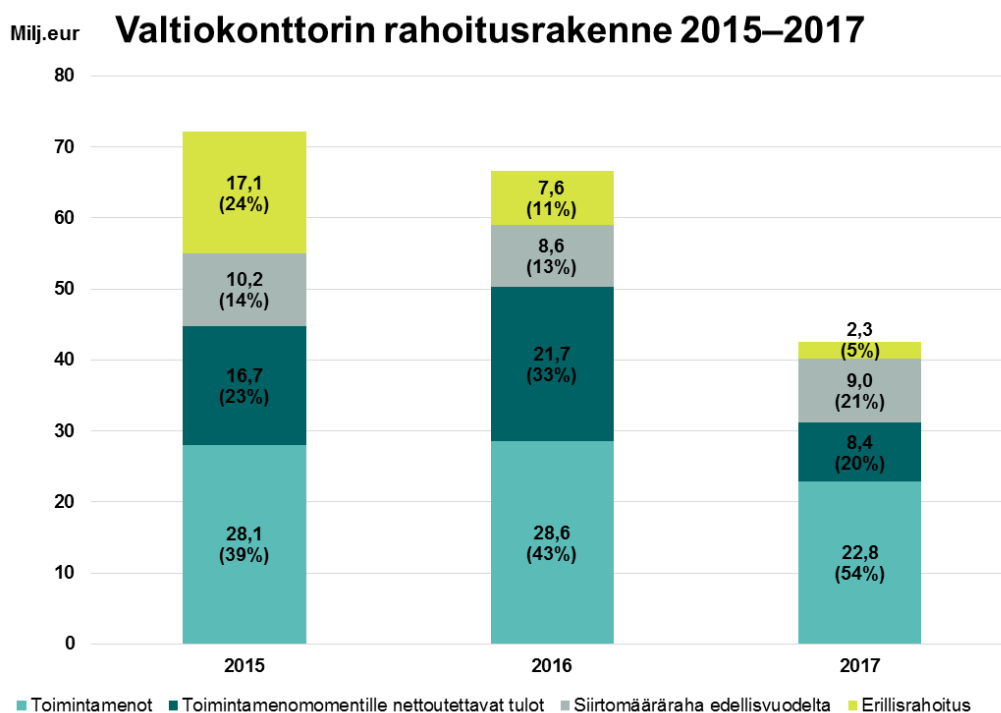
1.7.1 Rahoituksen rakenne

Valtiokonttorin toiminnan rahoitus muodostuu talousarviossa myönnettyistä määrärahoista, toimintamenoihin nettoutettavista tuloista, edellisvuodelta siirtyneestä siirtomäärärahasta sekä erillisrahoituksesta.

Valtiokonttorin maksullisen toiminnan tuloja, niiden kehitystä, kannattavuutta ja jakautumista maksulajeittain on tarkasteltu yksityiskohtaisemmin kappaleessa *1.3.4 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus* ja yhteisrahoitteista toimintaa kappaleessa *1.3.5 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus*.

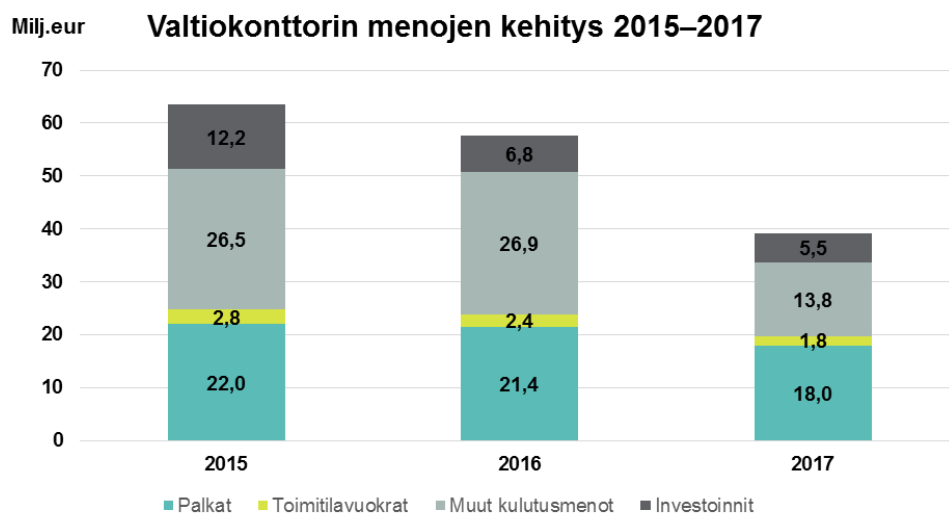
Valtiokonttorin käytettävissä oleva rahoitus oli vuonna 2017 yhteensä 42,6 milj. euroa (66,6 milj. euroa).

Kuva 2 Valtiokonttorin rahoitusrakenne 2015–2017

Kuvassa 2 on esitetty Valtiokonttorin rahoitusrakennetta ja kuvassa 3 Valtiokonttorin menorakenteen kehitystä. Merkittävin muutos vuosien 2015 ja 2017 välillä on erillismäärärahalla tehdyn Kieku-tietojärjestelmä -hankkeen päättymisen 31.12.2016 ja Kieku-kun maksullisen tuotantotoiminnan siirtyminen Palkeisiin 1.1.2017 alkaen.

Kuva 3 Valtiokonttorin menojen kehitys 2015–2017

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

1.7.2.1 Toimintamenomomentin toteutuminen

Vuoden 2017 talousarviossa Valtiokonttorin nettobudjetoidulle toimintamenomomentille 28.20.01 myönnettiin määrärahaa yhteensä 22,837 milj. euroa. Talousarviossa

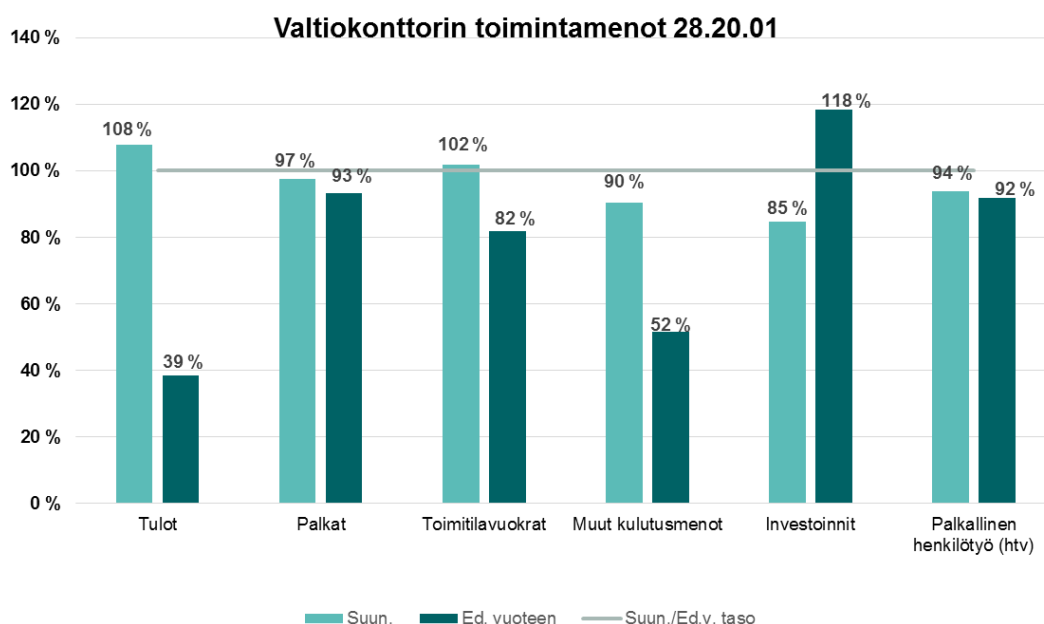
määrärahaa myönnettiin 22,487 milj. euroa ja täydentävässä talousarviossa määrärahaa myönnettiin 0,350 milj. euroa lisää sotilastapaturmalain muutoksen aiheuttamiin tietojärjestelmin muutosmenoihin. Vuodelta 2016 siirtyi vuodelle 2017 käytettävissä olevaa määrärahaa 9,049 milj. euroa. Vuodelle 2018 määrärahaa siirtyi 3,454 milj. euroa. Valtiokonttorin toimintamenomomentin nettomenot pysyivät lähes edellisvuoden tasolla.

Taulukko 22 Valtiokonttorin toimintamenot rahoitusasemalaskelma 2015–2017

Valtiokonttorin toimintamenot 28.20.01 1 000 euroa	Toteuma 2015	Toteuma 2016	Suunnitelma 2017	Toteuma 2017	Vertailu toteuma 2017/2016 %
Menot					
- Palkat	18 718	19 131	18 289	17 827	93 %
- Toimitilavuokrat	2 438	2 179	1 751	1 785	82 %
- Muut kulutusmenot	21 154	24 974	14 244	12 888	52 %
- Investoinnit	4 087	3 621	5 072	4 290	118 %
Yhteensä	46 397	49 906	39 355	36 790	74 %
Toimintamenomomentille nettoutettavat tulot	16 706	21 692	7 758	8 358	39 %
Maksullisen toiminnan tulot	16 669	21 353	7 562	7 777	36 %
Muut tulot	37	339	196	581	172 %
Nettomenot (+) / -tulot (-)	29 691	28 215	31 598	28 432	101 %
Tilinpäätös / Talousarvio ja lisätalousarviot	28 089	28 616	22 837	22 837	80 %
Siirtomäärärahakannan muutos	-1 602	401	-8 761	-5 595	-1394 %
* säästö (+) / säästön käyttö (-)					
Siirtomäärärahakanta					
- Siirto edelliseltä vuodelta	10 249	8 648	9 049	9 049	105 %
- Siirtomäärärahakanta 31.12.	8 648	9 049	289	3 454	38 %
Palkallinen henkilötö (HTV)	294,0	301,7	294,8	276,9	92 %

Kuvassa 4 on verrattu vuoden 2017 toteumaa suhdelukuna tulossopimuksen suunnitelmiin ja edelliseen vuoteen.

Kuva 4 Valtiokonttorin toimintamenojen toteuma 2017 vrt. suunnitelma 2017 ja toteuma 2016

Tulot laskivat edellisvuodesta n. 13,3 milj. euroa pääasiassa sen takia, että Kiekun maksullinen tuotantotoiminta siirtyi Palkeisiin 1.1.2017 alkaen. Maksullisen toiminnan osuus Valtiokonttorin toimintamenomomentilla laski edellisvuoden 43 prosentista noin 23 prosenttiin. Valtiokonttorin maksullisen toiminnan tulojen toteutumista on kuvattu yksityiskohtaisemmin kappaleessa 1.3.4. *Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.*

Valtiokonttorin *menot* jakautuivat menolajeittain seuraavasti: palkkamenot 48 %, toimitilavuokrat 5 %, muut kulutusmenot 35 % ja investoinnit 12 %.

Palkat ja palkallinen henkilötyö laskivat edellisvuodesta etenkin sen takia, että Kieku-tuotanto siirtyi Palkeisiin ja Suomi.fi -palvelu siirtyi Väestörekisterikeskukseen 1.1.2017 alkaen.

Toimitilavuokrat laskivat edellisvuodesta, koska toimitilauudistuksen myötä Valtiokonttorin käytössä olevat tilat vähenivät merkittävästi. Toimitilojen remontti ja muutot saatiin päätökseen vasta syksyllä, joten uudistuksen tuoma toimitilavuokramenojen väheneminen näkyy täysimääräisesti vasta vuoden 2018 menotasossa.

Muut kulutusmenot laskivat huomattavasti edellisvuoden menotasosta. Keskeisin syy oli Kiekun tuotantotoiminnan ja siihen liittyvien isojen kulutusmenoerien siirtyminen Palkeisiin 1.1.2017 alkaen. Vuonna 2017 ICT-menojen osuus Valtiokonttorin toimintamenojen kulutusmenoista (pl. toimitilavuokrat) oli noin 67 %.

Suhteellisesti merkittävin muutos verrattuna edelliseen vuoteen verrattuna toteutui tuloissa, mitä selittää ennen kaikkea Kiekun tuotantotoiminnan siirtyminen Palkeisiin. Puolestaan suunnitelmiin nähden suhteellisesti merkittävin muutos toteutui *investoinneissa*. Erot johtuivat etenkin investointihankkeiden tai niiden osien siirtymisestä seuraavalle vuodelle. Vuoden aikana tehtiin ja jatkettiin useita korvausjärjestelmiin liittyviä järjestelmähankkeita, kuten vuodelta 2017 siirtynyt TIA-korvausjärjestelmän versionvaihto ja 1.1.2018 alkavaan valtion matkavakuutusten hoitoon liittyvä Mava. Valtiokonttorin tiedon- ja asianhallinnan kehittämishanke Valtikka ja siihen liittyvät osakokonaisuudet olivat vuoden merkittävä osa Valtiokonttorin kokonaisinvestoinneista.

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2017 asetettu toimintamenojen rahoitus -tavoite saavutettiin, arvosana 4.

1.7.2.2 Muiden tulo- ja menoarvotilien sekä siirtyneiden määrärahojen toteutuminen

Tuloarvotilit

Osasto 12. Sekalaiset tulot

Tuloarvotilille 12.28.52 Vakuutusmaksuja vastaavat maksut kertyvät Valtiokonttorista annetun lain (305/1991) perusteella valtion virastoilta ja laitoksilta sekä valtion liikelaitoksilta perittävistä Valtiokonttorin suorittamista tapaturmakorvauksista, ryhmähenkivakuutusta vastaavista eduista, liikennevahinkokorvauksista sekä muista korvauksista vastaavista maksuista. Tuloarvotilin talousarvio oli 18,2 milj.€ (19,8 milj.€) tuloja kertyi 16,2 milj. euroa (16,2 milj. euroa).

Valtiokonttori budjetoivat valtiovarainministeriön hallinnonalan muiden tulojen tuloarvotilille 12.28.99 vakuutuskorvausten takaisinmaksut, saadut maksut myönnettyistä takauksista, sotilasvammakorvauksiin liittyvät regressit, valtionperinnöt, maksettujen oikeudenkäynnin viivästysshyvitysten perintäkulut ja Valtiokonttorin muiden virastojen ja laitosten puolesta keskitetysti hoitamien valuuttatilien kurssivoitot. Valtiokonttorin

osuus tuloarviosta oli 10,7 milj. euroa ja toteuma oli 13,1 milj. euroa (17,5 milj. euroa). Valtionperintöjä tuloutettiin 5,6 milj. euroa, joka on 1,0 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Takausmaksuja kertyi 4,3 milj. euroa, joka on 0,4 milj. euroa edellisvuotta vähemmän ja vakuutuskorvausten regressejä 2,5 milj. euroa, joka on 0,4 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Myös kurssivoitot vähenivät edellisvuodesta 2,4 milj. euroa ja olivat 0,5 milj. euroa.

Korontasaustoiminnan korkohyvitykset ja suojaustulot tuloarviotilin 12.32.99.04 tuloarvio oli 27,9 milj. euroa ja toteuma 33,3 milj. euroa (34,4 milj. euroa). Korontasaussopimusten kanta väheni ja niistä maksettu vaihtuva korko oli korkeampi kuin niistä saatu kiinteä korko.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muihin tuloihin tuloarviotilille 12.33.99 tuloutettiin 0,5 milj. euroa (1,1 milj. euroa) siirtotalouden kulujen palautuksia, joista pääosa koostuu kunnille maksetuista avopalveluennakoista.

Siirto Valtion asuntorahastosta talousarvioon tuloarviotilille 12.35.20 oli 26,5 milj. euroa, joka oli 20,5 milj. euroa edellisvuotta pienempi (47,0 milj. euroa). Siirron suuruus määräytyy valtion varainhankinnan toteutuneen kustannuksen sekä edellisenä vuonna käytetyn siirron koron perusteella. Siirron alentuminen on ollut seurausta valtion varainhankinnan kustannusten alentumisesta.

Osasto 13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset

Tuloarviotilille 13.01.05 Korot muista lainoista Valtiokonttori kirjasi 0,7 milj. euroa (1,6 milj. euroa), joka koostuu Suomen kahdenvälisestä lainasta Kreikalle. Korkotulojen lasku johtuu korkotason alenemisesta.

Korot talletuksista 13.01.07 on jakamaton tuloarvio, johon Valtiokonttori kirjasi 0,2 milj. euroa (0,9 milj. euroa). Suomen valtion konsernitilien korkoja kertyi 0,1 milj. euroa (0,8 milj. euroa) ja kassareservien sijoitustoiminnasta kertyi negatiivisia korkoja 0,1 milj. euroa (52 tuhatta euroa). Korkotulojen lasku johtuu korkotason alenemisesta ja kassan keskimääräisen koon supistumisesta.

Tuloarviotilille 13.03.01 Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot, kertyi tuloja 0,8 milj. euroa (0,3 milj. euroa) puhelinosakkeista maksetuista osingoista.

Osasto 15. Lainat

Valtion nettolainanotto ja velanhallinta tuloarviotili 15.03.01 on nettobudjetoitu. Momentin nettotuloarvio vastaa muista kuin velanhallinnasta aiheutuvista eristä syntyvää nettolainanottotarvetta. Momentille kertyy nettotuloja uusista valtionlainoista saatavista tuloista vähennettynä velan takaisinmaksuista aiheutuvilla menoilla. Nettotuloon sisällytetään lisäksi valtion lainanotossa esiintyvien emissiotappioiden ja velan takaisinostoissa esiintyvien pääomatappioiden sekä lainan ottamista tai takaisinmaksuhintaa suojaavista johdannaissopimuksista aiheutuvat erät.

Talousarviossa tuloarvio oli 5 586,1 milj. euroa. I lisätalousarviossa tuloarviota vähennettiin 178,0 milj. euroa, II lisätalousarviossa 1 028,0 milj. euroa ja III lisätalousarviossa lisättiin 106,2 milj. euroa. Lopulliseksi tuloarvioksi muodostui yhteensä 4 486,2 milj. euroa ja toteuma oli 3 084,0 milj. euroa (2 473,7 milj. euroa). Tuloarviosta jätettiin maksuvalmiuden salliessa 1,4 mrd. euroa varainhankintaa tekemättä. Nimellisarvoisen nettolainanoton toteuma oli 3 061,2 milj. euroa. Velanhallinnan erissä emissiovoittoa kertyi nettomääräisesti 23,0 milj. euroa.

Menoarviotilit ja siirtyneet määrärahat

Pääluokka 25. Oikeusministeriön hallinnonala

Määrärahatilin 25.01.51 Eräät valtion maksamat korvaukset menoarvio oli 19,0 milj. euroa (18,0 milj. euroa), määrärahaa käytettiin 18,3 milj.€ (18,9 milj.€). Valtiokonttorille osoitetusta määrärahasta maksetaan rikosvahinkokorvauksia ja korvauksia syyttömästä vangituille.

Pääluokka 28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

Määrärahatilin 28.20.02 Keskitettyjen valuuttatilien kurssierot menoarvio oli 1 000 euroa. Määrärahaa käytettiin 1,0 milj. euroa (1,2 milj. euroa). Ylitys katettiin saadulla arviomäärärahan ylitysluvalla. Määrärahaa käytetään Valtiokonttorin virastojen ja laitosten puolesta keskitetysti hoitamien valuuttatilien ja näiltä tileiltä tehtävien lyhytaikaisten valuuttatalletusten käytöstä aiheutuvien kurssitappioiden maksamiseen. Vastaavat kurssivoitot kirjataan valtiovarainministeriön hallinnonalan muiden tulojen tuloarviotilille 12.28.99.

Määrärahatilin 28.60.10 Työturvallisuuden edistäminen menoarvio oli 0,85 milj. euroa. Määrärahaa siirtyi vuodelta 2016 0,9 milj. euroa, käytettävissä oli yhteensä 1,7 milj. euroa. Määrärahalla tuetaan Valtion virastojen ja laitosten Kaiku-kehittämishankkeita. Valtion työelämäneuvottelukunta päättää vuosittain määrärahan kohdistamisen painopistealueista. Määrärahaa käytettiin 0,6 milj. euroa (0,9 milj. euroa) ja vuodelle 2017 siirrettiin 0,8 milj. euroa. Vuodelta 2016 siirtynyttä määrärahaa peruutettiin tilinpäätöksessä 0,3 milj. euroa, koska hankkeisiin myönnettyjä määrärahoja käytettiin virastoissa suunniteltua vähemmän.

Valtiovarainministeriön määrärahatilin 28.70.02 (siirtomääräraha 3v.), Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät, vuonna 2016 Kieku-hankkeelle osoitettu määräraha 0,9 milj. euroa siirrettiin Palkeisiin Kieku-tietojärjestelmän ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvien tehtävien siirron yhteydessä 1.1.2017. Valtiokonttorille osoitettiin vuoden 2016 talousarviosta 0,9 milj. euroa, josta 0,4 milj. euroa Handi-ohjelmaan liittyvien tehtävien toteuttamiseen ja 0,5 milj. euroa julkisen hallinnon keskitetyn analysointi- ja raportointipalvelun toteuttamiseen. Vuoden 2017 talousarviosta osoitettiin Handi-ohjelmaan liittyvien tehtävien toteuttamiseen 0,3 milj. euroa vuosille 2017-2019, josta käytettiin 0,2 milj. euroa. Julkisen hallinnon keskitetyn analysointi- ja raportointipalvelun toteuttamiseen osoitettiin loppuvuodesta 0,3 milj. euroa vuosille 2017-2019, josta ensimmäisenä vuonna käytettiin kahdeksan tuhatta euroa.

Määrärahatililtä 28.90.20.2 (siirtomääräraha 3v.), Kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeet, osoitettiin Valtiokonttorille vuoden 2015 talousarviosta 1,5 milj. kuntatieto-ohjelman käyttöönottoon ja ylläpitoon, määrärahaa käytettiin 1,4 milj. euroa ja peruutettiin 0,1 milj. euroa. Vuoden 2016 talousarviosta määrärahaa osoitettiin 1,7 milj. euroa, joka siirtyi kokonaisuudessaan käytettäväksi vuodelle 2018.

Määrärahatilille 28.92.87 Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta osoitettiin määrärahaa 11,0 milj. euroa. Suomen osuus vuonna 2017 oli 11,9 milj. euroa, ylitys katettiin arviomäärärahan ylitysluvalla. Määrärahaan liittyy valtuus.

Määrärahatilille 28.92.95 Valtion takauksuoritukset, talousarviossa osoitettiin määrärahaa 0,8 milj. euroa Suomen valtion Pietari-säätiölle annetusta takauksesta aiheutuvien

takaussuoritusten maksamiseen. I lisätalousarviossa määrärahaa lisättiin 8,2 milj. euroa. Lopulliseksi menoarvioksi muodostui yhteensä 9,0 milj. euroa (3,3 milj. euroa) ja määrärahaa käytettiin 8,7 milj. euroa.

Määrärahatililtä 28.99.98 Kassasijoitusten riskienhallinta (siirtomääräraha 3v.) siirtyi vuodelta 2016 määrärahaa 33,0 milj. euroa, joka peruutettiin tilinpäätöksessä, koska vuoden 2017 talousarviossa momentti muutettiin arviomäärähaksi ja sille osoitettiin määrärahaa 30,0 milj. euroa. III lisätalousarviossa määrärahaa vähennettiin 15,8 milj. euroa ja määrärahaa käytettiin 10,2 milj. euroa (11,0 milj. euroa).

Pääluokka 32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Määrärahatilin 32.30.48 Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille menoarvio oli 40,3 milj. euroa ja toteuma 38,4 milj. euroa (15,4 milj. euroa). Määrärahatililtä maksetaan valtuuden ”Korkotuki julkisesti tuetuille vientiluotoille” käytöstä aiheutuvat menot. Valtuuden käyttö ja siitä aiheutuvat menot ilmoitetaan Työ- ja elinkeinoministeriön tilinpäätöksessä.

Pääluokka 33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Veteraanien tukemiseen käytettyjen määrärahojen, määrärahatilit 33.50.51, 33.50.52, 33.50.53, 33.50.54, 33.50.55, 33.50.56 ja 33.50.57 talousarvio oli 209,1 milj.€ (206,9 milj.€) ja vuoden 2016 talousarviossa myönnettyä määrärahaa oli käytössä 42,4 milj.€ (27,5 milj.€). II lisätalousarviossa lisättiin 11,6 milj. euroa rintamaveteraanien kuntoutukseen ja avopalveluihin ja III lisätalousarviossa vähennettiin 7 milj. euroa sotilasvammakorvauksista. Lopullinen talousarvio oli 214,1 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin 172,1 milj. euroa (180,0 milj. euroa) ja vuodelle 2018 siirtyi 60,9 milj.euroa.

Pääluokka 36. Valtionvelan korot

Määrärahatilin 36.01.90 Valtion velan korot (nettobudjetoitu) menoarvio oli 1 296,0 milj. euroa. I lisätalousarviossa menoarviota lisättiin 50,0 milj. euroa, lopullinen menoarvio oli 1 346,0 milj. euroa. Euromääräisten korkomenojen toteuma oli 1 325,0 milj. euroa (1 513,0 milj. euroa). Korkomenojen ennakoitua pienempään toteumaan vaikutti etenkin lyhyiden markkinakorkojen korkotasojen lasku.

Määrärahatilin 36.09.20 Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (nettobudjetoitu) menoarvio oli 11,5 milj. euroa ja toteuma 6,3 milj. euroa (7,2 milj. euroa). Tulojen kasvu johtui saatujen käteisvakuuksien korkojen kasvusta.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuottoja kertyi yhteensä 26,0 milj. euroa (38,8 milj. euroa). Maksullisen toiminnan tuotot sisältävät Valtiokonttorin toimintamenomomentin maksullisen toiminnan tuotot 6,1 milj. euroa (5,3 milj. euroa) sekä tapaturma-, liikennevahinko- ja taloudellisen tuen kattamiseen tarkoitetut vakuutusmaksut 17,0 milj. euroa (17,0 milj. euroa). Valtiokonttorin maksullisen toiminnan sisältöä on kuvattu tarkemmin kappaleessa 1.3.4 *Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus*.

Muut toiminnan tuotot olivat yhteensä 3,0 milj. euroa (16,5 milj. euroa). Muihin toiminnan tuottoihin kirjataan palvelutoiminnan kustannusten korvauksia ja yhteistoiminnan tuottoja. Palvelutoiminnan kustannusten korvaukset vähenivät 13,3 milj. euroa ja yhteistoiminnan tuotot vähenivät 0,1 milj. euroa. Valtiokonttorin kustannusten korvausten

sisältöä on kuvattu tarkemmin kappaleessa 1.3.4 *Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus* ja kappaleessa 1.3.5. *Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus*.

Toiminnan kulut olivat 36,3 milj. euroa (60,2 milj. euroa). Kulut vähenivät edellisvuodesta 23,9 milj. euroa. Henkilöstökulut laskivat 4,0 milj. euroa 21,3 milj. eurosta 17,3 milj. euroon. Lasku johtuu pääosin Kieku-hankkeen päättymisestä ja Suomi.fi toiminnon siirtymisestä pois Valtiokonttorista ja näihin muutoksiin liittyvän henkilökunnan poistumasta. Vuokrat laskivat 0,6 milj. euroa ollen 1,8 milj. euroa (2,4 milj. euroa). Lasku johtuu siitä, että toimitilaremontin yhteydessä Valtiokonttori ei maksanut vuokraa remontin kohteena olleista tiloista, ja uuden toimitilakonseptin käyttöönotosta johtuen tilantarve väheni. Palvelujen ostot vähenivät 12,3 milj. euroa 24,0 milj. eurosta 11,7 milj. euroon. ICT- käyttöpalvelumenot vähenivät 4,0 milj. euroa, ICT palveluiden ostot 4,2 milj. euroa, tietotekniikan asiantuntijapalvelut 3,7 milj. euroa ja asiantuntija- ja tutkimuspalvelut 0,6 milj. euroa. Ilmoitus-, posti-, koulutus- ja ravitsemuspalvelut vähenivät 0,4 milj. euroa. Muutokset johtuvat pääosin Kieku hankkeen päättymisestä. Pankkipalvelut ja sovellusvuokrapalvelut kasvoivat kumpikin erä 0,3 milj. euroa verkkomaksupalveluiden käyttöönoton vuoksi. Käyttöomaisuudesta tehty poistot vähenivät 5,7 milj. euroa ollen 2,6 milj. euroa (8,4 milj. euroa) johtuen Kieku hankkeen omaisuuden siirrosta Palkeisiin.

Sisäiset kulut, jotka ovat virastojen välistä laskutusta, olivat 0,8 milj. euroa (1,8 milj. euroa). Muutos johtuu pääosin Kieku-hankkeen päättymisestä. Toteutuneet sisäiset kulut sisältävät mm. Kaiku-työelämän kehittämisrahaa, joka on harkinnanvarainen kehittämisraha, jolla tuetaan valtion virastoja ja laitoksia työhyvinvointi- ja työsuojeluhankkeiden toteuttamiseksi.

Rahoitustuottoja kertyi 25,7 milj. euroa (27,7 milj. euroa). Saadut tuotot korontasaus-sopimuksista olivat 33,3 milj. euroa (34,4 milj. euroa). Korontasaus-sopimusten kanta väheni ja niistä maksettu vaihtuva korko oli korkeampi kuin niistä saatu kiinteä korko. Talletusten korko on negatiivinen, minkä johdosta talletuksista maksettiin pääosin korkoa 10,5 milj. (11,0 milj. euroa). Muut saadut korot vähenivät 0,9 milj. euroa ja saadut korot maksuliikennetileiltä vähenivät 0,7 milj. euroa. Korkotuottojen lasku aiheutui yleisestä markkinakorkojen laskusta, minkä vuoksi Valtiokonttorin kassareservien sijoitustoiminnasta kertyvien korkotulojen määrä pieneni. Kurssierot saamisista vähenivät 2,2 milj. euroa johtuen euron vahvistumisen aiheuttamista kurssitappioista. Puhelinosa-keista kertyi osinkoja 0,8 milj. euroa (0,3 milj. euroa) ja takausmaksuja kertyi 1,9 milj. euroa.

Rahoituskuluja kertyi 1 267,4 milj. euroa (1 474,7 milj. euroa). Valtion euromääräisen velan korkomenot laskivat 188,3 milj. euroa ollen 1 325,0 milj. euroa. Muutos johtuu markkinakorkojen laskusta. Emissioerot euromääräisistä veloista kasvoivat 17,8 milj. euroa vähentäen rahoituskuluja.

Siirtotalouden tuotot olivat 34,6 milj. euroa (58,5 milj. euroa). Muutos edellisvuoteen johtuu pääosin siirrosta talousarvion ulkopuolella olevasta Valtion asuntorahastosta talousarviotalouteen, jossa laskua oli 20,5 milj. euroa. Valtionperintöjä kertyi 5,6 milj. euroa (6,7 milj. euroa) ja takausmaksuja 2,4 milj. euroa (4,7 milj. euroa).

Siirtotalouden kulut olivat 281,6 milj. euroa (252,4 milj. euroa). Siirtotalouden kulut sisältävät pääasiassa tapaturmakorvaus-, vahingonkorvaus-, sotilasvammakorvaus- sekä sota- ja sotilasinvalidille maksettavat menot. Kulujen kasvu johtuu pääosin rintamaveteraanien kuntoutukseen myönnetystä 11,6 milj. euron lisämäärärahasta ja korkotukien kasvusta julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille 23,0 milj. euroa. Tapaturma-

korvaukset vähenivät 11,2 milj. euroa ja sotilasvammakorvaukset 10,2 milj. euroa. Siirtoelouden kuluihin kirjattiin 8,7 milj. euroa Suomen valtion Pietari-säätiölle annetusta takauksesta aiheutuvien takaussuorituksen maksamiseen.

1.7.4

Tase

Vastaavaa

Valtiokonttorin käyttöomaisuus koostuu pääasiassa ostetuista ja ostopalveluna teetetyistä tietojärjestelmistä. Aineettoman käyttöomaisuuden tasearvo laski 45,6 milj. euroa ollen 22,4 milj. euroa (68,0 milj. euroa). Tasearvon laskua selittää Kieku-järjestelmän siirto Palkeisiin.

Osakkeita ja osuuksia kansainvälissä rahoituslaitoksissa oli Valtiokonttorin hallinnassa 1 608,1 milj. euron arvosta (1 596,3 milj. euroa). Tasearvon kasvu johtuu Suomen Aasian infrastruktuuri-investointipankin jäsenyydestä aiheutuvan osuuden peruspääoman merkinnän maksusta.

Pitkäaikaisten saamisten tasearvo oli 2 196,0 milj. euroa (1 697,5 milj. euroa). Pitkäaikaiset saamiset kasvoivat 498,2 milj. euroa. Kasvun selittää joukkovelkakirjalainojen jaksotettujen emissiovoittojen kasvu 98,2 milj. euroa ja Senaatti-kiinteistön lainamäärän kasvu 400,0 milj. euroa. Tasearvo sisältää Kreikan lainan.

Lyhytaikaisten saamisten määrä oli yhteensä 129,6 milj. euroa (170,0 milj. euroa). Senaatti-kiinteistölle myönnetty lainamäärä väheni 40,2 milj. euroa ja korkosaamiset laskivat 0,4 milj. euroa. Muita lyhytaikaisia saamisia oli 0,8 milj. euroa enemmän liittyen valtiontakauksiin. Myyntisaamiset vähenivät 0,6 milj. euroa, mikä johtuu Kieku-hankkeen päättymisestä.

Rahoitusomaisuusarvopapereihin kuuluvat muut euromääräiset sijoitukset muodostuvat valtion kassavarojen sijoitustoiminnasta. Sijoitukset olivat kokonaan euromääräisiä sijoituksia ja niiden tasearvo oli 350,0 milj. euroa (1 250,0 milj. euroa).

Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat kasvoivat 683,0 milj. euroa ollen 2 635,5 milj. euroa (1 953,0 milj. euroa). Tase-erä sisältää Valtiokonttorin hallinnoimien pankkitilien saldot.

Vastattavaa

Valtiokonttorin oma pääoma sisältää Suomen valtion velan ja on tämän vuoksi negatiivinen. Oman pääoman määrä oli 104 718,0 milj. euroa (102 426,0 milj. euroa). Edellisten tilikausien pääoman muutos pieneni 3 923,0 milj. euroa ja pääomien siirrot -erä laski 1 465,2 milj. euroa. Kaikkien valtion kirjanpitoyksiköiden pankkitilit katetaan ja tyhjennetään Valtiokonttorin hallinnassa olevien pankkitilien kautta ja nämä valtion maksuliikkeeseen liittyvät tapahtumat näkyvät em. erissä. Erät sisältävät myös Valtiokonttorin ja muiden kirjanpitoyksiköiden välisen maksuliikkeen 2 193,0 milj. euroa, joka kirjataan läheteiden tilin kautta ja tilikauden kulujäämän 1 503,0 milj. euroa.

Valtiokonttorin hoidettavana olevan valtionvelan määrä varainhoitovuoden lopussa oli 106,5 mrd. euroa (103,0 mrd. euroa). Valtionvelasta 15,1 mrd. euroa oli lyhytaikaista lainaa, jonka laina-aika on alle vuoden (17,3 mrd. euroa). Pitkäaikaiset siirtovelat olivat 105,0 milj. euroa (57,6 milj. euroa) sisältäen tulevana vuosina maksettavat valtion velkaan liittyvät korkomenot.

Valtiokonttorin taseessa yhdystilillä on talousarvion ulkopuolisen rahaston, Valtion asuntorahaston kassavarat. Asuntorahaston yhdystilin saldo oli 1 703,0 milj. euroa, joka on 541,0 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Saldon kasvu johtuu lähinnä vanhojen normaalien ja ennenaikaisesti maksettujen aravalainojen kertymisestä rahastoon suhteessa rahastosta maksettuihin tukiin, joiden määrä on ollut matalalla tasolla.

Lyhytaikaisten euromääräisten lainojen määrä kasvoi 3 474,3 milj. euroa ollen 6 959,0 milj. euroa (3 484,0 milj. euroa). Erä sisältää velkasitoumukset ja niihin liittyvät suojausitoumukset.

Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat olivat 319,0 milj. euroa (296,4 milj. euroa), jossa nousua oli 22,6 milj. euroa. Erä muodostuu pääosin EU-komission talletetuista varoista, jotka ovat Suomen EU-maksusuuksia. Tilin päiväsaldoon ja siten myös saldoon vuodenvaihteessa vaikuttaa EU-komission erisuuntaiset varojen siirrot Suomeen/Suomesta.

Lyhytaikaiset siirtovelat olivat 768,0 milj. euroa (847,4 milj. euroa). Siirtovelat muodostuvat lähes kokonaan varainhoitovuotta seuraavana vuotena erääntyvästä valtionvelkaan liittyvästä euromääräisestä korkovelasta, jota oli tilinpäätöshetkellä 764,6 milj. euroa (843,2 milj. euroa).

Muiden lyhytaikaisten velkojen määrä väheni 1 462,0 milj. euroa ollen 2 330,0 milj. euroa (3 791,5 milj. euroa) johtuen pääosin valtion velan suojauksissa käytettävien johdannaisten markkina-arvojen muutoksista.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Valtiokonttorin johto vastaa valtion talousarviosta annetun lain 24b §:n mukaisesti viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Valtiokonttorin johto on arvioinut vuonna 2017 viraston sisäisen valvonnan tilaa käyttäen Valtiovarain controller – toiminnon suosituksen mukaista COSO ERM-viitekehikseen perustuvaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa (2005). Arviointikehikkoa on täsmennetty ja muokattu käsittämään paremmin Valtiokonttorin sisäiseen valvontaan liittyviä osatekijöitä ja sitä on käytetty arvioinneissa vuodesta 2014 lähtien. Sisäisen valvonnan arvioinnit on tehty kattavasti toimialoittain koko viraston toiminnasta. Sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan riittävyyttä ja asianmukaisuutta suorittamiensa tarkastusten perusteella.

Arviointien perusteella Valtiokonttorin sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttävät kokonaisuutena talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Valtiokonttorin substanssitoiminnan riskienhallintaa kehitetään jatkuvasti ja riskienhallinnan tehtävät on ohjeistettu ja vastuutettu. Suurta taloudellista merkitystä omaavien toimintojen riskienhallinta on pääsääntöisesti melko hyvällä tasolla.

Vuoden 2017 aikana sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on kehitetty parantamalla talouden raportointi- ja ennustemenettelyjen tarkkuutta, kehittämällä investointien suunnittelu- ja seurantaprosessia ja parantamalla hankkeiden ja tehtävien resursoinnin suunnittelua. Talouden seurantaa kehitettiin Valtorin tuottamien palvelujen osalta sekä jatkettiin mittariprojektia sekä toimiala- että valtiokonttoritasolla. Uusittuihin toimitiloihin

ja toimintatapoihin liittyvät tieto- ja toimitilaturvallisuusratkaisut otettiin käyttöön toimitilaremontin valmistuttua. Valtiokonttorin tiedonhallintaryhmä perustettiin ohjamaan ja kehittämään tiedonhallintatapaa koko viraston tasolla. Loppuvuonna toteutettiin Valtiokonttorin tietosuojan nykytila-analyysi, jonka mukaiset toimenpiteet määritellään, priorisoidaan ja aloitetaan vuoden 2018 alussa ja valmistaudutaan EU:n tietosuoja-asetuksen voimaantuloon.

D9 Digitalisaation tuki -toimialan käytännön työ alkoi maalikuussa 2017. Toimialan tehtävät, tuottaa digitalisaation tukipalveluita koko valtionhallinnolle, ovat täysin uudet koko valtionhallinnossa. Toimialan toimintamallit on luotu ja prosesseja kehitetty yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Toimiala toimii määräaikaisen rahoituksen perusteella ja rahoitusta on nykyisen suunnitelman mukaisesti vuoden 2018 loppuun.

Vuoden 2018 aikana kehitetään sisäistä valvontaa hyödyntämällä 2017 tehdyn ohjelmistorobotiikan selvitys ja kokeiluprojektin tuloksia toiminnan kehittämisessä ja jatketaan kybersietokyvyn arvioinnin perusteella laadittujen toimenpidesuunnitelmien toteuttamista. Tiedonhallintaryhmän toiminta vakiinnutetaan osaksi tiedonhallinnan kehittämistä. Lisäksi jatketaan yhteistyössä Valtorin kanssa palveluiden seurannan ja häiriöiden hallinnan kehittämistä. Riskienhallintaa ja johtamisen suunnitelmallisuutta kehitetään vuosikellon avulla sekä jatkamalla tietoturvasojen nostamista korotetulle tasolle ja päivittämällä jatkuvuussuunnitelmia sekä testaamalla niiden toimivuutta.

1.9 Arviointien tulokset

Valtiokonttorissa ovat vuonna 2017 toteuttaneet sisäisen valvonnan arviointeja sisäinen tarkastus ja tilintarkastus. Ulkopuolisten toimesta ei ole tehty merkittäviä arviointeja.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Valtiokonttorissa ei ole havaittu valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin kohdistuneita väärinkäytöksiä tai rikoksia toimintavuoden aikana. Valtiokonttorilla ei ollut takaisinperimisiä tilikauden aikana.

2 Talousarvion toteumalaskelmat

Valtiokonttorin talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	74 714,18	47 917	47 917,44	0,00	100 %
11.04.01.	Arvonlisävero	74 714,18	47 917	47 917,44	0,00	100 %
12.	Sekalaiset tulot	117 167 439,61	123 410 494	126 754 037,01	3 343 543,02	103 %
12.28.52.	Vakuutusmaksuja vastaavat maksut	16 184 108,74	18 230 000	16 182 719,03	-2 047 280,97	89 %
	12.28.52.1. Tapaturmamaksut	13 385 352,00	15 000 000	13 296 288,86	-1 703 711,14	89 %
	12.28.52.2. Liikennevahinkoturvamaksut	859 796,91	1 450 000	1 051 232,10	-398 767,90	72 %
	12.28.52.3. Ryhmähenkivakuutusta vastaava etu	1 086 323,24	1 200 000	1 123 917,86	-76 082,14	94 %
	12.28.52.4. Vanhat liikelaitokset	37 691,82	30 000	46 114,81	16 114,81	154 %
	12.28.52.5. Työvoimapaalvelulaki, maahanmuutto, käräjäoikeuden lautamiespalkkiot, työvoima- ja yrityspalvelulaki	814 944,77	550 000	665 165,40	115 165,40	121 %
12.28.60.	Työturvallisuusmaksu	841 467,76	850 000	824 051,64	-25 948,36	97 %
12.28.99.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	17 536 092,58	13 114 348	13 114 348,45	0,00	100 %
12.32.99.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	34 402 922,80	27 900 000	33 316 772,35	5 416 772,35	119 %
	12.32.99.04. Korontasaustoiminnan korkohyvitykset ja suojaustulot	34 402 922,80	27 900 000	33 316 772,35	5 416 772,35	119 %
12.33.99.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	1 063 136,57	530 765	530 765,39	0,00	100 %
12.35.20.	Siirto valtion asuntorahastosta	47 000 000,00	26 500 000	26 500 000,00	0,00	100 %
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	134 311,16	36 285 380	36 285 380,15	0,00	100 %
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	5 400,00				
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 776 709,44	1 807 635	1 807 634,62	0,00	100 %
13.01.05.	Korot muista lainoista	1 623 919,62	708 797	708 797,20	0,00	100 %
13.01.07.	Korot talletuksista	855 753,64	262 210	262 209,54	0,00	100 %
13.03.01.	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	297 036,18	836 628	836 627,88	0,00	100 %
	13.03.01.1. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	297 036,18	836 628	836 627,88	0,00	100 %
15.	Lainat	2 473 716 053,17	4 486 266 000	3 083 951 344,80	-1 402 314 655,20	69 %
15.03.01.	Nettolainanotto ja velanhallinta (nettob)	2 473 716 053,17	4 486 266 000	3 083 951 344,80	-1 402 314 655,20	69 %
	15.03.01.1. Nimellisarvoinen nettolainanotto (netto) (KPY)	2 228 953 353,17	4 536 266 000	3 061 302 185	-1 474 963 815,36	67 %
	15.03.01.1.1. Uudet euromääräiset lainat (KPY)	26 218 817 894,75	4 536 266 000	23 464 294 486,33	18 928 028 486,33	517 %
	15.03.01.1.2. Uudet valuuttamääräiset lainat (KPY)	-227 645 237,73	0	0,00	0,00	
	15.03.01.1.3. Euromääräisten lainojen kuoletukset (KPY)	-23 989 864 541,65	0	-20 402 992 301,69	-20 402 992 301,69	
	15.03.01.1.4. Valuuttamääräisten lainojen kuoletukset (KPY)	227 645 237,80	0	0,00	0,00	
	15.03.01.2. Emissiotappiot (netto) (KPY)	244 762 700,00	-40 000 000	22 649 160,16	62 649 160,16	-57 %
	15.03.01.2.1. Emissiovoitot (KPY)	257 362 700,00	0	55 624 160,16	55 624 160,16	
	15.03.01.2.2. Emissiotappiot (KPY)	-12 600 000,00	-40 000 000	-32 975 000,00	7 025 000,00	82 %
	15.03.01.3. Pääomatappiot (netto) (KPY)	0,00	-10 000 000	0,00	10 000 000,00	0 %
	15.03.01.3.1. Pääomatappiot (KPY)	0,00	-10 000 000	0,00	10 000 000,00	0 %
Tuloarviotilit yhteensä		2 593 734 916,40	4 611 532 046	3 212 560 933,87	-1 398 971 112,18	70 %

Päälukan, momentin ja tilijaoitteen numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 määrärahojen käyttö vuonna 2017	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2017	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
25.	Oikeusministeriön hallinnonala	18 906 183,36	19 000 000	18 031 228,65		18 031 228,65	968 771,35				
25.01.51.	Eräät valtion maksamat korvaukset (arviomääräraha)	18 906 183,36	19 000 000	18 031 228,65		18 031 228,65	968 771,35				
	25.01.51.1. Rikosvahinkokorvaukset (KPY)	16 281 560,19	17 000 000	15 113 995,53		15 113 995,53	1 886 004,47				
	25.01.51.2. Korvaukset syyttömästi vangituille tai tuomituille (KPY)	2 621 623,17	2 000 000	2 917 233,12		2 917 233,12	-917 233,12				
	25.01.51.3. Korvaukset eräille internoiduille siviilihenkilöille (KPY)	3 000,00									
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	135 739 554,45	102 817 065	91 862 398,64	4 898 220,62	96 760 619,26	6 056 445,56	47 113 016,51	71 432 168,51	31 222 164,18	7 301 262,17
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisävero menot (arviomääräraha)	5 973 776,32	3 484 345	3 484 345,34		3 484 345,34	0,00				
28.20.01.	Valtiokonttorin toimintamenot (netto) (siirtomääräraha 2 v)	28 616 000,00	22 837 000	19 382 979,38	3 454 020,62	22 837 000,00		9 049 068,40	31 886 068,40	28 432 047,78	3 454 020,62
28.20.02.	Keskitettyjen valuuttatilien kurssierot (arviomääräraha)	1 239 589,36	1 000	1 062 213,05		1 062 213,05	-1 061 213,05				
28.50.50.	Vahingonkorvaukset (arviomääräraha)	38 875 308,51	40 300 000	36 816 031,89		36 816 031,89	3 483 968,11				
	28.50.50.01. Tapaturmakorvaukset (KPY)	34 299 335,59	35 800 000	32 284 934,83		32 284 934,83	3 515 065,17				
	28.50.50.02. Liikennevahinkokorvaukset (KPY)	2 515 837,51	2 000 000	2 224 607,15		2 224 607,15	-224 607,15				
	28.50.50.03. Ryhmähenkivakuutusta vastaavan edun korvaukset (KPY)	1 041 407,95	1 400 000	1 308 289,28		1 308 289,28	91 710,72				
	28.50.50.04. Valtion virkamiesten toistuvat korvaukset	41 255,88	70 000	31 736,68		31 736,68	38 263,32				
	28.50.50.05. Valtion henkilöstölle aiheutuvien eräiden kustannusten ja vahinkojen korvaukset (KPY)	163 389,10	100 000	167 524,11		167 524,11	-67 524,11				
	28.50.50.06. Rautatien käytöstä johtuvan vahingon vastuusta annetun lain mukaiset korvaukset (KPY)	67 243,75	110 000	71 671,92		71 671,92	38 328,08				
	28.50.50.07. Oikeudenkäynnin viivästysshyvytykset (KPY)	118 573,80	250 000	134 156,56		134 156,56	115 843,44				
	28.50.50.08. Valtion vastuuseen perustuva vahingonkorvaus (KPY)	563 673,59	500 000	523 213,54		523 213,54	-23 213,54				
	28.50.50.09. Lapuan patruunatehtaan onnettomuuden tapaturmakorvaukset (KPY)	64 591,34	70 000	69 897,82		69 897,82	102,18				
28.60.02.	Erikseen budjetoidut palkkamenot (arviomääräraha)	12 744,00	12 567	12 567,48		12 567,48	0,00				
28.60.10.	Työturvallisuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	900 000,00	850 000	10 000,00	840 000,00	850 000,00		890 215,53	1 740 215,53	596 011,39	840 000,00
28.60.12.	Osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	22 623,00	16 152	16 152,00	0,00	16 152,00		0,00	16 152,00	16 152,00	0,00
28.70.02.	Valtion talous-, henkilöstö- ja toimintahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3v)	5 264 856,00	616 000	11 800,00	604 200,00	616 000,00		1 009 737,27	1 625 737,27	278 495,72	1 347 241,55
28.90.20.	Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (siirtomääräraha 3 v)							3 180 452,03	3 180 452,03	1 444 443,40	1 660 000,00
	28.90.20.2. Kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeet (KPY)							3 180 452,03	3 180 452,03	1 444 443,40	1 660 000,00
28.92.67.	Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha)	46 240,91	170 000	0,00		0,00	170 000,00				
28.92.87.	Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta (arviomääräraha)	11 401 817,68	11 030 000	11 868 150,91		11 868 150,91	-838 150,91				
28.92.95.	Valtion takauksuoritukset (arviomääräraha)	3 266 705,66	9 000 000	8 673 065,31		8 673 065,31	326 934,69				
28.99.97.	Valtion saatavien turvaaminen (arviomääräraha)	119 893,01	300 000	304 899,10		304 899,10	-4 899,10				
28.99.98.	Kassasijoitusten riskienhallinta (arviomääräraha)	40 000 000,00	14 200 000	10 220 194,18		10 220 194,18	3 979 805,82	32 983 543,28	32 983 543,28	455 013,89	0,00
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	4 000	1 729,50	2 270,50	2 270,50	4 000,00	0,00	0,00	4 000,00	1 729,50	2 270,50
30.40.31.	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v)		4 000	1 729,50	2 270,50	4 000,00		0,00	4 000,00	1 729,50	2 270,50
	30.40.31.1. Muu vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen		4 000	1 729,50	2 270,50	4 000,00		0,00	4 000,00	1 729,50	2 270,50
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	15 461 804,53	40 319 993	38 401 543,56	0,00	38 401 543,56	1 918 449,79	0,00	19 993,35	19 993,35	0,00
32.20.48.	Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alustuotoille (arviomääräraha)	15 443 804,53	40 300 000	38 381 550,21		38 381 550,21	1 918 449,79				
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)	18 000,00	19 993	19 993,35	0,00	19 993,35		0,00	19 993,35	19 993,35	0,00
	32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	18 000,00	19 993	19 993,35	0,00	19 993,35		0,00	19 993,35	19 993,35	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahajaji		Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2017 käyttö vuonna 2017	Siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2017	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2017	Käyttö vuonna 2017 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	194 949 678,74	214 089 223	143 865 187,84	60 903 373,68	204 768 561,52	9 320 661,69	42 400 440,94	158 983 440,94	94 703 429,27	60 903 373,68
33.20.50.	Valtionosuus ansiopäivärahasta (arviomääräraha)		6 223	6 223,21		6 223,21	0,00				
	33.20.50.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto		6 223	6 223,21		6 223,21	0,00				
33.50.51.	Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)	98 898 678,74	97 500 000	88 179 338,31		88 179 338,31	9 320 661,69				
33.50.52.	Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	60 000 000,00	57 000 000	0,00	57 000 000,00	57 000 000,00		39 188 563,47	96 188 563,47	35 811 925,48	57 000 000,00
33.50.53.	Valtionapu sotainvalidien puolisoiden kuntoutustointaan (siirtomääräraha 2 v)	3 100 000,00	3 100 000	2 059 078,78	1 040 921,22	3 100 000,00		1 195 443,42	4 295 443,42	3 254 522,20	1 040 921,22
33.50.54.	Rintama-avustus erälle ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)	55 000,00	50 000	13 480,00	36 520,00	50 000,00		17 200,00	67 200,00	30 680,00	36 520,00
33.50.55.	Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	3 500 000,00	3 500 000	924 219,42	2 575 780,58	3 500 000,00		1 640 283,74	5 140 283,74	2 564 503,16	2 575 780,58
33.50.56.	Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	17 988 000,00	49 325 000	49 075 110,85	249 889,15	49 325 000,00		358 950,31	49 683 950,31	49 434 061,16	249 889,15
33.50.57.	Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	11 408 000,00	3 608 000	3 607 737,27	262,73	3 608 000,00		0,00	3 608 000,00	3 607 737,27	262,73
36.	Valtionvelan korot	1 520 518 878,45	1 357 510 000	1 331 262 747,99		1 331 262 747,99	26 247 252,01				
36.01.90.	Valtionvelan korko (nettob) (arviomääräraha)	1 513 349 158,02	1 346 000 000	1 324 939 712,32		1 324 939 712,32	21 060 287,68				
	36.01.90.1. Valtionvelan korko (KPY)	1 513 349 158,02	1 346 000 000	1 324 939 712,32		1 324 939 712,32	21 060 287,68				
	36.01.90.1.1. Tuotto-obligaatiolainat (KPY)	82 925,83	0	1 272,80		1 272,80	-1 272,80				
	36.01.90.1.2. Sarjaobligaatiolainat (KPY)	1 573 832 544,32	1 375 000 000	1 386 516 903,31		1 386 516 903,31	-11 516 903,31				
	36.01.90.1.3. Muut obligaatiolainat (KPY)	-24 450 519,55	-16 000 000	-25 867 468,50		-25 867 468,50	9 867 468,50				
	36.01.90.1.4. Muut joukkovelkakirjalainat (KPY)	-5 422 783,42	-6 000 000	-9 766 762,13		-9 766 762,13	3 766 762,13				
	36.01.90.1.5. Velkasitoumuslainat (KPY)	-23 140 269,60	-6 000 000	-27 630 345,95		-27 630 345,95	21 630 345,95				
	36.01.90.1.6. Velkakirjalainat ja muut lainat (KPY)	5 907 401,63	-1 000 000	2 978 685,83		2 978 685,83	-3 978 685,83				
	36.01.90.1.7. Valuuttamääräiset lainat (KPY)	56 922,66	0	15 440,66		15 440,66	-15 440,66				
	36.01.90.2. Kertyneet korot (KPY)	-13 517 063,85	0	-1 308 013,70		-1 308 013,70	1 308 013,70				
36.09.20.	Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (nettob) (arviomääräraha)	7 169 720,43	11 510 000	6 323 035,67		6 323 035,67	5 186 964,33				
	36.09.20.1. Liikkeeseenlasku-, myynti- ja markkinointi-kustannukset (KPY)	13 278 885,83	18 000 000	13 627 371,29		13 627 371,29	4 372 628,71				
	36.09.20.2. Lunastus- ja asiamiespalkkiot (KPY)	19 040,21	10 000	956,32		956,32	9 043,68				
	36.09.20.3. Saatujen käteisvakuuksien menot (KPY)	-7 502 628,87	-8 000 000	-8 693 919,90		-8 693 919,90	693 919,90				
	36.09.20.4. Muut menot (KPY)	1 374 423,26	1 500 000	1 388 627,96		1 388 627,96	111 372,04				
Määrärahatilit yhteensä		1 885 576 099,53	1 733 740 281	1 623 424 836,18	65 803 864,80	1 689 228 700,98	44 511 580,40	89 513 457,45	230 439 602,80	125 947 316,30	68 206 906,35

Valtiokonttorin totetumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä pääluokan tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Pääluokka (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ²⁾	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Vuoden 2017 valtuudet yhteensä				Talousarvio- menot 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve 2019	Määräraha- tarve 2020	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
				Valtuudet	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2018 TAssa						
Momentti 28.92.87.	0	0	0	274 000	274 000	0	0	11 868 151	11 000	11 000	11 000	230 000	263 000
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta													
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet	0	0	0	274 000	274 000	0	0	11 868 151	11 000	11 000	11 000	230 000	263 000
Pääluokat yhteensä	0	0	0	274 000	274 000	0	0	11 868 151	11 000	11 000	11 000	230 000	263 000
Aikaisempien vuosien valtuudet													
Vuonna 2017 käytettävissä olleet valtuudet, josta	0	0	0	274 000	274 000	0	0	11 868 151	11 000	11 000	11 000	230 000	263 000

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määriteltyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

²⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

³⁾ Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja pääluokat yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

⁴⁾ Talousarviolain 10 §:n 2 momentissa säädetyn laajuus- tai kustannusarvion perusteella myönnetty valtuudet. Erittely esitetään vain, jos pääluokka (ja pääluokat yhteensä) sisältää talonrakennushankevaluuksia.

3 Tuotto- ja kululaskelma

VALTIOKONTTORIN TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2017 - 31.12.2017		1.1.2016 - 31.12.2016	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	23 012 830,93		22 317 047,99	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	27 918,69		29 889,92	
Muut toiminnan tuotot	<u>2 984 371,30</u>	26 025 120,92	<u>16 460 914,60</u>	38 807 852,51
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	182 973,17		191 074,65	
Henkilöstökulut	17 291 850,08		21 372 239,18	
Vuokrat	1 822 617,80		2 403 424,42	
Palvelujen ostot	11 755 417,30		24 039 483,43	
Muut kulut	2 060 239,61		1 938 599,59	
Poistot	2 612 861,07		8 370 458,16	
Sisäiset kulut	<u>825 190,70</u>	<u>36 551 149,73</u>	<u>18 470 064,75</u>	<u>60 162 344,18</u>
JÄÄMÄ I		-10 526 028,81		-21 354 491,67
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	25 740 449,86		27 738 593,15	
Rahoituskulut	<u>-1 267 406 925,32</u>	-1 241 666 475,46	<u>-1 474 682 778,23</u>	-1 446 944 185,08
SATUNNAISET TUOTOT JAKULUT				
Satunnaiset tuotot	25 503,57		21 664,34	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	25 503,57	<u>-2 381,72</u>	19 282,62
JÄÄMÄ II		-1 252 167 000,70		-1 468 279 394,13
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Elinkeinoelämältä	2 473 174,32		4 811 603,51	
Kotitalouksilta	5 642 239,99		6 711 092,40	
Valtionhallinnolta	<u>26 500 000,00</u>	34 615 414,31	<u>47 000 000,00</u>	58 522 695,91
Kulut				
Paikallis hallinnolle	85 362 575,45		59 793 433,18	
Sosiaaliturvarahastoille	330 974,01		472 530,70	
Elinkeinoelämälle	64 053 397,57		42 697 958,46	
Rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	369 616,76		152 852,35	
Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	30 218 556,36		26 981 145,83	
Kotitalouksille	97 368 427,70		119 075 767,58	
Ulkomailla	607 329,27		785 951,51	
Valtionhallinnolle	3 310 141,66		0,00	
Muut siirtotalouden kulut	<u>1 852,26</u>	<u>281 622 871,04</u>	<u>2 433 251,74</u>	<u>252 392 891,35</u>
JÄÄMÄ III		-1 499 174 457,43		-1 662 149 589,57
TUOTOT VEROISTA JÄPÄKOLLISSISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonnäisäverot	47 917,44		74 714,18	
Suoritetut arvonnäisäverot	<u>-3 432 180,01</u>	<u>-3 384 262,57</u>	<u>-5 918 074,44</u>	<u>-5 843 360,26</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-KULUJÄÄMÄ		<u>-1 502 558 720,00</u>		<u>-1 667 992 949,83</u>

4 Tase

VALTIOKONTTORIN TASE

	31.12.2017		31.12.2016	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAiset Sijoitukset				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	301 053,82		384 368,28	
Muut pitkävaikutteiset menot	16 951 828,70		62 923 559,10	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>5 118 582,93</u>	22 371 465,45	<u>4 649 363,15</u>	67 957 290,53
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	7 687,23		29 435,06	
Kalusteet	27 412,79		51 020,60	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>14 169,83</u>	49 269,85	<u>14 169,83</u>	94 625,49
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAiset Sijoitukset				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>1 608 121 676,58</u>	1 608 121 676,58	<u>1 596 250 155,89</u>	1 596 250 155,89
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAiset Sijoitukset YHTEENSÄ		1 630 542 411,88		1 664 302 071,91
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
PITKÄAIKAiset SAAMiset				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>2 195 668 647,14</u>	2 195 668 647,14	<u>1 697 468 707,18</u>	1 697 468 707,18
LYHYTAIKaiset SAAMiset				
Myyntisaamiset	124 922,37		766 858,67	
Euromääräiset lainasaamiset	120 377 450,18		160 618 828,65	
Siirtosaamiset	7 751 493,10		7 841 365,87	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>1 336 414,13</u>	129 590 279,78	<u>457 999,95</u>	169 685 053,14
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT LYHYTAIKaiset Sijoitukset				
Muut euromääräiset sijoitukset	<u>350 000 000,00</u>	350 000 000,00	<u>1 250 000 000,00</u>	1 250 000 000,00
RAHAT, PANKKISAAMiset JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	135,89		49,04	
Muut pankkitilit	2 634 171 760,51		1 951 450 989,75	
Valtion yleiset tulo- ja menotilit	96 260,96		125 390,65	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>1 200 255,71</u>	<u>2 635 468 413,07</u>	<u>1 042 354,06</u>	<u>1 952 618 783,50</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		5 310 727 339,99		5 069 772 543,82
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>6 941 269 751,87</u>		<u>6 734 074 615,73</u>

VAL TIOKONTTORIN TASE

	31.12.2017		31.12.2016	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-65 212 625 940,34		-65 212 625 940,34	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-37 213 271 286,30		-33 290 414 510,47	
Pääoman siirrot	-789 611 316,02		-2 254 863 826,00	
Tilikauden tuotto-/kulujaama	<u>-1 502 558 720,00</u>	-104 718 067 262,66	<u>-1 667 992 949,83</u>	-102 425 897 226,64
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN				
Otetut euromääräiset lainat	91 344 636 771,21		85 724 215 595,63	
Otetut valuuttamääräiset lainat	576 975,92		615 880,84	
Pitkäaikaiset siirtovelat	<u>105 048 704,81</u>	91 450 262 451,94	<u>57 591 684,66</u>	85 782 423 161,13
LYHYTAIKAINEN				
Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen yhdystilit	1 703 090 089,87		1 162 005 225,51	
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	8 126 375 148,96		13 790 574 020,51	
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	6 958 511 233,52		3 484 072 735,53	
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	319 052 478,62		296 408 298,51	
Ostovelat	3 463 339,44		4 298 483,67	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	841 013,58		925 648,42	
Edelleen tilittävät erät	347 056,67		382 283,82	
Siirtovelat	767 866 568,11		847 358 677,59	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>2 329 527 633,82</u>	<u>20 209 074 562,59</u>	<u>3 791 523 307,68</u>	<u>23 377 548 681,24</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		111 659 337 014,53		109 159 971 842,37
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>6 941 269 751,87</u>		<u>6 734 074 615,73</u>

5 Liitetiedot

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1) budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Vuoden 2017 talousarviossa on momentti 28.99.98 "Kassasijoitusten riskienhallinta" muutettu arviomäärärahaksi.

Vuoden 2017 I LTA:ssa vähennettiin momentilta 15.03.01. "Nettolainanotto ja velanhallinta" 178,1 milj. euroa,

momentilta 28.50.50 "Vahingonkorvaukset" vähennettiin 200 tuhatta euroa,

momentille 28.92.95 "Valtion takaussuoritukset" lisättiin 8,2 milj. euroa ja

momentille 36.01.90 "Valtion velan hoito" lisättiin 50,0 milj. euroa.

Vuoden 2017 II LTA:ssa vähennettiin momentilta 15.03.01. "Nettolainanotto ja velanhallinta" 1 028,0 milj. euroa ja

momentille 33.50.56 "Veteraanien tukeminen" lisättiin 11,6 milj. euroa,

Vuoden 2017 III LTA:ssa lisättiin momentille 15.03.01. "Nettolainanotto ja velanhallinta" 106,3 milj. euroa,

momentille 28.99.97 "Valtion saatavien turvaaminen" lisättiin 150 tuhatta euroa,

momentilta 28.99.98 "Kassasijoitusten riskienhallinta" vähennettiin 15,8 milj. euroa ja

momentilta 33.50.51 "Sotilasvammakorvaukset" vähennettiin 7,0 milj. euroa.

2) valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi
Valuutta kurssi 31.12.2017

USD 1,199

GBP 0,887

JPY 135,010

CHF 1,170

DKK 7,445

CAD 1,504

SEK 9,844

NOK 9,840

AUD 1,535

CZK 25,535

Valtiokonttorilla ei ollut ulkomaan valuutan määräisiä eriä, joita Euroopan keskuspankki ei noteeraa.

3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostamiseen

Valtiokonttorilla ei ole ilmoitettavia tietoja.

4) aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot- ja menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä
Valtiokonttorilla ei ole ilmoitettavia tietoja.

5) selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvoiton tietojen kanssa
Liitteellä 12 aikaisemmin ilmoitetut tiedot liittyen Kansainvälinen investointitakauslaitos MIGA:lle annettuun sitoumukseen esitetään Valtiovarainministeriön tilinpäätöksessä.

6) selvitys tilinpäätösvoiton jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa
Valtiokonttorilla ei ole ilmoitettavia tietoja.

7) muut

Selvitys Kreikan lainasta, joka on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 9 "Talousarviotaloudesta annetut lainat".

Luvut sisältävät Kreikan valtiolle vuosina 2010 - 2011 myönnetyn lainan 1 005,6 milj. euroa. Kreikan valtiolle myönnetty

laina on luonteeltaan valtioiden välinen lainasopimus. Lainan lyhennykset ajoittuvat vuosille 2020 - 2041 ja korko on 3 kk:n

EURIBOR + 50 korkopistettä. Lainan korkoa on alennettu ja maksuaikaa pidennetty kolmeen otteeseen vuosina 2011 - 2012.

Lainan ehtona on ollut Kreikan valtion sitoutuminen talouspoliittisiin uudistuksiin, jonka toteutumisesta valvoo Euroopan

komissio yhteistyössä Euroopan keskuspankin kanssa.

Talousarvioasetuksen 66 c §:n mukaan tilinpäätökseen merkitään saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon. Laina on tarkoitus pitää eräpäivään asti, eikä sitä myydä jälkimarkkinoilla. Kaikki lainan nimellisarvoon vaikuttavat päätökset ja toimet edellyttävät yksimielistä päätöksentekoa. Suomi ei ole antamassa lainoja anteeksi kokonaan tai osittain. Tämän kieltää myös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 125 artikla, jonka mukaan jäsenmaat eivät voi ottaa vastatakseen toistensa velkoja. Tämän mukaisesti ei ole mahdollista kirjata tappioita lainan nimellisarvoa leikkaamalla. Lainan arvostaminen nimellisarvoon tilinpäätöksessä on siten edellä mainituista syistä perusteltua.

Valtiokonttorissa maksetaan Maa- ja metsätalousministeriön myöntämistä valtuuksista aiheutuneet menot momentilta 30.50.31. Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen. Tiedot valtuudesta ja sen käytöstä ilmoitetaan MMM:n tilinpäätöksessä.

Valtiokonttorissa maksetaan Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämistä valtuuksista aiheutuneet menot momentilta 32.20.48. Korkotuki- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille. Tiedot valtuudesta ja sen käytöstä ilmoitetaan TEM:n tilinpäätöksessä.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 2: Nettotutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017 (TA + LTAt)	Tilinpäätös 2017	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
15.03.01.	Bruttotulot	25 991 172 657,02	4 486 266 000	23 464 294 486,33	18 978 028 486,33	
Nettolainanotto ja velanhallinta (nettob)	Bruttomenot	23 517 456 603,85	0	20 380 343 141,53	20 380 343 141,53	
	Nettotulot	2 473 716 053,17	4 486 266 000	3 083 951 344,80	-1 402 314 655,20	69

[illegible]

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pääluokan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
28. Valtiovarianministeriön hallinnonala	11 331 000	1 904 263,06	17
28.20.02. Keskitettyjen valuuttatilien kurssierot (arviomääräraha)	1 000	1 061 213,05	106 121
28.92.87. Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta (arviomääräraha)	11 030 000	838 150,91	8
28.99.97. Valtion saatavien turvaaminen (arviomääräraha)	300 000	4 899,10	2
Pääluokat yhteensä	11 331 000	1 904 263,06	17

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.		Peruutettu	
		Tilijaottelu	Yhteensä
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala			32 908 742,16
Vuosi 2015			76 008,63
28.90.20.2.	Kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeet (KPY)	76 008,63	
Vuosi 2016			32 832 733,53
28.60.10.	Työturvallisuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	304 204,14	
28.99.98.	Kassasijoitusten riskienhallinta (siirtomääräraha 3 v)	32 528 529,39	
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala			3 376 637,99
			3 376 637,99
Vuosi 2016			
33.50.52.	Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	3 376 637,99	
Pääluokat yhteensä			36 285 380,15
Vuosi 2015			76 008,63
Vuosi 2016			36 209 371,52

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2017	2016
Henkilöstökulut	14 792 846,26	18 048 288,51
Palkat ja palkkiot	15 242 483,94	17 979 708,33
Tulosperusteiset erät	141 557,25	74 007,80
Lomapalkkavelan muutos	-591 194,93	-5 427,62
Henkilösivukulut	2 499 003,82	3 323 950,67
Eläkekulut	2 446 686,80	2 980 797,17
Muut henkilösivukulut	52 317,02	343 153,50
Yhteensä	17 291 850,08	21 372 239,18
Johdon palkat ja palkkiot, josta	950 890,06	819 527,60
- tulosperusteiset erät	28 447,90	13 556,37
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	38 260,00	42 396,45
Johto	33 300,00	37 656,45
Muu henkilöstö	4 960,00	4 740,00

Henkilöstökulujen erittelyyn sisältyy 10 758,96 euroa muiden virastojen ja laitosten lakkautuspalkkoja ja 1 808,52 euroa niitä vastaavia henkilösivukuluja.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
1120 Ostetut atk-ohjelmat	tasapoisto	5	20,00	0
1140 Teetetyt atk-ohjelmat	tasapoisto	5	20,00	0
1140 Teetetyt atk-ohjelmat	tasapoisto	10	10,00	0
1140 Teetetyt atk-ohjelmat	tasapoisto	15	6,67	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	3	33,30	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	10	10,00	0
1191 Keskenäiset hankkeet käyttöomaisuuteen	ei poistoa			
1250 Autot ja muut maajetävälineet	tasapoisto	5	20,00	0
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	3	33,30	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,00	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	5	20,00	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,00	0
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20,00	0
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	5	20,00	0
1280 Taide-esineet	ei poistoa			
1301 Muut osakkeet	ei poistoa			
1302 Osuudet kansainvälisissä rah.laitoksissa	ei poistoa			
1303 Muut osuudet	ei poistoa			

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Keskeiseräiset	
Hankintam eno 1.1.2017	420 066,52	85 991 884,06	4 649 363,15	91 061 313,73
Lisäykset	0,00	5 066 513,38	5 471 177,70	10 537 691,08
Vähennykset	0,00	-67 361 354,83	-5 001 957,92	-72 363 312,75
Hankintam eno 31.12.2017	420 066,52	23 697 042,61	5 118 582,93	29 235 692,06
Kertyneet poistot 1.1.2017	-35 698,24	-23 068 324,96	0,00	-23 104 023,20
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	18 816 605,59	0,00	18 816 605,59
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-83 314,46	-2493494,54	0,00	-2 576 809,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2017	-119 012,70	-6 745 213,91	0,00	-6 864 226,61
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	301 053,82	16 951 828,70	5 118 582,93	22 371 465,45
	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Taide-esineet	
Hankintam eno 1.1.2017	74 113,85	118 039,04	14 169,83	206 322,72
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	-35 677,67	0,00	0,00	-35 677,67
Hankintam eno 31.12.2017	38 436,18	118 039,04	14 169,83	170 645,05
Kertyneet poistot 1.1.2017	-44 678,79	-67 018,44	0,00	-111 697,23
Vähennysten kertyneet poistot	26 374,10	0,00	0,00	26 374,10
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-12 444,26	-23 607,81	0,00	-36 052,07
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2017	-30 748,95	-90 626,25	0,00	-121 375,20
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	7 687,23	27 412,79	14 169,83	49 269,85
	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit			
Hankintam eno 1.1.2017	1 596 250 155,89			1 687 517 792,34
Lisäykset	11 871 520,69			22 409 211,77
Vähennykset	0,00			-72 398 990,42
Hankintam eno 31.12.2017	1 608 121 676,58			1 637 528 013,69
Kertyneet poistot 1.1.2017	0,00			-23 215 720,43
Vähennysten kertyneet poistot	0,00			18 842 979,69
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00			-2 612 861,07
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00			0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00			0,00
Kertyneet poistot 31.12.2017	0,00			-6 985 601,81
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	1 608 121 676,58			1 630 542 411,88

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot			Muutos
	2017	2016	2017-2016
Korot euromääräisistä saamisista	-9 697 291,22	-8 553 494,56	-1 143 796,66
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	-621 037,52	1 613 078,73	-2 234 116,25
Osingot	836 627,88	276 086,18	560 541,70
Muut rahoitustuotot	35 222 150,72	34 402 922,80	819 227,92
Rahoitus tuotot yhteensä	25 740 449,86	27 738 593,15	-1 998 143,29
Rahoituskulut			Muutos
	2017	2016	2017-2016
Korot euromääräisistä veloista	1 324 971 993,79	1 513 273 588,98	-188 301 595,19
Korot valuuttamääräisistä veloista	15 440,66	56 922,66	-41 482,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	-63 837 705,08	-45 915 294,91	-17 922 410,17
SWAP-maksut veloista	0,00	18 900,00	-18 900,00
Muut rahoituskulut	6 257 195,95	7 248 661,50	-991 465,55
Rahoitus kulut yhteensä	1 267 406 925,32	1 474 682 778,23	-207 275 852,91
Netto	-1 241 666 475,46	-1 446 944 185,08	205 277 709,62

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 9: Talousarvioloudesta annetut lainat

Sektorit	Lainapääoma 31.12.2017	Lisäys 2017	Vähennys 2017	Lainapääoma 31.12.2016	Pääomamuutos 2017-(2016)
Julkisyhteisöt	1 005 377 450,18	359 758 621,53	0,00	645 618 828,65	359 758 621,53
Muut valtionhallinnon yksiköt	1 005 377 450,18	359 758 621,53	0,00	645 618 828,65	359 758 621,53
Ulkomaat	1 005 578 647,80	0,00	0,00	1 005 578 647,80	0,00
Euroopan unioni	1 005 578 647,80	0,00	0,00	1 005 578 647,80	0,00
Yhteensä	2 010 956 097,98	359 758 621,53	0,00	1 651 197 476,45	359 758 621,53

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappalemäärä	Markkina-arvo	31.12.2017 Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	31.12.2016 Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	2 592	11 492,12	6 193,05			566,20	11 696,16	6 193,05
Aktia Pankki A	292	2 660,12	2 190,00			175,20	2 841,16	2 190,00
Raisio Oyj K	2 300	8 832,00	4 003,05			391,00	8 855,00	4 003,05
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	285 916		1 608 115 483,53			836 061,68		1 596 243 962,84
Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta			23 269 949,55					11 401 817,68
jälleenrakennus- ja kehityspankin peruspääoman korottamisesta			16 469 737,99					16 469 737,99
Suomen osuus Euroopan vakausmekanismin pääomasta			1 437 920 000,00					1 437 920 000,00
Suomen osuus Euroopan investointipankin peruspääoman korottamisesta			127 834 500,00					127 834 500,00
Kansainvälinen investointitakauslaitos MIGA			591 873,23					591 873,23
Ahvenanmaan Puhelinosuuskunta	12		5 620,39					5 620,39
Aina Group Oyj A	361		197 081,29			27 075,00		197 081,29
Alajärven Puhelinosuuskunta	7		2 960,27					2 960,27
Viria Oyj	600		2 623,47			960,00		2 623,47
Elisa Oyj						4 722,18		0,00
Finda Oy A	77 126		442 588,28			385 630,00		442 588,28
Härkätien Puhelin Oy	11		5 550,17					5 550,17
Ikaalisten-Parkanon Puhelin Oy	66		15 236,68			1 735,80		15 236,68
Kainuun Puhelinosuuskunta	202		81 875,76					81 875,76
Karjaan Puhelin Oy	480		7 535,30					7 535,30
Kemiön Puhelinosuuskunta	36		16 953,47					16 953,47
Kontiolahden jäähalli	5		8 409,40					8 409,40
Laitilan Puhelinosuuskunta	22		8 880,65					8 880,65
Lankosken Sähkö Oy	117		3 738,82					3 738,82
Lohjan Puhelin Oy	455		114 299,02			22 880,00		114 299,02
Lounea	523		110 047,36			13 598,00		110 047,36
Mikkelin Puhelin Oyj	285		134 878,03			4 275,00		134 878,03
Osuuskunta KPY	60 200		244 500,40			84 280,00		244 500,40
Osuuskunta PPO	87		29 390,70			5 208,00		26 507,88
Paraisten Puhelin Oy	1 300		10 309,89					10 309,89
Parikkalan Valo Oy	116		443,74			224,00		376,74
Partnera	140 130		221 572,29			208 793,70		221 572,29
PHP Holding Oy	702		171 575,56			70 200,00		171 575,56
Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy	508		32 877,15			2 000,00		32 877,15
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy	1 950		42 619,11					42 180,11
Puhelinosuuskunta IPY	46		19 610,43					19 610,43
Puhelinosuuskunta LPO	25		10 931,77					10 931,77
Savonlinnan Puhelinosuuskunta	116		50 335,88			1 624,00		50 335,88
Telefooni Invest Oy Ab	47		2 935,89					2 935,89
Vakka-Suomen Puhelin Oy	381		34 041,59			2 856,00		34 041,59
Osakkeet ja osuudet yhteensä			1 608 121 676,58			836 627,88		1 596 250 155,89

Valtiokonttorin omistusosuus ei minkään yhtiön kohdalla ylitä 10 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2017	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	102 674 874,07	902 903 773,73	120 377 450,18	400 000 000,00	485 000 000,00	2 010 956 097,98
Muut euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	350 000 000,00	0,00	0,00	350 000 000,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	2 635 468 413,07	0,00	0,00	2 635 468 413,07
Yhteensä	0,00	102 674 874,07	902 903 773,73	3 105 845 863,25	400 000 000,00	485 000 000,00	4 996 424 511,05
31.12.2017	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Otetut euromääräiset lainat	0,00	6 923 119 119,37	0,00	0,00	33 689 705 875,20	50 731 811 776,64	91 344 636 771,21
Otetut valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	35 660,16	541 315,76	576 975,92
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	3 099 822 637,93	0,00	0,00	5 026 552 511,03	0,00	0,00	8 126 375 148,96
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	6 958 511 233,52	0,00	0,00	6 958 511 233,52
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	0,00	0,00	0,00	319 052 478,62	0,00	0,00	319 052 478,62
Yhteensä	3 099 822 637,93	6 923 119 119,37	0,00	12 304 116 223,17	33 689 741 535,36	50 732 353 092,40	106 749 152 608,23

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut ja valtion toissijaiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2017	Määrärahatarve 2018	Määrärahatarve 2019	Määrärahatarve 2020	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Sörnäisten rantatien toimitila (**)	1 770 297,46	1 428 549,00	1 442 834,00	1 457 263,00	1 471 835,00	5 800 481,00
TIA-vahingonkorvausjärjestelmä (***)	1 644 272,00					
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	3 414 569,46	1 428 549,00	1 442 834,00	1 457 263,00	1 471 835,00	5 800 481,00

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2017	Määrärahatarve 2018	Määrärahatarve 2019	Määrärahatarve 2020	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tapaturmavakuutuslaki (608/1948) sekä sen määrittämällä tavalla maksettavat muihin säädöksiin perustuvat korvaukset (*)	32 284 934,83	35 800 000,00	24 240 000,00	19 392 000,00	198 768 000,00	278 200 000,00
Liikennevakuutuslain (279/1959) ja liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksista annetun lain (626/1991) nojalla maksettavat liikennevakuutuskorvaukset (*)	2 224 607,15	2 000 000,00	1 330 000,00	1 064 000,00	10 906 000,00	15 300 000,00
Virka- ja työehtosopimus ryhmähenkivakuutusta vastaavasta edusta sekä sen määrittämällä tavalla muihin säädöksiin perustuvat korvaukset	1 308 289,28	1 400 000,00	800 000,00	200 000,00	0,00	2 400 000,00
Annetut arvopapaverivakuudet, eduskunnan päätös valtioneuvoston lainanottovaltuuden muuttamisesta 739/2009					65 000 000,00	65 000 000,00
Vanhentuneiden ja lunastamattomien obligaatioiden arvo 31.12.2017, sisältää pääoman ja korot.					11 035 946,57	11 035 946,57
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	35 817 831,26	39 200 000,00	26 370 000,00	20 656 000,00	285 709 946,57	371 935 946,57
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	39 232 400,72	40 628 549,00	27 812 834,00	22 113 263,00	287 181 781,57	377 736 427,57

(*) tapaturma- ja liikennevastuun tapauksissa vuotuinen määrärahatarve on vastuun laskentahetkeen mennessä karttuneista velvoitteista kyseisenä vuonna maksettavien korvausten pääoma-arvosta tehty arvio vastuun laskentahetkellä 31.12.2017

(**) Sörnäisten rantatien toimitilan vuokrasopimus 1.1.2008 - 31.12.2017, uusi sopimus 1.1.2018 - toistaiseksi

(***) TIA-vahingonkorvausjärjestelmän sopimus päättyi 31.12.2017

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Valtiokonttorilla ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Nimi	Taseen loppusumma tai varojen määrä	Organisaation toiminta-alue tai varojen käyttötarkoitus
Rahastot		
Valtion asuntorahasto; taseen loppusumma	6 338 766 600,63	Valtion asuntorahaston on vuonna 1990 perustettu talousarvion ulkopuolinen rahasto. Rahaston toiminnan tarkoitus on hankkia joustavasti ja mahdollisimman edullisesti rahoitusta hinta- ja laatuvalvotun sosiaalisen asuntotuotannon edistämiseksi ja asunto-olojen parantamiseksi. Rahaston rahoitustoimintaa hoitaa Valtiokonttori.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

	31.12.2017	31.12.2016	Muutos 2017-2016
Otetut euromääräiset lainat	91 344 636 771,21	85 724 215 595,63	5 620 421 175,58
Otetut valuuttamääräiset lainat	576 975,92	615 880,84	-38 904,92
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	8 126 375 148,96	13 790 574 020,51	-5 664 198 871,55
Lyhytaikaiset lainat	6 958 511 233,52	3 484 072 735,53	3 474 438 497,99
Yhteensä	106 430 100 129,61	102 999 478 232,51	3 430 621 897,10

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio**Maturiteettijakauma (velan jakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan)**

Velkojen juoksuaika	2017			2016		
	Kirjanpitoarvo	%	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	%	Käypä arvo
0 - 1 vuotta	15 084 886 385,63	14,17 %	15 996 247 954,90	17 274 646 747,68	16,77 %	18 508 659 593,36
1 - 2 vuotta	9 284 088 642,29	8,72 %	9 652 196 183,04	8 125 329 090,28	7,89 %	8 282 459 061,20
2 - 3 vuotta	15 198 084 612,28	14,28 %	15 802 188 269,65	8 374 767 047,87	8,13 %	9 053 677 331,19
3 - 4 vuotta	6 153 377 400,16	5,78 %	6 892 406 438,34	14 366 483 780,68	13,95 %	15 321 977 927,77
4 - 5 vuotta	9 977 310 000,00	9,37 %	10 477 085 632,87	6 153 377 400,16	5,97 %	7 165 741 876,35
Yli 5 vuotta	50 732 353 089,25	47,67 %	55 594 990 622,11	48 704 874 165,84	47,29 %	55 310 869 366,58
Velat yhteensä	106 430 100 129,61	100,00 %	114 415 115 100,91	102 999 478 232,51	100,00 %	113 643 385 156,45

Velan duraatio (velan markkina-arvolla painotettu kassavirtojen keskimääräinen maksuhetki)

Vuosi	Duraatio
31.12.2007	2,44
31.12.2008	2,76
31.12.2009	2,56
31.12.2010	2,63
31.12.2011	2,86
31.12.2012	3,70
31.12.2013	3,79
31.12.2014	4,37
31.12.2015	4,28
31.12.2016	4,55
31.12.2017	4,75

Käypä arvo on sarjaobligatiolainojen osalta markkinahinta. Muiden lainojen osalta käypä arvo on laskettu markkinakoroista johdettuja korkoja käyttäen.

Tiliviraston tilinpäätöksen liite 17:**Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot****17.1 Nettolainanotto**

Vuoden 2017 talousarvio oli alijäämäinen ja nettolainanoton tarve oli lisätalousarviden jälkeen 4,5 mrd. euroa sis. velanhallinnan erät. Tuloarviosta voitiin kuitenkin sekä perustuslakivaliokunnan että talousarviolakiokunnan lausuntojen perusteella jättää maksuvalmiuden ylittävä osa varainhankintaa tekemättä, jolloin nettolainanoton määrä koko vuonna oli 3,1 mrd. euroa.

17.2 Riskienhallinnan periaatteet

Keskeisimmät Valtiokonttorin rahoitustoiminnan riskitekijät ovat rahoitusriski, markkinariski, luottoriski, operatiivinen riski ja oikeudellinen riski. Valtiokonttorin varainhallintatoiminnan riskienhallinnan puitteet ja riskirajat ilmaistaan valtiovarainministeriöltä saadussa, valtiovarainministerin ja alivaltiosihteerin allekirjoittamassa ohjekirjeessä.

Rahoitusriski liittyy rahoituksen saatavuuteen ja sitä kautta jatkuvaan maksuvalmiuden turvaamiseen. Rahoitusriskin hallinta toteutetaan luotettavasti toimivan varainhankinnan, velan maturiteettien ja sijoittajapohjan hajauttamisen ja jatkuvan likviditeetinseurannan avulla.

Markkinariskeihin kuuluvaa valuuttakurssiriskiä hallitaan poistamalla kaiken uuden valuuttamääräisen varainhankinnan kurssiriskit valuutanvaihtosopimuksilla.

Valtio käyttää johdannaisinstrumentteja velkasalkun korkoriskiaseman muokkaamiseen. Velan korkoriskiä koskeva strateginen tavoite on vuoden 2005 alusta määritelty vertailusalkun avulla.

Velanhallintaan käytettävistä johdannaissopimuksista aiheutuvia luottoriskejä Valtiokonttori hallitsee hajauttamalla niitä hyvän luottokelpoisuusluokituksen omaaville vastapuolille sekä vaatimalla vastapuolilta lisäksi sopimusten arvoa turvaavan vakuuden.

Operatiivisia riskejä hallitaan mm. sisäisillä valtuuksilla sekä läpivirtausperiaatteella toimivalla velan- ja kassanhallinnan perusjärjestelmällä. Integroidun järjestelmän avulla manuaalinen tiedonsyöttö on minimoitu. Samalla järjestelmä mahdollistaa työketjujen tarkan valvonnan.

17.3 Luottokelpoisuusluokitus

Suomen valtio ostaa luottoluokituspalveluja kolmelta luottoluokituslaitokselta: Moody'silta, Fitch Ratingsilta ja Standard & Poor'silta. Moody'sin, Fitchin ja Standard Poor'sin pitkäaikaisen velan luottoluokitukset Suomen valtiolle ovat Aa1, AA+ ja AA+. Kaikkien kolmen luokituslaitoksen luokitusnäkyvät ovat vakaat.

Valtionvelan luokitukset

	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen
Moody's	P-1	Aa1
Fitch Ratings	F1+	AA+
Standard & Poor's	A-1+	AA+

17.4 Valtion velan kirjausperiaatteet**Korot**

Lainojen nimelliskorko on tilinpäätöksessä jaksotettu ajan kulumisen perusteella sekä tuotto- ja kululaskelmassa että talousarvion toteutumalaskelmassa.

Emissiot

Yleisöobligaatioista ja joukkovelkakirjalainoista saatu nimellisarvon ylittävä tai alittava määrä (emissiovoitto/-tappio) on jaksotettu lineaarisesti vaikutusajalleen korkokuluihin tai niiden oikaisuihin.

Sarjaobligaatioden emissioerojen jaksotus tehtiin ensimmäisen kerran tilinpäätökseen 31.12.2003.

Muiden yleisöobligaatioden ja joukkovelkakirjalainojen emissioerojen jaksotus tehtiin ensimmäisen kerran tilinpäätökseen 31.12.2017.

Taseen pitkäaikaiseen velkaan on kirjattu lainan nimellisarvo. Liikkeeseenlaskupäivään mennessä kertyneet korot on kirjattu korkokulujen oikaisuna.

Valtion velkasitoumuksista on velkaa otettaessa taseeseen kirjattu sopimuksesta saatu määrä.

Velkasitoumuksista saadun määrän ja nimellisarvon erotus on kirjattu korkokuluihin.

Lainojen takaisinosto

Valtiokonttori voi ostaa ennenaikaisesti takaisin liikkeelle laskemiaan lainoja mm. valtionvelan vähentämiseksi sekä velkakannan rakenteen muuttamiseksi. Takaisinostossa maksettu nimellisarvon ylittävä tai alittava määrä (pääomatappio/-voitto) kirjataan tilikauden rahoituskuluna tai niiden oikaisuna.

Vuonna 2017 valtionvelan lainoja ei ostettu takaisin ennenaikaisesti.

Johdannaisinstrumentit

Valtiokonttori käyttää johdannaisia sekä suojaamistarkoituksessa että korkoriskiaseman muokkaamiseen asetettujen limiittien puitteissa.

Johdannaisista, lähinnä koron- ja valuutanvaihtosopimuksista, aiheutuvat kulut ja tuotot sisältyvät velkojen korkokuluina tai näiden oikaisuna rahoituskuluihin.

6 Allekirjoitus

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 28. helmikuuta 2018.

Pääjohtaja

Timo Laitinen

Toimialajohtaja

Maritta Fromholtz

7 Tilintarkastajan merkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen, ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä / 2018

Valtiokonttorin maksullisen toiminnan suoritteiden maksullisuuden säädös- ja päätöspäätökset:

Liiketaloudellisten suoritteiden maksullisuus perustuu Valtiovarainministeriön asetukseen Valtiokonttorin maksullisista suoritteista (1195/2011).

Muiden säädösten nojalla maksullisten suoritteiden maksullisuus perustuu seuraaviin säädöksiin:

Suorite	Säädös; maksava taho
Tapaturmavakuutuslain mukaisten korvausten ja ryhmähenkivakuutusta vastaavan edun (ves) suorittaminen valtionhallinnossa.	Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012): Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Valtion virastot ja laitokset
Tapaturmakorvaukset julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) nojalla.	Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012): Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Työ- ja elinkeinoministeriö
Työvoimapalvelulain mukaiset tapaturmakorvaukset	Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002), 6 luvun 14 §:n mukaisissa toimenpiteissä ja työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) mukaisessa sekä työllisyyslain (1432/2001) mukaisessa työharjoittelussa työllistämistuen saajille mainittujen lakien voimassa ollessa sattuneiden tapaturmien korvausten hoitaminen. Työ- ja elinkeinoministeriö (oheisten, vanhojen lakien mukaisten tapausten edelleen maksu).
Tapaturmakorvaukset, maahanmuuttajat ja turvapaikanhakijat	Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010), 84 §; Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta (746/2011), 30 §; Työ- ja elinkeinoministeriö
Tapaturmakorvaukset VaEL-kuntoutuksessa	Valtion eläkelaki (1295/2006) 26 §; Keva
Käräjäoikeuslain mukaiset korvaukset lauantamiehille	Käräjäoikeuslaki (629/2005); Oikeusministeriö
Sotilaallisen kriisinhallintahenkilöstön ryhmätapaturmavakuutusta vastaava etu	Sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain nojalla (211/2006) Valtiokonttorin ja puolustusvoimien välinen ryhmätapaturmavakuutussopimus kriisinhallintatehtävissä palveleville.

	Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012); Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Puolustusvoimat
Liikennevakuutuslain mukainen korvaustoiminta valtion moottoriajoneuvojen aiheuttamista vahingoista.	Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012): Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Valtion virastot ja liikelaitokset
Petoeläinten henkilöille aiheuttamien vahinkojen korvaaminen	Riistavahinkolaki (105/2009) Maa- ja metsätalousministeriö (Valtiokonttori tuottaa palvelun ja laskuttaa MMM:ltä)
MMM-lainojen hoito	Valtioneuvoston asetus eräiden lainojen ja saamisten hoidon maksullisuudesta (säädösnumero 678/2007).
Tapaturmavakuutusmaksujen laiminlyöntisujen määrääminen	Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) Tapaturmavakuutuskeskus
Liikennevakuutusmaksujen laiminlyöntimaksujen määrääminen	Liikennevakuutuslaki (460/2016) Liikennevakuutuskeskus

Kustannusvastaavuuslaskelmat muiden säädösten perusteella maksullisista suoritteista, joiden tuotot ovat vähintään 1 000 000 euroa

Tapaturmavakuutusten hoito

Maksullinen toiminta Muut säädökset Tapaturmavakuutusten hoito	Vuosi 2017 toteuma 1 000 €	Vuosi 2017 tavoite 1 000 €	Vuosi 2016 toteuma 1 000 €	Vuosi 2015 toteuma 1 000 €
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	4 951	4 630	4 739	4 534
Maksullisen toiminnan muut tuotot				0
Tuotot yhteensä	4 951	4 630	4 739	4 534
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	1 252	1 154	1 195	1 239
Vuokrat	0	0	0	0
Palveluiden ostot	406	516	533	649
Muut erilliskustannukset	86	82	91	68
Erilliskustannukset yhteensä	1 744	1 752	1 819	1 956
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	2 141	1 812	2 094	2 090
Poistot	1 069	1 038	894	461
Korot	0	27	22	39
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 210	2 878	3 010	2 590
Kokonaiskustannukset yhteensä	4 953	4 630	4 829	4 546
KUSTANNUSVASTAAVUUS	100 %	100 %	98 %	99,7 %
(tuotot-kustannukset)	-3	0	-90	-11

Kustannusvastaavuuslaskelma Valtiokonttorin liiketaloudellisesti hinnoitellusta toiminnasta, jonka kokonaistulot ovat alle 1 000 000 euroa

Liiketaloudelliset suoritteet	Vuosi 2017 toteuma 1 000 €	Vuosi 2017 tavoite 1 000 €	Vuosi 2016 toteuma 1 000 €	Vuosi 2015 toteuma 1 000 €
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	292	299	333	350
Maksullisen toiminnan muut tuotot				0
Tuotot yhteensä	292	299	333	350
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	41	5	53	53
Vuokrat	3	0	2	20
Palveluiden ostot	136	128	133	81
Muut erilliskustannukset	2	0	3	0
Erilliskustannukset yhteensä	182	133	192	154
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	94	85	98	107
Poistot	6	2	12	12
Korot	0	0	0	0
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	99	87	110	119
Kokonaiskustannukset yhteensä	281	220	302	273
KUSTANNUSVASTAAVUUS	104 %	136 %	110 %	128,1 %
(tuotot-kustannukset)	11	79	31	77

Valtiokonttorin liiketaloudellisin perustein maksullista toimintaa ovat ValtioExpo, maksullinen sijoitustoiminta, antolainojen saldo- ja vakuustodistukset sekä Väestörekisterikeskuksen varmenneneuvontapalvelu.